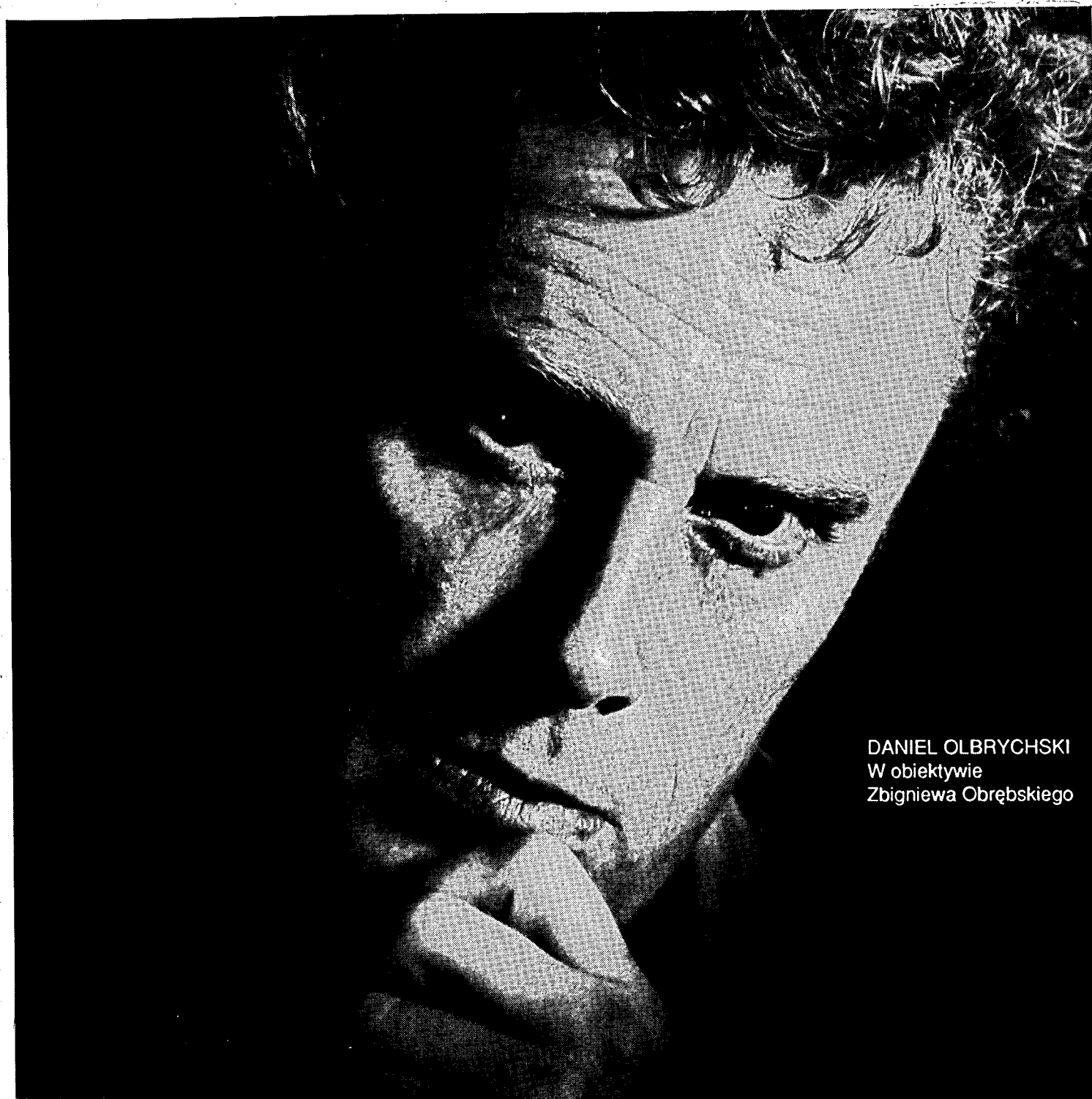

NUMBER 152 • OCTOBER 18, 1990

\$ 1.25

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

DANIEL OLBRYCHSKI
W obiektywie
Zbigniewa Obrębskiego

**NOWA OFERTA PEWEXU I BALTONY 1990-91
NISKIE CENY • NAJWYŻSZA JAKOŚĆ • WOLNE
OD OPLAT CELNYCH I PODATKÓW**

TRADING COMPANY (CANADA) LTD.

przekazuje zlecenia na:

- PACZKI ŻYWNOŚCIOWE, KOSMETYCZNE, ZABAWKI
- TELEWIZORY KOLOROWE, MAGNETOWIDY, ZESTAWY STEREO
- ZAMRAŻARKI, LODÓWKI, PRALKI, ZMYWARKI DO NACZYŃ,
KUCHNIE MIKROFALOWE, ROBOTY KUCHENNE, ETC.
- PRZYCZEPY SAMOCHODOWE, SPRZĘT SPORTOWY
- SAMOCHODY: POLONEZ, FSO 125, oraz z importu fińskiego
LADA SAMARA, LADA COMBI I NIVA

**PRZEKAZY PIENIĘŻNE NA OPROCENTOWANE KONTA WALU-
TOWE, GOTÓWKA W US I KANADYJSKICH DOLARACH.**

BLIŻSZYCH INFORMACJI UDZIELI I KATALOGI WYSYŁA BIURO:

PEKAO TRADING CO. (Canada) LTD.

**1610 BLOOR ST. WEST, TORONTO, ONT. M6P 1A7,
TEL.(416) 588-1414**

Między Keele St. i Dundas St. W.

Godziny urzędowania:
dni powszednie: 9:00 do 18:00
soboty: 9:00 do 15:30

lub
UPOWAŻNIONY DEALER PEKAO

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus	- Świat, Kanada, Polska
Leszek Szaruga	- Z dystansu
(Niemcy)	
Karolina Jankowska	- Czytane między...
Lektury nieobojętne
Hania Sokolska	- Emigracja
Joanna Schetyna	- Widziane z kanapy
dr Krzysztof Ostaszewski	- Pokochać kapitalizm
(USA)	
dr Lidia Dobosz	- Zdrowie
Halina Baranowska	- Życie nie umierać
Ewa Rewkowska	- Echo poleca, brydż
Elżbieta Wolska	- Polak nie zginie
Janusz Pietrus	- Film

WSPÓŁPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska), Jan Rulewski (Polska),
Ryszard Łada (Polska), Andrzej Kobos,
Andrzej Stawicki, Nina Geysztor-Zawirska,
Maciej Kurowicki (Polska), Wacław Liebert,
Adam Tomaszewski, Iwona Majewska, A.Nike Mineyko,
Wojciech Wojnarowicz, Jerzy Zieleniewski (ZSSR),
Krystyna Niepokólczycka-Weber (Austria, Eur.Zach.),
Kazimierz Wodziński (Egipt, Bliski Wschód),
Kazuko Osumi (Japonia, Daleki Wschód),
Jerzy Skoryna (Meksyk, Ameryka Łacińska),
Marek Janik (RPA, Afryka)
Typesetting: Olimpia Orlewicz
Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż
Druk: Związkowiec, okładka: Futura Graphics

NOWO PRZYBYLI!
Na osiedlenie ECHO daje Wam
3-miesięczną bezpłatną
prenumeratę!

Wystarczy wysłać list z nazwiskiem,
dokładnym adresem
i kodem pocztowym.

Można ją również zamówić w prezencie
dla nowo przybyłych znajomych.

W związku z nawałem pracy zamówień
telefonicznych prenumerat
nie przyjmujemy.

*Za nowo przybyłych uznajemy osoby przebywające
w Kanadzie do roku i na dorobku.

Możemy wysłać tylko 100 prenumerat bezpłatnych
tygodniowo. Dlatego obecnie okres czekania na nią
trwa około miesiąca. Prosimy o cierpliwość.

ADRES	51A Thistle Down Blvd. Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada
POCZTOWY:	TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046
ADVERTISEMENT:	\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$ 150.00, 2 col. - 3 inches: \$ 290.00, photo extra \$ 5.00, Full page special rate \$ 200.00, half page \$130.00, back cover \$450, in. cover \$250 Special: ALL SMALL ADS FREE
SUBSCRIPTION	półroczna \$ 25.00; roczna \$ 50.00, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów,
PRENUMERATA:	zagraniczna półroczna 25.00 \$US, roczna 50.00 \$US, lotnicza 100% więcej. Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek. Second Class Registration Number 7631 Postage Paid At Toronto

NOBLOWSKI GORBAZM

Przyznanie przez norweski parlament Pokojowej Nagrody Nobla Gorbaczowowi jest jedną z największych bzdur w dziejach świata. Jest to także wielki skandal XX wieku obnażający tę samą cyniczność i pragmatyczność Zachodu, która swego czasu spowodowała sprzedaż Polski w Jaltie i której lista ofiar na całym świecie zapelniałaby kilometry papieru. Gorbaczow nie dostał nagrody za darmo. Komitet noblowski wspomina o jego wielkim wpływie na poprawę stosunków Wschód-Zachód. Wiemy, iż oznacza to zburzenie Muru Berlińskiego, połączenie Niemiec, zgodę na zasadnicze przemiany ustrojowe w krajach satelickich, pierestrojkę i głośność w samym Związku Sowieckim. Trudno się zgodzić np. z mistrzem świata w szachach Kasparowem utrzymującym, że nie ma w tym krztyny zasług osobistych Gorbaczowa, gdyż wszystko co robi jest koniecznością wymuszaną na nim przez okoliczności. Ale trzeba być ślepcem bądź właśnie cynicznym pragmatykiem, aby nie widzieć, iż obok niewątpliwiej listy pokojowych zasług jest znacznie większa lista zasług wojennych, stawiająca ponadto pod znakiem zapytania szczerść, intencje i cel tych pierwszych.

Pokojowy Noblista zbroi Związek Sowiecki na skalę w jakiej nie był on zbrojony w dotychczasowej historii komunistycznego imperium, agenci KGB rozproszyli się po świecie i działają z intensywnością znacznie przewyższającą poprzednie okresy, komunistyczny reżym w Afganistanie utrzymuje się tylko dzięki olbrzymim sowieckim dostawom broni, trzeźwi ludzie wiedzą, że Gorbaczow prowadzi podwójną grę w Zatoce Perskiej - faktycznie popierając Husseina. W samym Związku Sowieckim trwa okupacja Litwy, Łotwy i Estonii, nadal istnieją łagry i

szpitale psychiatryczne dla niewygodnych, a wojsko i oddziały bezpieczeństwa krwawo tłumią demonstracje w republikach południowych. 20 stycznia br. Armia Czerwona wkroczyła do Baku, mordując ponad 100 członków azerbejdżańskiego ruchu oporu. O inwazji zdecydowało 19 stycznia Prezydium Rady Najwyższej ZSSR, któremu przewodniczył Gorbaczow.

Podczas 1-Majowego pochodu w br. w Moskwie grupa demonstrantów wznosiła obraźliwe okrzyki przeciwko Gorbaczowowi i jego polityce. W przeciągu trzech tygodni Rada Najwyższa przyjęła ustawę o ochronie godności i honoru prezydenta ZSSR przewidującą za publiczną obrazę i szkalowanie prezydenta karę dwóch lat łagru bądź 4 lata więzienia.

Gorbaczow na wieść o otrzymaniu Nobla promieniał ze szczęścia i zadowolenia. Stał się pierwszym szefem komunistycznego państwa, który dostał jedną z najbardziej prestiżowych nagród zgnilego Zachodu co oznacza, że jeszcze nigdy żadnemu komunistyce nie udało się tak dobrze wyprowadzić w pole swych przeciwników.

Zachód pospieszył z gratulacjami. Gorące słowa radości i zaufania wystosowali do Gorbaczowa prezydent Bush, premier Mulroney, prezydent Mitterand, premier Thatcher. Można ich rozumieć. Sądzą, że Nobel Gorbaczowa Zachodowi się oplaca. Jest poważnym zaszachowaniem jego ruchów, z drugiej strony może mu pomóc w utrzymaniu się u władzy, na czym jak do tej pory Zachodowi zależy.

Wyróżnienie Gorbaczowa przyjęto jednakże bez entuzjazmu, a często z oburzeniem w samym Związku Sowieckim. Zauważono, iż jest coś ironicznego i absurdałnego w przyznaniu tej nagrody przywódcy

państwa, które znajduje się - nie bez jego decydującego udziału - na krawędzi wojny domowej. Podkreślono, że przywódca komunistyczny nie może mieć czystych rąk - przyznanie mu więc Nagrody Pokoju jest obrazą wszystkich tych, których te ręce całkiem niepokojowo doświadczyły.

Wyrazy ubolewania z powodu przyznania Nobla prezydentowi ZSSR złożyły różne ugrupowania walczące z reżymami komunistycznymi, wśród nich partyzanci afgańscy.

Obawiam się, że Pokojowa Nagroda Nobla doda Gorbaczowowi animuszu do dalszej gry w ciuciubabkę z Zachodem, na Zachodzie niestety powiększy zaufanie do niego. Jest na to jeszcze zdecydowanie za wcześnie. Prawda, że - patrząc życzliwie - Gorbaczow przeszedł wiele testów i prób pomyślnie, ale jeszcze więcej faktów z jego działalności politycznej skłaniać powinno do maksymalnej ostrożności i czujności.

ZBIGNIEW FARMUS

PRZEDWYBORCZE NIEWIADOME

Nie ma jeszcze w kraju szczegółowych przepisów dotyczących ordynacji wyborczej, wyborów na prezydenta, a cóż dopiero wskazówek, dotyczących udziału w nich Polaków przebywających poza krajem. Do wyborów zostało niewiele dni. Potencjalnie środowisko Polonii i emigracji mogłoby dać krajowi kilka mln głosów. Ale tylko potencjalnie. Brak stanowiska kraju w tej sprawie, niepewny obywatelski status Polaków za granicą, brak punktów wyborczych i ich obsługi sprawi, iż w wyborach tych prawdopodobnie weźmie udział co najwyżej 100 tys. Polaków na całym świecie. A jest to rokowanie bardzo optymistyczne. Głosowanie będzie dla nich i dla kraju plebiscytem popularności przywódców, działaczy i koncepcji politycznych. Opinie naszych Czytelników skłaniają się ku temu, by jednak głosować. By wziąć udział w pierwszych wolnych wyborach.

W numerze znajdziecie Państwo informacje o różnych kandydatach jak również publicystykę wyborczą. Za kim opowiada się ECHO jako redakcja. Odpowiedź w następnym numerze.

NACZELNA

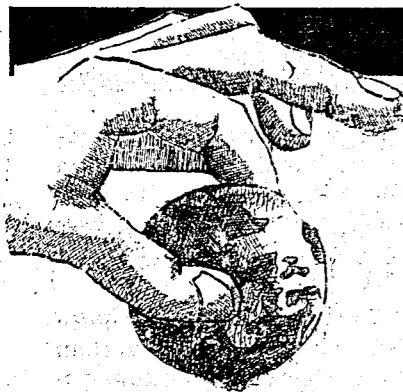
MOCZULSKI KANDYDUJE

PREZYDENT DLA WIERNYCH POLSCE
LUB JEZYCZEK U WAGI

Konfederacja Polski Niepodległej zgłosiła swojego kandydata na fotel prezydencki - przywódcę partii, Leszka Moczulskiego.

Nie zamierza być prezydentem wszystkich Polaków, lecz tych, którzy są wierni Polsce. Za najważniejszy cel ewentualnej prezydentury Leszek Moczulski uważa przywrócenie wysokiej godności i szacunku Rzeczypospolitej, wyrwanie Polski z kręgu niemożności, personalnych sporów i samoograniczających się programów. Swoją program sformułował w siedmiu punktach. Chodzi o rekonstrukcję niepodległego państwa, o sanację moralną, czyli pociągnięcie do odpowiedzialności winnych zbrodni na narodzie, o odbudowę gospodarki, obronę rolnictwa, ratowanie środowiska i biologicznego bytu narodu, o reorientację polityki zagranicznej na współdziałanie ze wszystkimi wyzwolającymi się narodami Międzymorza, czyli strefy między Rosją a EWG, wreszcie - o dopuszczenie młodzieży do decydowania o sprawach Polski.

że powinien odpowiedzieć on za swe zbrodnie. Bush nie wykluczył procesu podobnego do procesu norymberskiego.

- Prezydent Iraku Hussein wezwał Izrael do opuszczenia okupowanych ziem arabskich. Izrael w tej kwestii - podkreślił - nie ma żadnego wyboru. Zażądał także od sił koalicji zachodniej rozlokowanych w Arabii Saudyjskiej opuszczenia "świętych miejsc islamu".

- W centrum Kairu przed południem 4 zamachowcy jadący na motocyklach zamordowali przewodniczącego egipskiego Zgromadzenia Ludowego R. Mahguba. W wyniku ostrzelania jego samochodu i samochodu obstawy zginęło jeszcze 4 ludzi, a ponadto kilka osób zostało rannych, w tym przechodnie. Zamachowcom udało się zbiec. Nie wiadomo kim są, ale podejrzewa się, że są to ludzie w jakiś sposób powiązani z Irakiem - albo egipcscy ekstremiści islamscy, albo agenci iraccy. Władze egipskie podały o aresztowaniu ponad 30 osób - Irakijczyków i Palestyńczyków, przybyłych do Egiptu po 2 sierpnia br. na podstawie fałszywych paszportów kuwejckich. Znalaziono przy nich broń i inne dowody rzeczowe, świadczące o terrorystycznym celu ich misji.

- Francuski tygodnik "L'Express" powołując się na informacje, które otrzymał od nie ujawnionego z nazwiska współpracownika ministra obrony USA D. Cheney'a podał, że Pentagon zamierza dokonać czteroetapowego błyskawicznego ataku na Irak. W pierwszej fazie operacji "Nocny Wielbłąd" bombowce amerykańskie zniszczą system radarowej obrony przeciwlotniczej, lotnictwo (w tym osiem taktycznych irackich baz lotniczych przy pomocy rakiet Cruise) i wojska raketowe. W drugiej fazie nastąpi dywanowe bombardowanie irackich zakładów zbrojeniowych oraz zakładów produkujących broń chemiczną i pracujących nad bronią nuklearną. Pierwsze dwie fazy mają trwać około 24 godzin, a w ich wyniku według założeń planistów Pentagonu Irak zostanie mili-

tarnie i gospodarczo zrujnowany. W trzeciej fazie komandosi oraz plechota morska odetną wojska irackie w Kuwejcie od Iraku uniemożliwiając wszelkie do nich dostawy. Czwarty etap operacji będzie polegał na wyparciu wojsk irackich z Kuwejtu. Stratedzy Pentagonu zakładają, że operacja "Nocny Wielbłąd" pochłonie co najmniej około 20 tys. żołnierzy amerykańskich.

- W Bejrucie przywódca chrześcijan generał Michel Aoun schronił się w ambasadzie Francji i poprosił o azyl polityczny. Ambasada została otoczona przez oddziały libańskie i syryjskie. Syria i prezydent Libanu E. Hrawi domagają się od Francji wydania Aouna, gdyż chcą postawić go przed sądem. Aoun uznał dalszą walkę sił chrześcijańskich za beznadziejną po zbombardowaniu enklawy chrześcijańskiej w Bejrucie przez lotnictwo syryjskie oraz ostrzelaniu jej przez syryjskie wojska raketowe. Wokół enklawy Syria zgromadziła tysiące żołnierzy wyposażonych w czołgi i inny ciężki sprzęt. W enklawie trwa mobilizacja sił chrześcijańskich. Ludność chrześcijańska według doniesień agencji prasowych gotowa jest do walki bez względu na to co ją czeka. Wojska syryjskie w liczbie około 50 tysięcy przebywają w Libanie od 1976 roku. Syria kontroluje prawie cały Liban - wyjątek stanowi enklawa chrześcijańska na wschód i północ od Bejrutu oraz obszary na południu kraju.

- Iracki minister informacji Jassem zaprzeczył doniesieniu agencji Nowosti, iż prezydent Hussein podczas spotkania z wysłannikiem Moskwy Primakowem nie wykluczył wycofania się z Kuwejtu, gdyby Irak otrzymał kontrolę nad spornymi polami naftowymi Rumellah oraz wyspy Warba i Bubijan, zapewniające mu swobodny dostęp do wód Zatoki Perskiej. Jassem podkreślił, że Irak nigdy nie wycofa się z Kuwejtu.

- Rada Bezpieczeństwa ONZ przyjęła jednogłośnie rezolucję potępiającą Izrael za śmierć ponad 20

- Prezydent ZSSR Michaił Gorbaczow otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla (nasz komentarz na str. 2).

- Premier W. Brytanii M. Thatcher powiedziała podczas dorocznej konferencji Partii Konserwatywnej, że celem W. Brytanii w Zatoce Perskiej nie jest jedynie wycofanie się Iraku z Kuwejtu, ale także doprowadzenie do sytuacji, w której Hussein i wykonawcy jego rozkazów odpowiadają za popełnione przestępstwa. Z tyranem, który najędźza obcy kraj, niszczy go i morduje wszystkich którzy mu przeszkadzają nie prowadzi się negocjacji. Thatcher podkreśliła, że mając szczerą nadzieję, iż sankcje przeciwko Irakowi odniosą właściwy skutek, z drugiej strony kraje, które wysłały swe oddziały w region Zatoki Perskiej powinny być gotowe do wojny.

- Irak ostrzegł Moskwę, iż w przypadku, gdy ZSSR przekaze Stanom Zjednoczonym tajne dane o broni irackiej, obywatele sowieccy w Iraku - ok. 5 tysięcy zostaną potraktowani jak zakładnicy.

- Prezydent USA Bush ponownie porównał prezydenta Iraku Husseina do Adolfa Hitlera i oświadczył,

Palestyńczyków w Jerozolimie i w Strefie Gazy w ubiegłym tygodniu. Rezolucja szczególnie potępiła akty przemocy popełnione przez izraelskie siły bezpieczeństwa. Postanawia, że do Jerozolimy wyjedzie misja ONZ w celu ustalenia przebiegu wydarzeń. Izrael potępił rezolucję i oświadczył, że nie będzie kooperował z misją ONZ. Nie jest jasne czy stanowisko to oznacza, iż misja nie zostanie do Izraela wpuszczona. Izraelski minister spraw zagranicznych D. Levy powiedział, że USA opowiadając się za rezolucją popełniły błąd, głosując razem z koalicją, którą utworzyły przeciwko Husseinowi.

- Papież Jan Paweł II komentując podczas audiencji generalnej tragiczne wydarzenia na Wzgórzu Świątynnym w Jerozolimie zakończone śmiercią 21 arabskich demonstrantów powiedział: "Nie sposób pozostać obojętnym i nie potępić nie tylko przemocy, ale i całego bezprawia tej sytuacji, która trwa już zbyt długo... Oba narody, Palestyńczycy i Izraelczycy, winny żyć razem w pokoju i sprawiedliwości, każdy w swoim kraju, na ziemi tak drogiej ludziom wierzącym z całego świata. Odczuwam szczególnie mocno ból ofiar tych wydarzeń".

- W Kuwejcie opustoszały w ubiegłym tygodniu ambasady Włoch, Niemiec, Polski, Belgii i Danii. Oficjalnie pozostają otwarte. Nadal działają placówki dyplomatyczne 10 krajów, w tym USA, W. Brytanii, Francji i Kanady.

- Premier Estonii Savissar spotkał się w Waszyngtonie z prezydentem Bushem. Zaapelował o nawiązanie przez USA oficjalnych stosunków z Estonią, która w kwietniu br. ogłosiła deklarację niepodległości.

- Stolica Afganistanu Kabul jest otoczona przez oddziały mudzhahedinów. Niektóre z nich opanowały przyczółki na przedmieściach miasta. Trwa regularny artyleryjski i raketowy ostrzał Kabulu. W ubiegłym tygodniu partyzanci zdobyli Tarin Kot - stolicę prowincji Uruzgan. Dyk-

tator komunistyczny Nadżibullah oskarżył Pakistan o zbrojne wspieranie partyzantów.

- Senator Paetzold powiedział w Berlinie, że była policja polityczna NRD - Stasi przez ponad 30 lat rozciągała ścisły nadzór nad kościołami w Niemczech Wschodnich posuwając się nawet do instalowania tajnych mikrofonów w konfesjonaliach kościołów katolickich.

- Rząd czeskosłowacki podał, iż zapewnił sobie dostawę ropy z zagłębia tiumeńskiego na Syberii w zamian za dostarczenie temu regionowi autobusów, ciężarówek, maszyn i urządzeń oraz artykułów konsumpcyjnych. Obie strony obeszły Moskwę, zalegającą z dostawami zakontraktowanej ropy do wszystkich krajów wschodniej Europy. Tiumeń zaopatrył Czechosłowację w co najmniej 500 tys. ton ropy.

- Prezydent Gorbaczow wydał dekret nakazujący wojskom Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wziąć pod ochronę, jeśli zajdzie potrzeba, obiekty państwowe oraz należące do zespołów pracowniczych, gdy zagrozi im nielegalna konfiskata. Gorbaczow wydał dekret w kilka dni po zarządzeniu przez władze miejskie Tarnopola na Ukrainie inwentaryzacji majątku partii komunistycznej, w celu przejęcia przez miasto budynków i gruntów.

- Niemiecka "Bild Zeitung" powołując się na poufne informacje z wywiadu izraelskiego podała, że generał Markus Wolf - były szef wywiadu NRD i pierwszy zastępca szefa Stasi Mielkego zbiegł do Związku Sowieckiego. Przed ucieczką sondażował ewentualność osiedlenia się w Tel-Awii licząc, że jego żydowskie pochodzenie pozwoli mu na uzyskanie stałego pobytu oraz obywatelstwa tego kraju. Wolf przybył do Berlina w 1951 roku z Moskwy. Miał zaledwie 28 lat, gdy Sowieci uczynili z niego swego głównego agenta w NRD.

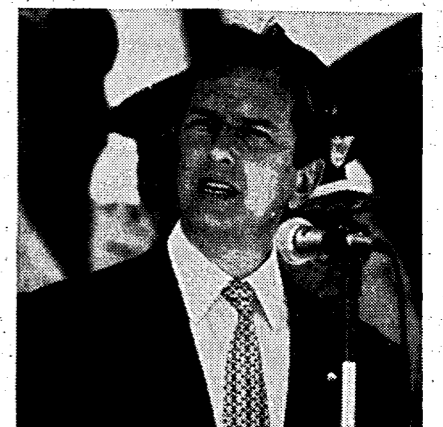
- Rosjanie zniszczyli w Jalcie dwa obozy Tatarów Krymskich. W okolicie Jałty skierowano oddziały

milicji. Drogi do miasta są zablokowane. Od rehabilitacji w ubiegłym roku Tatarów, wysiedlonych z Krymu jeszcze przez Stalina, na półwyspie przybyło ich 2,5 tysiąca. Mieszkają w 21 obozach.

- Prezydent Bush podpisał uchwalone przez Senat prawodawstwo budżetowe. Umożliwia ono funkcjonowanie administracji państwowej do 19 października. Do tego czasu Kongres ma wypracować podwyżki podatków i redukcje wydatków na sumę 40 mld dol. w już rozpoczętym roku budżetowym 1991, a na sumę 500 mld dol. w ciągu najbliższych 5 lat. Bush zapowiedział, że jeśli Kongres przez 10 dni nie uzgodni odpowiednich posunięć, zawiesi ponownie działalność rządu i instytucji federalnych.

- W Strasburgu Parlament Europejski odrzucił dużą przewagą głosów żądanie odebrania Le Penowi immunitetu poselskiego. Wyrzucenia z Parlamentu przywódcy skrajnie prawicowego Frontu Narodowego zażądał przedstawiciel Francji po ukazaniu się w prasie francuskiej wypowiedzi Le Pena, że Arabowie - imigranci mogą stanowić zagrożenie dla Francji.

- Prezydent Brazylii Collor de Mello wstrzymał trwające od 15 lat prace nad konstrukcją brazylijskiej bomby atomowej. Decyzja prezydenta szukającego oszczędności w związku z kryzysem gospodarczym była pierwszym oficjalnym potwierdzeniem faktu prowadzenia prac nad bombą.

STARA KANADA UMIERA

Przywódca Partii Reform Preston Manning powiedział na spotkaniu ze śmietanką biznesu kanadyjskiego w Klubie Imperium w Toronto, że stara Kanada rozpada się i umiera, jest krajem znajdującym się na krawędzi bankructwa z parlamentem, który nie funkcjonuje. Quebec - według Manninga - jest gotowy do oderwania się od Kanady w każdej chwili, Kanada angielskojęzyczna nie posiada tożsamości, każda prowincja staje się udzielnym państwkiem i zabiega koło swoich partykularnych interesów i spraw. Doprowadzi to jego zdaniem do potworzenia się kilku fragmentarycznych Kanad, które ostatecznie zostaną pochłonięte przez USA. Rozwiązaniem - podkreślił Manning - może być Partia Reform, która jest w stanie poprowadzić kraj do zasadniczych przeobrażeń dających Kanadzie nową współczesną, zjednoczoną federalną twarz. 47-letni Manning oświadczył

Preston Manning

jednakże, że dezintegracja starej Kanady poszła już za daleko i musi ona umrzeć. To czy narodzi się nowa Kanada, która oprze się siłom wchłaniającym nasz kraj do USA zależy od właściwego przywództwa politycznego w latach 90.

Partia Reform istnieje 3 lata, liczy ponad 30 tys. członków, z których większość mieszka w prowincjach preriowych. W najbliższych wyborach federalnych liczy na zdobycie 5 - 10 mandatów. W obecnym parlamencie ma jednego posła z Alberta. Propaguje m.in. wybór senatorów, uproszczenie systemu podatkowego, zniesienie przymusu dwujęzyczności, eliminację barier w międzyprovincialnej wymianie handlowej oraz drastyczne ograniczenie wydatków rządowych.

OD OCEANU DO OCEANU:

- W Senacie nadal trwa cyrk. Liberalowie przy pomocy różnych sztuczek bronią się przed różnymi sztuczkami zwolenników nowego podatku federalnego GST, aby przeprowadzić głosowanie nad ustawą. Trzej muszkieterowie GST: premier Mulroney, minister finansów Wilson oraz szef konserwatystów w Senacie Murray twierdzą, że liberalowie nie mają szans i nie odwiekają zatwierdzenia podatku, który według przyjętej przez Izbę Gmin ustawy ma obowiązywać od 1 stycznia przyszłego roku.

- W ubiegłym tygodniu przeciętna cena litra najtańszej benzyny w Kanadzie wynosiła 60 centów (wzrost o 6 centów od 2 sierpnia br.). Dla porównania jak kryzys w Zatoce Perskiej przyłożył kierowcom w innych krajach zachodnich: przeciętna cena najtańszej benzyny w ubiegłym tygodniu wynosiła w przeliczeniu na walutę kanadyjską w: USA - 40 centów (wzrost od 2 sierpnia o 8.1 centa), Japonii - 92 centy (7.6), Niemczech - 106 centów (22.1), W. Brytanii - 112 centów (2.8), Francji - 130 centów (26.3), Włoszech - 156 centów (17.3).

- Przywódca partii socjalistycznej Audrey McLaughlin oświadczyła,

że socjaliści są przeciwni układowi o wolnym handlu pomiędzy USA, Kanadą i Meksykiem, gdyż skrzywdzi on zarówno pracowników kanadyjskich jak i meksykańskich. Zdaniem szefowej NDP rząd kanadyjski nie ma moralnego prawa do zawarcia takiego układu. W obecnych czasach - zauważyła - nie wolno już zawierać układów obniżających standardy warunków pracy i ochrony środowiska. McLaughlin podkreśliła także, że jej partia po zdobyciu władzy wypowie kanadyjsko-amerykański układ o wolnym handlu.

- Według sondażu Gallupa 86% Kanadyjczyków wierzy w Boga, 10% nie wierzy. W istnienie nieba wierzy 71%, w nieistnienie 24%. W istnienie piekła wierzy 34%, w nieistnienie - 60%, natomiast 30% wierzy w istnienie diabła bądź antychrysta. 26% Kanadyjczyków wierzy w reinkarnację, 61% nie wierzy, że reinkarnacja ma miejsce.

- Raport sporządzony przez Revenue Canada podaje, że w 1987 roku do kasy państwa nie wpłynęło około 10 mld dol. podatków z powodu nieuczciwości podatników oraz różnych wybiegów stosowanych przez nich - głównie przez największe korporacje. Raport podaje dane za rok 1987, gdyż Urząd Podatkowy nie dysponuje jeszcze pełnymi danymi za lata następne. Urząd pokreśla, że suma niezapłaconych podatków rośnie z roku na rok i postuluje zwiększenie kontroli nad korporacjami i osobami samozatrudniającymi się, które - zdaniem Urzędu - mają znacznie większe możliwości dokonania oszustw podatkowych niż osoby pobierające wynagrodzenie od pracodawców.

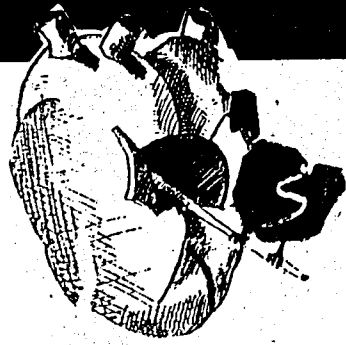
- Premier Brytyjskiej Kolumbii Bill Vander Zalm powiedział w Vancouver podczas corocznej konferencji partii Social Credit, że w celu ustanowienia polityki rządowej w takich sprawach jak podatki, zmiany konstytucji, roszczenia o ziemię, itp. rząd będzie przeprowadzał referenda. Pierwsze zostanie przeprowadzone w trakcie najbliższych wyborów prowincjonalnych.

ESKIMOSI CHCĄ POZOSTAĆ ESKIMOSAMI

RICK EGLINTON/TORONTO STAR

W niedzielę kanadyjscy Eskimosi protestowali w Toronto przemarszerowując 16 km ulicami miasta. Domagają się, aby Kanada cofnęła zezwolenie na przeprowadzanie nad Labradorem i Nową Fundlandią lotów ćwiczebnych o niskim pułapie przez brytyjskie, holenderskie i niemieckie siły powietrzne. Zdaniem Eskimosów te potwornie hałaśliwe loty zakłócają ich spokój, zanieczyszczają środowisko oraz powodują przemieszczanie się zwierząt - zwłaszcza stad karibu w tereny bez hałasu. W efekcie zmusza to Eskimosów do zmiany stylu życia, gdyż nie mogą polować, kiedy nie ma zwierząt. Eskimosi protestowali ogólnie także przeciwko temu, że od 50 lat kiedy to na dobre zetknęli się z cywilizacją białego człowieka stają się coraz mniej Eskimosami na skutek niekorzystnych zmian wprowadzanych przez białych w ich naturalne i społeczne środowisko. Daniel Ashini, szef rady plemienia Eskimosów w Sheshatshit powiedział, że jeszcze jest szansa na uratowanie cywilizacji Eskimosów, pomimo tego, że występuje wśród nich wysoki poziom alkoholizmu, bezrobocia oraz rozpadu więzi rodzinnych. Eskimosi będą protestować jeszcze w wielu innych miastach Ontario - marsze zakończą 10 listopada w Ottawie demonstrując przed parlamentem federalnym. W Labradorze i Nowej Fundlandii żyje około 10 tys. Eskimosów.

POLITYKA

Polska zamyka ambasadę w Kuwejcie.

MSZ poinformowało, że zamyka polską ambasadę w Kuwejcie z powodu odcięcia wody, prądu i linii telefonicznej oraz blokady budynku przez posterunki irackie. MSZ podkreśliło, że nie zmienia to polskiego potępienia dla irackiej inwazji i aneksji Kuwejtu.

Popłoch w MSW.

W czasie posiedzenia Sejmowej Komisji Praworządności prokurator Herzog poinformował, że aresztowanie generałów Władysława Clastonia i Zenona Platka spowodowane było ujawnieniem nie znanych dotąd, ściśle tajnych akt związanych ze sprawą zabójstwa ks. Jerzego Popiełuszki. Co zawierają dokumenty - dla "dobra śledztwa" pozostaje tajemnicą.

W MSW i kołach zbliżonych do MSW panuje panika. Wszyscy zadają sobie pytanie: "kto następny", bo co do tego, że nastąpią kolejne aresztowania nikt nie ma wątpliwości.

Złoci chłopcy - wywiadowcy.

Aresztowani w ubiegłym tygodniu wysocy funkcjonariusze wywiadu MSW na przełomie lat 60 i 70, trudnili się przemytem złota, drogich kamieni oraz pieniędzy pochodzących z napadów i oszustw gospodarczych w Europie Zachodniej. Kryptonim "Żelazo" nosiła nazwę sprawa, którą w latach 1968-1971 kierował generał Mirosław Milewski

ówczesny szef wywiadu polskiego, a jednocześnie wiceminister spraw wewnętrznych. Operacja polegała na tym, że przy współudziale polskiego wywiadu zakładano na Zachodzie różne interesy, zajmowano się działalnością przestępczą i także pozyskiwaniem złota, złotej biżuterii i kamieni szlachetnych. Minimum 65 kg złota przywieziono do Polski i podzielono między uczestników akcji. Aresztowano generała Milewskiego i sześciu innych byłych pracowników MSW, z których pięciu było wysokiej rangi oficerami wywiadu. Nasuwa się pytanie kto jeszcze, kto wiedział, kto krył? Były szef resortu spraw wewnętrznych gen. Czesław Kiszczak powołał w 1984 roku komisję resortową na czele z gen. Władysławem Pożogą dla zbadania sprawy. Kilkudziesięciostronnicowy raport tej komisji kończył się wnioskiem - skierować sprawę do prokuratury celem wszczęcia śledztwa. - Na szczęblu najwyższych czynników decyzyjnych w państwie została podjęta decyzja o nienadaniu biegu procesowemu sprawie określonej kryptonimem "Żelazo" - oświadczył szef Urzędu Ochrony Państwa Andrzej Milczanowski, którego urząd zainicjował wszczęcie śledztwa, zresztą na podstawie raportu gen. Pożogi. Milczanowski stwierdził, że nikt z poprzednich władz resortu - generałowie: Czesław Kiszczak, Henryk Dankowski, Zbigniew Pudysz - nie poinformował obecnego kierownictwa o istnieniu raportu gen. Pożogi. Kiedy UOP dotarł w lipcu br. do raportu, był on już "wypatroszony" z wielu dokumentów.

Zatailo Biuro Polityczne.

Minister spraw wewnętrznych Krzysztof Kozłowski powiedział, że decyzję o zatajeniu raportu podjęło Biuro Polityczne KC PZPR, które nałożyło na gen. Milewskiego i innych nagany partyjne. Nie udzielił jednak odpowiedzi na pytanie o to kto personalnie odpowiada za decyzję zakazu skierowania sprawy do prokuratury.

Jaruzelski, Kiszczak i Rakowski do mamra!

Szef UOP Milczanowski oświadczył, że resort jeśli będzie miał dowody wystąpi z wnioskiem do prokuratury o ukaranie winnych zatajenia przestępstwa grupy Milewskiego. Zapewnił, że żadnych ograniczeń w tej sprawie nie będzie.

Oznacza to - jak się powszechnie uważa w Warszawie - iż na ławie oskarżonych jeśli będą podstawy mogą się znaleźć ówczesny szef Biura Politycznego PZPR Jaruzelski, ówczesny premier Rakowski i ówczesny minister spraw wewnętrznych Kiszczak.

Mazowiecki - Kohl.

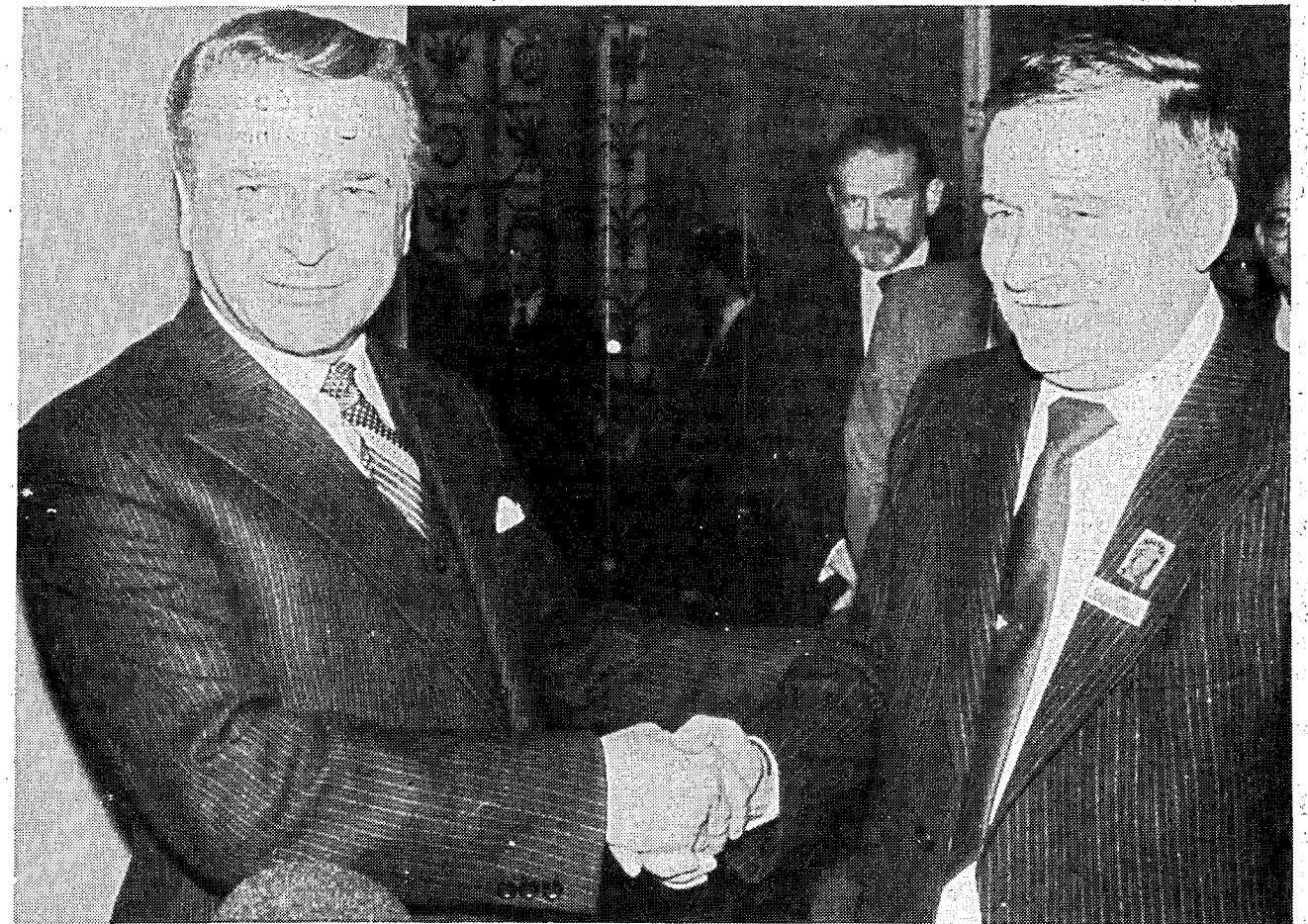
Premier Mazowiecki spotka się z kanclerzem Kohlem w jednej z miejscowości w pobliżu granicy polsko-niemieckiej jeszcze przed wyborami w obu krajach - poinformowała Niezabitowska. Rzecznik rządu zastrzegła, że w czasie kampanii prezydenckiej, mimo osobistego poparcia dla Mazowieckiego pozostanie rzecznikiem rządu.

Tadeusz Mazowiecki z kolei jako absolutny priorytet traktuje swoje działanie w rządzie. A kalendarz ważniejszych wizyt zagranicznych premiera nie ulegnie przed 25 listopada zmianie.

Skubiszewski w ZSSR.

Minister spraw zagranicznych Skubiszewski był sześć dni w ZSSR i republikach: Rosyjskiej, Ukraińskiej i Białoruskiej. Poruszył m.in. kwestie zadość uczynienia polskim ofiarom zbrodni stalinowskich, wycofania wojsk sowieckich z RP i wzajemnych rozszczeń finansowych.

Witając się z Gorbaczowem na Kremlu Krzysztof Skubiszewski przekazał mu pozdrowienia od prezydenta Jaruzelskiego i premiera Mazowieckiego. Gorbaczow wykorzystał ten fakt podkreślając, że bardzo sobie ceni swoje bliskie stosunki z Jaruzelskim. - Wiem, że dla polskiego prezydenta są dwie drogi rzeczy - powiedział Gorbaczow - Polska i dobre stosunki ze Związkiem So-

Słynny uścisk dłoni: gen. Czesław Kiszczak wita Lecha Wałęsę w Pałacu Namiestnikowskim na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie.

wieckim. Sowiecki prezydent podkreślił także, że stosunki między naszymi krajami powinny nabrać tej dynamiki, jaka cechuje zachodzące obecnie procesy w Europie.

W parlamencie Rosji Skubiszewski podpisał Deklarację o Przyjaźni i Dobrosąsiedzkiej Współpracy między Rzeczpospolitą Polską a Rosyjską Federacją.

Panie prezydencie.

Na wiecu w Poznaniu Lech Wałęsa oświadczył, że ma pięciu kandydatów na premiera. Dodał jednak, że jako prezydent nie będzie naciskał na zmianę rządu przed wyborami parlamentarnymi, jeśli obecny rząd przyjmie jego propozycję "zmian minimalnych" - programowych i personalnych. Największą owację 7-ty-

sięcznej publiczności, szczerze wypełniającej trybuny i parkiet hall "Arena" Wałęsa dostał powtarzając, że "Warszawę trzeba przewietrzyć".

Powiedzieć o publiczności, że sprzyja Wałęsie, to mało. Kilka pytań rozpoczynało się od słów "panie prezydencie", a starsza poznanianka odczytała poemat na cześć Lecha. Pikieta "Solidarności Walczącej" nie zdołała zakłócić wiecu. "Wyłożyliśmy komunę bez strzału, postawiliśmy premiera. Walczyliśmy pięknie - mówił Wałęsa. - Potem, gdy partia się rozpadła, przegrano szansę. Nie dopuszczono was do udziału w rządach". Zapytany o ustawę antyaborcyjną, Wałęsa powiedział: "Jestem wierzący i nie mogę mieć innego zdania niż Kościół, którego jestem członkiem".

Urban stawia na wodzusia narodu.

Jerzy Urban były rzecznik rządu PRL powiedział, że wodzusa narodu Wałęsa wygra wybory, "ale nie mam do tego katastrofального stosunku. Można demonizować Wałęsę, sam chętnie to czynię, jednak ani totalitaryzm, ani dyktatura w obecnym czasie i w tym miejscu nam nie grożą. Wałęsa, gdy stanie na czele państwa, zostanie odpowiednio ubezpieczony, ostrzyżony i oswojony. Tyle że ulokuje swoją mafię we władzach. Natomiast stosunki z dziś rządzącą grupą warszawską będą się składać z konfliktów staną się silniejsze od prób ich zamazywania, co sprawi, że Wałęsa zostanie trwale polknięty przez orientację nacjonalistyczno-klerykalno-koltuńską".

Kandydaci na prezydenta.

Kandydatem Polskiej Wspólnoty Narodowej - Polskiego Stronnictwa Narodowego na prezydenta - jak poinformował Zarząd Naczelny tej partii - jest Bolesław Tejkowski. Ma on 57 lat, ukończył Politechnikę Krakowską i socjologię na Uniwersytecie Warszawskim, jest przewodniczącym Zarządu Naczelnego Polskiej Wspólnoty Narodowej - Polskiego Stronnictwa Narodowego.

B. Tejkowski stwierdził, że opowiada się za duchowym i materialnym rozwojem Polski, prowadzonym przede wszystkim własnymi siłami, a więc za redukcją udziału kapitału zagranicznego w rozwoju gospodarczym kraju. Wiąże się to z kategorycznym odrzuceniem własności zagranicznej w Polsce i brakiem zgody na wykup majątku narodowego przez zagraniczne przedsiębiorstwa i osoby. Oparta na tych zasadach polityka gospodarcza może przynieść szybko dobrobyt Polakom - twierdzi B. Tejkowski. Polska Wspólnota Narodowa - Polskie Stronnictwo Narodowe - partia wyrastająca z tradycji przedwojennej endecji - zamierza od najbliższej soboty rozpocząć kampanię wyborczą swego kandydata na prezydenta.

Rada Naczelna PSL wysunęła Romana Bartoszcze na urząd prezydenta. Roman Bartoszcze ma 44 lata. Jest rolnikiem, gospodaruje we wsi Sławęcina k. Inowrocławia. Żona, czworo dzieci. Prezes PSL od Kongresu Jedności (maj br.). Poseł, członek "Solidarności" RI.

Kandydat wyjaśnił: - Przyjmując kandydaturę, nie kierowałem się ambicjami osobistymi ani politycznymi stronnictwa. Do tej kampanii przystępuję z poczuciem odpowiedzialności za losy Polski i narodu.

Prezydium Rady Krajowej Solidarności Rolniczej wysunęło na urząd prezydenta senatora Gabriela Janowskiego.

Lętowska: Zdecydowanie nie.

Prof. Ewa Lętowska rzecznik praw

obywatelskich, zdecydowanie odmówiła kandydować na urząd prezydenta. - Z przykrością muszę odmówić - wyjaśniła prof. Ewa Lętowska - Kariera polityczna nigdy nie była moim ideałem. Nie mam ambicji politycznych, a formy i styl naszego życia politycznego wzbudzają moją niechęć. Nie mam żadnego politycznego programu - a ten przecież jest niezbędny w takich wypadkach. Zajmuję stanowisko rzecznika praw obywatelskich - zobowiązałam się rzetelnie i sumiennie wypełnić wynikające stąd obowiązki. Byłoby niehonorowe ich porzucenie dla mirażu innych stanowisk. Profesor Lętowska zapewniła również, że docenia wyróżnienie i zaufanie, jakim została obdarzona.

Solidarność 80: ani Wałęsa, ani Mazowiecki.

W Stargardzie Szczecińskim obradowała Krajowa Komisja Porozumiewawcza NSZZ "Solidarność - 80". O wsparcie zwrócili się do związku dwaj kandydaci na urząd prezydenta RP: Władysław Siła-Nowicki i Kornel Morawiecki. Obaj przyjechali do Stargardu i przedstawili swoje programy.

Uczestnicy obrad wyrazili krytyczną ocenę kandydatów na prezydenta: Lecha Wałęsę i Tadeusza Mazowieckiego - stwierdzając, iż "żaden z nich nie stwarza przesłanek osobowych i programowych, przedstawiających ludziom pracy poprawę ich bytu w najbliższej przyszłości, a także nie jest wolny od niedemokratycznych powiązań i układów, pochodzących z okresu Magdalenki i "okrągłego stołu". W dokumencie przyjętym na zakończenie obrad wyrażono też nadzieję, że kandydaci na urząd prezydenta RP: Leszek Moczulski, Kornel Morawiecki i Władysław Siła-Nowicki, reprezentujący polskie partie niepodległościowe, potrafią uzyskać consensus polityczny i wysunąć wspólnego kandydata na ten wysoki urząd.

OPZZ niezdecydowane.

OPZZ nie ma własnego kandydata.

Opowiada się za związkowcem, pod warunkiem, że rzeczywiście będzie to związkowiec. Jeśli programy zgłoszonych kandydatów nie będą porozumieniu bliskie, wówczas OPZZ wysunie własną kandydaturę.

Jak stwierdził Zbigniew Janowski, wiceszef centrum, OPZZ ogłosi swoją opcję na tydzień przed wyborami. Jeśli jednak wcześniej uzna, iż należy zgłosić własnego kandydata, nie będzie z tym problemów - na zdobycie stu tysięcy podpisów trzeba porozumieniu zaledwie trzech, czterech dni. Pytany o animozje między OPZZ a SdRP, odparł, iż porozumienie chce utrzymać samodzielność i nie jest skazane na jakiegokolwiek małżeństwo.

Toruńska "Solidarność" przeciw udziałowi w kampanii prezydenckiej.

Po oświadczeniu Komisji Krajowej popierającym kandydaturę Wałęsę, w zarządzie toruńskiej "Solidarności" trzynastoma głosami "za", pięcioma "przeciw" i jednym "wstrzymującym się" uchwalono, że udział w kampanii prezydenckiej przeczy statutowym celom związku zawodowego. Wiceprzewodniczący zarządu regionu - Michał Wojtczak twierdził, że nie wolno związkowcom narzucać żadnej kandydatury: ani Wałęsę, ani Mazowieckiego. Jest to indywidualny wybór. - A skoro Zarząd Regionu nie podporządkował się decyzji Komisji Krajowej - mówi - nam nie wolno niczego narzucać komisjom zakładowym. One same powinny zdecydować, czy biorą udział w kampanii i kogo popierają. Toruński Region "Solidarności", jak dotąd jako jedyny w kraju, nie będzie uczestniczył w kampanii Lecha Wałęsę.

PAX z Wałęsą.

Prezydium zarządu Stowarzyszenia PAX zaleciło swoim organizacjom wojewódzkim, miejskim, gminnym oraz prasie czynny udział w kampanii wyborczej Wałęsę, w tym zbieranie podpisów w kręgach członków i sympatyków PAX w całej Polsce.

Skąd brać pieniądze.

Finansowanie kampanii wyborczej jest jawne. Wszelkie koszty związane z wyborami, z aktem wyborczym pokrywane będą z budżetu państwa. Kampanię wyborczą poszczególnych kandydatów finansują jednak ci - chodzi o podmioty - którzy kandydatury zgłosili. Konto wyborcze kandydata może być zasilane środkami przekazywanymi przez osoby fizyczne i prawne. W drugim z tych przypadków pieniądze mogą pochodzić wyłącznie z zysku. To samo dotyczy nieodpłatnego świadczenia usług. Na kampanię wyborczą nie mogą być przekazywane środki pochodzące m.in. z budżetu państwa, budżetów terenowych, organów administracji rządowej i innych jednostek organizacyjnych jednostek państwowych, z budżetów gmin i sejmików samorządowych oraz związków komunalnych, z funduszy państwowych podmiotów gospodarczych i innych osób prawnych z przewagą udziału skarbu państwa, wreszcie - ze źródeł zagranicznych.

Pełnomocnik każdego z kandydatów może organizować publiczne zbiórki pieniędzy na cele kampanii, bez żadnego zezwolenia.

Hall zrezygnował.

Sejm przyjął dymisję ministra Aleksandra Halla odpowiedzialnego za kontakty z partiami politycznymi (240 głosami do 4, przy 23 wstrzymujących się). Hall chce się zaangażować w prezydencką kampanię wyborczą Tadeusza Mazowieckiego. Jego obowiązki przejmie Jerzy Ciemniewski, podsekretarz stanu w URM.

Po godzinach.

Rzecznik rządu Niezabitowska podała, iż rząd nie będzie uczestniczyć w kampanii wyborczej, a ministrowie, którzy zadeklarowali pomoc Tadeuszowi Mazowieckiemu, będą to robić prywatnie i po godzinach pracy.

Tymiński też na prezydenta

Stanisław Tymiński
Zdjęcie z obwoluty książki
"Święte Psy"

Przywódca, liczącej 3500 członków kanadyjskiej partii politycznej Libertarian Party, głoszącej wolność jednostki od państwa, nawiązującej do koncepcji skrajnego liberalizmu amerykańskiej filozofki i pisarki Ayn Rand, ogłosił, że chce zostać prezydentem RP.

Libertarianin jest obywatelem Kanady, Polski i Peru i nazywa się Stanisław Tymiński. Jest mało znany w Polsce, mimo iż od kilkunastu lat prowadzi w Mississauga firmę Transduction; farmę w Acton. Tymiński ma 42 lata, jest radiotechnikiem i praktycznie samoukiem biznesu i polityki. Również jest amatorem w dziedzinie publicystyki. 25.9.90. nadeszła do ECHA jego książka pt. "Święte psy". Tymiński w bardzo osobistej, nieco nietypowej książce mówi o zasadach, którymi kierował się w drodze do biznesu i które poleca Polakom. Książka wyszła jego nakładem w Polsce w wydawnictwie OFFICINA w Warszawie.

Stan Tymiński otworzył wyborcze biura w Warszawie i okolicy i zbiera

podpisy na liście prezydenckiej. Szansę zostania prezydentem RP ma faktycznie niewielką, ale z pewnością zyska zwolenników dla programu swej partii i zainteresuje na sposób liście amerykański Polaków ideami otwarcia na Zachód, odpowiedzialności za siebie, odwagi inwestycyjnej, niechęci do państwowej biurokracji i systemu podatkowego. Sporą notatkę o aktywności Kandydyżka w Polsce zamieścił Globe and Mail.

Zjednoczenie PPS.

Kongres Zjednoczeniowy PPS odbędzie się 27-29 października - postanowiono na posiedzeniu Komisji Wspólnej. Na spotkaniu byli obecni delegaci czterech ugrupowań, wyrażających wolę połączenia: PPS Jana Józefa Lipskiego, PPS RD - kierowanej przez Cezarego Miłojewskiego i Piotra Ikonowicza, PPS TKK Grzegorza Ilki oraz PPS na Obczyźnie Lidii Ciołkoszowej. Dopiero na Kongresie partia podejmie decyzję o poparciu którejś z kandydatów na prezydenta.

Powstało Towarzystwo Polsko-Niemieckie.

W Warszawie odbyło się zebranie założycielskie Towarzystwa Polsko-Niemieckiego. Prezesem jego tymczasowego zarządu został prof. Jerzy Holzer z Uniwersytetu Warszawskiego. Wśród założycieli są: Andrzej Szczypiorski, Jan Józef Lipski, Krzysztof Zanussi, Mieczysław Pszon, prof. Franciszek Ryszka, prof. Dorota Simonides, prof. Anna Wolf-Pawęska, prof. Wojciech Wrzesiński, pos. Maria Stolzman, sen. Roman Duda. Nowa organizacja stawia sobie za cel dążenie do rozwoju szerokiej współpracy pomiędzy Polakami a Niemcami. Podczas spotkania stwierdzono, że towarzystwo chce przyjąć bardziej reprezentatywną formułę, jeśli chodzi o polskie środowiska polityczne i naukowe, niż dotychczas istniejące Towarzystwo Polska-RFN i Towarzystwo Polska-NRD.

Granica polska płaszczyzną nie linią.

Sejm przyjął rządowe ustawy "O ochronie granicy państwowej" i "O Straży Granicznej". Ustanawiają one, że granica Rzeczypospolitej nie jest linią, lecz płaszczyzną pionową, która przecina tę linię, oddzielając nie tylko ląd, ale również obszar powietrzny i wewnątrz ziemi. Strzegą jej nie Wojska Ochrony Pogranicza, a nowa formacja policyjno-wojskowa - Straż Graniczna. Gospodarzem przejść granicznych nie jest ani wojsko, ani Główny Urząd Cel, ale wojewodowie i samorzady terytorialne.

Władza psuje.

W "Gazecie Wyborczej" obszerny artykuł "Mieszkanie dla ministra", zakończony konkluzją autora Pawła Smoleńskiego: "Niech się panowie ministrowie wytłumaczą". Od początku rządów premiera Mazowieckiego przyznano 28 mieszkań służbowych, 13 przynależy do stanowiska, urzędnicy zachowali pozawarszawskie lokale, a obecne zamieszkuje na czas pełnienia funkcji, 4 osoby otrzymały mieszkania na stałe, bo własnych dotąd się nie dorobiły (A. Bentkowski, Anna Grzymalska, Helena Chodkowska i Wojciech Sawicki). 8 osób otrzymało mieszkania służbowe, ale zwróciło własne ("jednak z reguły oddawano mieszkanie mniejsze w zamian za większe"), 3 osoby starych mieszkań nie oddały, przepisując je na dzieci. Są nazwiska.

Polski kraj na Litwie.

Rejon wileński, sołecznicki oraz jeszcze kilka gmin, m.in. z rejonu trockiego i święciańskiego są obecnie Polskim Krajem Narodowo-Terytorialnym w składzie republiki litewskiej. Decyzję tę podjęli polscy deputowani Wileńszczyzny na zjeździe w Ejszyszkach 209 osób głosowało za, nikt nie był przeciw. Decyzję tę popiera także Związek Polaków na Litwie.

Na terenie kraju gwarantuje się równość języków polskiego i litewskiego, co oznacza, że językiem urzędowym w administracji, sądownict-

wie i szkolnictwie obok litewskiego będzie również polski.

Religia:

Przed wizytą papieża.

Prymas Polski kard. Józef Glemp powołał Kościelny Komitet Przygotowania IV Pielgrzymki papieża Jana Pawła II - poinformowało Biuro Prasowe Episkopatu. Przewodniczącym liczącego 13 sekcji komitetu został bp Kazimierz Romaniuk. Zespołem do rozmów z władzami stolicy kieruje bp Marian Duś.

GOSPODARKA

Komputeryzujemy NBP.

W ciągu kilku miesięcy NBP połączy się ze swoimi oddziałami w 17 dawnych miastach wojewódzkich komputerową siecią przekazywania danych. Sieć skróci czas przelewu bankowego do jednego dnia. Amerykańska firma telekomunikacyjna Electronic Data System pomoże NBP w organizowaniu Bankowego Towarzystwa Telekomunikacyjnego. Dzięki Towarzystwu ponad 2000 działających w Polsce banków i ich oddziałów otrzyma możliwość transmisji danych niezbędnych m.in. do szybkich rozliczeń. System ten pozwoli skrócić czas finalizowania przelewów bankowych do jednego dnia, a także wyeliminuje potężne ilości papieru stosowanego dziś przy większości operacji bankowych.

Nowi lokatorzy w "Białym Domu".

Były gmach KC przy Nowym Świecie w Warszawie stał się siedzibą m.in. Banku Handlowego SA, Banku Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych i dwóch banków PKO (BP i SA). Średnia cena wynajmu 1 m kw. przy Nowym Świecie przekroczy 300 tys. zł miesięcznie. Sale konferencyjne i reprezentacyjne podobnie jak dwa gabinety i sekretarza KC będą wynajmowane każdorazowo na spotkania i sympozja.

Oddalić filozofię wegetacji.

Wicepremier i minister finansów Leszek Balcerowicz mówił na posle-

dzeniu OKP o przyszłości polskiej gospodarki. Istnieją - jak mówił L. Balcerowicz - trzy przeszkody zewnętrzne, utrudniające wychodzenie z kryzysu. Pierwsza to gospodarcze skutki konfliktu w Zatoce Perskiej. Druga - to swoiste "przeistawienia" w handlu z ZSSR. Trzecia wreszcie, to spadek eksportu towarów, związany ze zjednoczeniem Niemiec. Co dalej? Polityka budżetowa, kredytowa i placowa powinna być prowadzona tak, by nie prowadziła do nakręcania spirali cen i plac. Zdecydowany nacisk trzeba położyć na takie przekształcenia gospodarcze, które pozwolą Polsce na to, by ciągle była otwarta na świat. W sferze wewnętrznej trzeba oddalić filozofię wegetacji, skupiając się na filozofii wzrostu. Oznacza ona jednak nie tylko szybkie przeprowadzenie prywatyzacji, lecz także ograniczenie wydatków socjalnych z myślą o rozwijaniu m.in. inwestycji.

Powrót Gierka

Gierek: Jaroszewicz znowu w tandem! Gierek znowu w Warszawie! Ale bez obaw, to tylko w związku z "Przerwaną dekadą" - przywitał zebranych w sali "Ballada" hotelu Holiday Inn, ten najbardziej pokupny dziś autor. Występujący publicznie, pierwszy raz od 10 lat Edward Gierek był gospodarzem mini-konferencji prasowej i sutego bankietu wydanego z okazji publikacji książki Janusza Rolickiego "Edward Gierek. Replika". Przyjęcie zorganizowała Polska Oficyna Wydawnicza "BGW". W ciągu 3 dni - skromnie poinformował zebranych dyrektor "BGW" Roman Górski - sprzedano "zaledwie" 165 tys. egz. W porównaniu z prawie milionem sprzedanych egz. pierwszego tomu - "Przerwanej dekady".

KTO POSZEDŁ ZA MAZOWIECKIM?

SKŁAD KOMITETU WYBORCZEGO TADEUSZA MAZOWIECKIEGO

7 października w Krakowie powstał Krajowy Komitet Wyborczy Tadeusza Mazowieckiego. Jest to długa lista osób, przeważnie znanych i poważanych, które zdecydowały się poprzeć kandydaturę Tadeusza Mazowieckiego na prezydenta RP i firmować swym nazwiskiem jego wyborczą kampanię. Komitet w stadium założycielskim liczył 220 osób, ale ma charakter otwarty i można się spodziewać napływu do niego nowych ludzi. W środowiskach kultury i nauki, które popierały Lecha jako robotniczego lidera zapadło zakłopotanie, a potem i przerażenie, że ich idol może odsunąć opiniotwórcze ośrodki Kościoła i opozycji i wprowadzić dyktaturę pełną chaośności i agresywnych wystąpień. Coraz mniej wiary w zdolności Lecha pokonania nomenklatury i wprowadzenia rządów prawa i porządku. W Polsce słychać jednak głosy, że nikt nie zdoła już zapobiec prezydenturze Wałęsy. Skupienie tak wielkiego twórczego środowiska wokół Mazowieckiego jest objawem spóźnionej nieco polaryzacji sympatii polskiej inteligencji. Ponizej przedruk za "Gazetą Wyborczą".

• Jacek Ambroziński (Warszawa-Dembliński (Warszawa), Alicja (Warszawa), Mieczysław Abramowicz-Derkowska (Nowy Sącz), Małgorzata (Gdańsk), Maciej Andrzejewski-Dąbrowski (Warszawa), Marek Edelman (Łódź), Jan (Poznań), Artur Balazs (Warszawa), Englert (Warszawa), Władysław (Warszawa), Marek Biały (Siedlce), Józef Flindsen (Warszawa), Irena Bielawna (Piotrków Trybunalski), Władysław Frasyniuk (Wrocław), Władysław Biernat (Warszawa), Piotr Fogler (Warszawa), Anna (Gorzów Wielkopolski), Anna (Kraków), Fuliusz (Kraków), Zdobysław Milewski (Kraków), Krystyna Moszumańska-Nuzar (Kraków), Wojciech Mróz (Kraków), Jarosław Matul (Łódź), Włodzisław Mękowski (Wrocław), Marian Matysik (Krosno), Andrzej Wielowiejski (Warszawa), Edward Wende (Warszawa), Rafał Matyja (Warszawa), Andrzej Waljda (Warszawa), Jacek Michałowicz (Warszawa), Jan Wyrowski (Toruń), Henryk Wujec (Warszawa), Anna Nehrebecka (Warszawa), Jacek Woźniakowski (Kraków), Wojciech Noszczyk (Warszawa), Henryk Woźniakowski (Warszawa), Robert Nowiński (Warszawa), Bożena Brzezińska (Konin), Jacek Fabiński (Sieradz), Bożena Bor (Szczecin), Marek Ryszard Ganowicz (Poznań), Jan Budzisz (Łódź), Zbigniew Bo-Radosław Gawlik (Wrocław), Miroslaw Odorowski (Warszawa), Brzeziński (Konin), Hanna Bo-wa), Tomasz Gąsowski (Kraków), Gucka-Skowrońska (Słupsk), Władysław Gilewski (Poznań), Stanisław Bernatowicz (Suwałki), Jarosław Gowin (Kraków), Antoni Potocki (Kraków), Andrzej Potocki (Kraków), Stanisław Grabski (Penderki (Kraków), Mieczysław Pszon (Kraków), Jerzy Bartmiński, Gustaw Holoubek (Warszawa), Jerzy Kazimierz Piotrak (Kraków), Stefan Baszyński), Ryszard Holak (Bydgoszcz), Bogdan Białek (Kielce), Józef Henkelowa (Kraków), Józef Płoskonka (Kielce), Wiesław Blumski (Poznań), Aleksander Hall (Warszawa), Hanna Buczowska (Kraków), Stanisław Hądziński (Kraków), Jan Błoński (Kraków), An-Julla Hartwig (Warszawa), Franciszek Polomski (Wrocław), Witold Puzio (Kraków), Wojciech Borowik (Warszawa), Zbigniew Janas (Warszawa), Góra), Janusz Borkowski (Poznań), Jan Janowski (Kraków), Ce-Płońsk), Jerzy Burkowski (Warszawa), zary Józefiak (Łódź), Sokrat (Lublin), Michał Chalosiński (Kielce), Jędrzejewicz (Białystok), Zdzisław Nowobrzeg), Gabriela Cwojdzńska (Kosza-Janik (Tarnów), Aleksandra Andrzej Rozmarynowicz (Kraków), Paweł Czartoryski (Warszawa), Józef Józef (Ostrołęka), Lech Jankowski (Kraków), Jerzy Regulski (Warszawa), Jan Ciesielski (Kraków), Jan (Kraków), Jan Maria Rokita-Zdrada (Kraków), Jerzy Ziobna), Ryszard Ciesielski (Poznań), Ryszard Kapuściński (Warszawa), Ryszard Reiff (Warszawa), Stanisław Ziobna), Marjan Janusz Czeczwin (Warszawa), Jan Król (Słupsk), Jarosław Beszczyński (Częstochowa), Stanisław (Kraków), Józef Ratajczak-Zurowski (Nowy Sącz), Stanisław Dmochowska (Łódź), zioł (Łomża), Maciej Krzaczka, Stanisław Rodziński (Kraków), Stanisław Ziół (Kraków), Stefan Nowicki (Bielsko-Biala), Janków), Andrzej Romanowski (ce).

KAMPANIA W TOKU

Kampania prezydencka w pełnym toku. Polega to na tym, że uprawia ją jak na razie coraz bardziej przeze mnie ceniony Największy Przewodniczący - nie licząc się z dobrymi obyczajami i choćby odrobiną względu na równość szans. Rzecz w tym, że wystartował do gry dużo wcześniej niż to określiły odpowiednio przepisy. Ale, jak to coraz wyraźniej widać, Wałęsy jakiegokolwiek przepisy nie dotyczą - jak to zresztą sam kilkakrotnie wykazał, nie dotyczą go nawet te reguły, które sam (ale chyba tylko dla innych) ustanawia lub przyjmuje do wiadomości. Może to i dobra cecha polityka, jednakże trudno wymagać, by takie postępowanie musiało się podobać wszystkim. I otóż ja właśnie do takich należę, którym się to nie podoba. Wałęsa, oczywiście, uprawia tu różne bardzo interesujące gry i zabawy, które mają dowodzić, że przecież z formalnego punktu widzenia to co robi nie ma nic wspólnego z żadną kampanią wyborczą. Startując oficjalnie też tego tak nie nazwał, zgłosił jedynie pod publiczną dyskusję swą gotowość kandydowania na stanowisko prezydenta RP. Mam nadzieję, że nie okaże się tak, jak to wydrukowano w jednym z ostatnich numerów "ECHA", w którym korekta zamieniła mi "szarpaninę zamiast polityki" w "szarpaninę zamiast polityki" - znów ktoś coś przekręci i okaże się, że kocham Wałęsę. Nie kocham.

W gruncie rzeczy jednak nie chodzi o miłość lub nienawiść. Można polityka (polityka) nie kochać, a jednak szanować go jako politycznego przeciwnika. Otóż tak się dzieje, że poczucie szacunku dla Wałęsy coraz bardziej - i to nie tylko u mnie - topnieje. Razi jego bezwzględność połączona z "wycinaniem" swoich niedawnych przyjaciół

i sojuszników, swoista polityczna niełojalność i coraz częstsze przemawianie się jedynie celem, który ma uświęcać wszelkie stosowane środki. Jest to chyba coraz wyraźniej widoczne sprzeniewierzenie się zasadom ethosu "solidarnościowego", który wyrasta z troski o czystość stosowanych środków. Tą czystość poświęca Wałęsa dla uzyskania celu jakim jest fotel prezydencki: tu już niemal nikt i nic się nie liczy. Przy czym warto zwrócić uwagę na styl wałęsowskiej kampanii prezydenckiej. Jest to, by tak rzec, zapowiedź rządzenia osobistego - na zasadzie, że "pańskie oko konia tuczy". Wałęsa gromko więc zapowiada, że będzie osobiście rozwiązywał wszystkie problemy w kraju. W czasie wywiadu telewizyjnego dość obrazowo nakreślił proponowany przez siebie model sprawowania władzy. Oto on: Wałęsa będzie mianowicie - tak to sobie wyobraża - jeździł po kraju i własnoręcznie czynił porządek czy to w jakimś PGR, czy w gmachu telewizji na Woronicza w Warszawie. Stwierdza, że będzie przyjeżdżał niezapowiedziany (skąd my to znamy, któż nie pamięta dzienników telewizyjnych rozpoczynających się od transmisji "niespodziewanych" wizyt dobrego wujka Gierka w jakimś zakładzie pracy, przed którym zdążono już nawet trawę pomalować na bardziej zielony kolor?) i likwidował wszystko, co niesłuszne. Nie wyjdę od was, powiada nasz kandydat na prezydenta, póki wszystko nie zostanie do końca uporządkowane - twierdzi nawet, że póki to nie nastąpi, zostaną zamknięte wyjścia z zakładu pracy i wszyscy będą przymusowo uczestniczyć w wielkim dziele naprawy.

Przyznam, że jest to dość niepokojące. Tak sobie mały Dyzio może wyobrażać rządzenie niemal czter-

dziestomilionowym społeczeństwem. Ale tak nie może sobie tego wyobrażać polityk.

Jeżeli to ma być główne zajęcie prezydenta RP - a z wypowiedzi Wałęsy to właśnie wynika - wówczas niewiele czasu pozostanie mu na załatwianie jakichkolwiek spraw tzw. wagi państwowej. Niewiele też mu pozostanie na uprawianie polityki zagranicznej, dziedziny, która w tej chwili spełniać będzie dla przyszłości kraju absolutnie kluczową rolę. Tu zresztą znajdujemy się na terenie, na którym radosna twórczość Wałęsy poczyniła już dość znaczne szkody. Swego czasu - co relacjonowałem - wystąpił Wałęsa z twierdzeniem o "wymazywaniu Niemiec z mapy Europy" za niedobre sprawowanie. Ostatnio znów dołożył kolejny kamyczek do budowy wzajemnych stosunków z naszym zachodnim sąsiadem: powiedział mianowicie, że zawsze gdy się przed Polską otwierają drzwi do wolności, wówczas staje w nich Niemiec. Potem, oczywiście, zaczynają się rozliczne komentarze - został źle zrozumiany, nie to miał na myśli, powiedział to, co powiedział, ale tak naprawdę to jednak nie powiedział. Wszystko to brzmi niepoważnie i przyczynia poważnych szkód krajowi już dziś, gdy Wałęsa nie zajmuje w istocie żadnego ważnego stanowiska politycznego. Co będzie, gdy tego rodzaju ekwilibrystyka słowna cechować będzie prezydenta RP? Przyznam, że trochę się takiej sytuacji obawiam.

Jak widać, Lech Wałęsa ma trochę innych i poważniejszych wad niż to, że mówi "bendom" zamiast "będa" i "w temacie" zamiast "na temat". Nie chodzi o to w końcu, że jest człowiekiem "prostym" i nieuczonym (choć zebrał w końcu cały pęczek doktoratów honoris causa, ostatnio na uniwersytecie w Toruniu), bo to w

końcu żaden argument przeciw komukolwiek. Rzecz w tym, że niezależnie od poziomu swej wiedzy i zasobu słownictwa wyobraża sobie politykę - a nie jest to tylko jego cecha, ujawnia się ona nawet u wybitnych intelektualistów - w sposób niezwykle uproszczony, jeśli nie wręcz naiwny. Niebezpieczna jest też jego impulsywność, wypowiedanie zdań nie przemyślanych do końca i później przy różnych okazjach wyśniewanych, na nowo interpretowanych i poprawianych. Powtarzam przy tym, by być dobrze zrozumianym - uważam Wałęsę za człowieka o wielkich zaiste dla Polski zasługach, obdarzonego instynktem politycznym, zdolnego do rzeczywiście szybkiego podejmowania decyzji. Jednocześnie jednak jest to człowiek o zbyt małych kwalifikacjach do sprawowania urzędu prezydenckiego - w takim bowiem wypadku obowiązują zupełnie inne reguły gry niż te, które obowiązywały dotychczas w opozycji i na stanowisku szefa związku zawodowego. Nadto za niezwykle niebezpieczne uważam rozrosłe ostatnio do niebywałych rozmiarów osobiste ambicje Wałęsy, który w końcu sam siebie uznał za męża opatrznościowego kraju. Takie rzeczy muszą niepokoić i nic dziwnego, że w ostatnim okresie wszystko to razem przyczyniło się do spadku aurytetu tego działacza.

Nie znaczy to, że nie ma on za sobą liczących się grup społecznych i politycznych. Jeśliby mierzyć wartość Wałęsy ilością grup, które zgłosiły gotowość jego poparcia, okazałoby się zapewne, że jest nadal jednym z najbardziej liczących się polityków. Osobiście uważam, że jest inaczej. Różne partie i partyjki zgłaszają jego kandydaturę nie dlatego, że popierają program, z którym występuje, lecz dlatego, że znaleźli w nim jedyne go człowieka, którego społeczna popularność może pomóc w obaleniu rządu Mazowieckiego. Stawianie na Wałęsę nie jest więc wyrazem wspólnej linii politycznej tych grup, gdyż taka linia po prostu nie istnieje, lecz jest sposobem na przebiecie się w okolicę posad rządowych. Bardzo to niebezpieczna i rzadko licząca się z interesem kraju

LECH foto J. Juchniewicz

gra polityczna, w wyniku której sytuacja Polski może się raczej pogorszyć niż polepszyć. Wydaje się - obym się mylił, a powtarzam to nie po raz pierwszy i nie po raz pierwszy okazuje się, że moje intuicje były, niestety, trafne - że zwolennicy Wałęsy myślą raczej w kategoriach ambicji politycznych niż interesu państwowego. Koalicja, która się powoła skupia wokół Największego Przewodniczącego, składa się w moim odczuciu ze zbieraniny frustrowanych politycznych, dotychczas w swym postępowaniu nieskutecznych, dla których ważniejszą rzeczą od sformułowania programu polityczno-gospodarczego jest po prostu "zdobycie władzy". Co przy tym ważne, nie widać wśród zgrupowanych w wałęsowski blok różnych grup żadnych ustaleń dotyczących ich wzajemnych przyszłych układów, podziału funkcji itp. O tyle to niepokojące, że po ewentualnym zwycięstwie Przewodniczącego może dojść do niebezpiecznych dla kraju przetargów. Kontrakt polityczny wygląda na razie następująco: grupujemy się przeciw Mazowieckiemu, a potem zobaczymy.

Co przy tym niezwykle zabawne, zgrupowało się tu wielu ludzi,

którzy jeszcze niedawno - jak szef doradców Wałęsy, Micewski, ostro przeciwko "Solidarności" występowało, w szczególności potępiało drogę wybraną przez podziemie w latach osiemdziesiątych, drogę, która przecież okazała się skuteczna i która nie tylko doprowadziła do obecnej sytuacji w kraju, ale też bardzo wyraźnie podniosła aurytet kraju w świecie. Ale zabawna może to być jedynie dla bezstronnego obserwatora. Dla mnie osobiście, człowieka, któremu na przyszłości kraju jednak zależy i który stara się myśleć - przynajmniej jako publicysta, gdyż inaczej rzecz wygląda w mej pracy literackiej, w której myślenie w kategoriach politycznych jest raczej szkodliwe - o interesie państwa, rysująca się perspektywa wygląda bardzo dramatycznie. Być może zresztą okaże się, że nie mam racji i moje rozpoznanie układów politycznych w Polsce jest nietrafne. Nie będę ukrywał, że byłbym tym zaskoczony, jednakże też właśnie tego - tego, by moje oceny okazały się fałszywe - życzę i sobie i wszystkim zainteresowanym.

LESZEK SZARUGA

GDYBYM MÓGL GŁOSOWAĆ NA PREZYDENTA...

ANDRZEJ KOBOS

Kilka lat temu, na swoją prośbę, utraciłem obywatelstwo ówczesnej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, a obywatelstwa Rzeczypospolitej Polskiej dotychczas nie nabyłem. Skutek tego jest taki, że teraz nie będę mógł głosować na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wybranego po raz pierwszy w powszechnych, bezpośrednich i wolnych wyborach. Gdybym jednak mógł głosować, musiałbym zdecydować pomiędzy dwoma kandydatami: Lechem Wałęsą i Tadeuszem Mazowieckim. Wybór ten nie byłby prosty. Docho-dzą mnie tutaj tylko niewielkie fragmenty kampanii wyborczej, dochodzą mnie różne publiczne wypowiedzi Lecha Wałęsy, (często w tłumaczeniu angielskim), czytuję rozmaite komentarze, wiem o wielu dokonaniach rządu Mazowieckiego, natomiast niewiele, jak dotąd, znam wypowiedzi przedwyborczych samego Tadeusza Mazowieckiego.

Dylemat

mój komplikuje fakt mojego długoletniego przywiązania i ogromnego szacunku dla Wałęsy. Niedawno jeszcze i na tych łamach uznawałem go za prawdziwego przywódcę Narodu, za kogoś, kto może przynieść polskiej ziemi "ten dar największy - dar wolności", dopatrywałem się analogii między nim a Józefem Piłsudskim. Walczyłem piórem o dobre imię Wałęsy w polskiej prasie w Kanadzie, pisałem listy otwarte do wydawców gazet (nigdy nie opublikowane przez nich), zwalczałem tytuły w rodzaju "Wałęsa pokochał Kiszczaka".

Ale, od mniej więcej pół roku, słuchając i czytając wypowiedzi Wałęsy ogarnia mnie zaniepokojenie, zakradają się wątpliwości co do pre-

zydenckich kompetencji Wałęsy, co do kształtu Polski jaki może wyłonić się pod jego prezydenturą, w końcu co do czystości jego intencji. Zastanawiam się także, czy aby Wałęsa nie osiągnął kresu swoich możliwości, a bycie "pogromcą komunizmu" czy aby nie jest jego szczytową rolą.

Jasno muszę stwierdzić, że nadal uważam Lecha Wałęsę za wielkiego Polaka, za bojownika, który walczył przyczynił się do obalenia komunizmu w Polsce, za charyzmatyczny symbol walki Polaków o wolność, czy wręcz za pewien symbol Narodu, ale nie wiem czy można go uznać za ojca nowej polskiej demokracji.

Zanim więc zdecydowałbym oddać głos na Lecha Wałęsę starałbym się odpowiedzieć sobie na szereg pytań i wątpliwości, które nasuwają mi się z lektury jego własnych wypowiedzi oraz komentarzy jego doradców. Poniżej postaram się wyliczyć niektóre z tych pytań-wątpliwości w nadziei, że być może niektórym z Czytelników będą pomocne w podejmowaniu ich decyzji wyborczej.

Mechanizm władzy Wałęsy

Podstawowym pytaniem byłoby jaki ustrój Wałęsa, jako Prezydent Rzeczypospolitej, starałby się zaprowadzić i utrwalić w Polsce. Oczywiście, twierdził on stale, że pragnie Polski demokratycznej. Ustrojem demokratycznym może być tylko demokracja. Rozumiem przez to, że ta demokracja nie może mieć żadnego przymiotnika. Mieliśmy już niesławna demokrację socjalistyczną, ludową, bywają demokracje np. religijne, ja zaś obawiam się, że Wałęsa usiłowałby wprowadzić demokrację swojej definicji, powiedzmy wałęsowską. Zapowiedział już, że bę-

dzie "prezydentem z siekierą". Swoim zwyczajem pozornie wycofywał się potem z tego, twierdząc, że powiedział był tak, "aby zrozumieć go ludzie prości". Jest to dosyć absurdalne usprawiedliwienie, gdyż Polacy, jego włączając, nie mogą być aż tak prymitywni, skoro potrafili obalić "naukowy komunizm i materializm", opracowany przez tęgich strategów Moskwy. Obalili komunizm nie tylko u siebie, ale także "przyczynili się do wybuchu pół tuzina rewolucji" (R.Reagan), które praktycznie zakończyły jego panowanie w niemal całym europejskim imperium zła, a nawet zmieniły mapę Europy.

Czyli można zapytać, co Wałęsa ma zamiar robić tą "siekierą". Pewnych odpowiedzi udzielił on już sam. Otóż np. pragnie "rządzić dekretami", niby do momentu zatwierdzenia ich przez Sejm (który zresztą on mógłby paraliżować czy rozwiązać), przejmować prasę (rozumieć wówczas opozycyjną) rozwijaną teraz przez zwolenników Mazowieckiego, pragnie "wyborów prezydenckich obowiązkowych" (to już mieliśmy, - a może jeszcze nawet jawnych? - też mieliśmy) po to, "aby wiedzieć, kto popiera silną prezydenturę". Chce zrobić "wielkie przewietrzanie Warszawy", ale czy tylko z tych, którym się to należy: za ich 45 lat rządzenia? Zapowiada "wojnę na szczycie". Z kim jeszcze? Niedawno wybrzydzał na inteligencję - groził "jednym podmuchem robotniczego gniewu". Czy to znaczy może nowa "dyktatura proletariatu" w praworządnym państwie? Proponował samoidentyfikację Żydów? Po co?

Doradcy i wykonawcy

Kto będzie wykonywał tę demok-

rację wałęsowską? Mimo całej swojej energii, Wałęsa musi utworzyć władzę wykonawczą - cały system rządu. Kto go obejmie?

Wałęsa, odkąd stał się osobą publiczną ponad 10 lat temu, opierał się zawsze na doradcach. Rzecz słuszna i zupełnie naturalna. Bolało to bardzo jego śmiertelnych wrogów, taki np. Rakowski ubolewał, że Wałęsa był "rozsądny" - tyle, że był pod "okropnym wpływem swoich doradców". Niegdyś tymi doradcami byli ludzie, o których wiele było wiadomo, którzy mieli doświadczenie, znaczne zaufanie społeczne, jednym słowem angielskim: "credibility". Nawiasem, jednego z tych doradców, nazywał Rakowski w pół-prywatnych rozmowach "ten suktnsyn Mazowiecki". Kiedyś, być może, jakieś zapiski ujawnią, kto przeforsował ideę Solidarności w rokowaniach gdańskich - wszak Wałęsa, jak sam przyznaje, gotów był zaakceptować ustępstwa ekonomiczne zaoferowane przez Jagielskiego i zakończyć strajk w stoczni. W okresie stanu wojennego Wałęsa bardzo dzielnie domagał się wypuszczenia swoich doradców przed podjęciem jakichkolwiek rozmów z juntą Jaruzelskiego. Potem, przez kilka lat, gdziekolwiek Wałęsa nie pojawił się publicznie (nawet na pogrzebach), to zawsze był w towarzystwie któregoś z nich, głównie Geremka.

Teraz nagle wszystko się odwróciło. Oczywiście, pojawili się nowi doradcy, np. bracia Kaczyńscy. Co o nich wiadomo? Jaką oni mają wiarygodność? Z tego co dociera tutaj z ich wypowiedzi to zajmują się oni obecnie głównie walką z Mazowieckim, a nie prezentacją jakiegos alternatywnego programu. Jaka jest rola i zasługi Zdzisława Najdera poza niewątpliwą odwagą i podporą moralną Polsce w okresie stanu wojennego, gdy dyktował Wolnej Europie? Ktoś niedawno powiedział, że "najlepszy garnitur ludzi przeszedł do obozu Mazowieckiego". Zapewne jest to przesada, ale warto zastanowić się nad tym, kim są obecni czołowi doradcy Wałęsy. Jaki mają "track record"? Czy ludzi światłych, jak Michnik czy Wujec (dobrych dopóki zgadzali się w pełni z Wałęsą),

mogą zastąpić np. bracia Kaczyńscy, tylko dlatego, że z *Tygodnika Solidarność* uczynili tygodnik Wałęsowski? Albo Andrzej Drzycimski, któryś już z kolei rzecznik prasowy Przewodniczącego, który współpracował z nim przy pisaniu autobiografii, a teraz, jeszcze przed przejęciem władzy, rozwijający jego tezy o "przejęciu publikatorów z rąk tych, którzy przegrają politycznie".

Poparcie dla Wałęsy

Czy, w wielu wypadkach poparcie dla Wałęsy jest wyborem pozytywnym, czy wyborem z pewnej konieczności, z obaw przed bolesną przebudową gospodarki i szybką kapitalizacją, utratą pracy, pewnych zabezpieczeń społecznych itd.? Jeszcze bardziej niepokojące są pewne grupy polityczne chroniące się pod jego skrzydła. Np. skrajna prawica, szermująca teraz demagogicznymi hasłami i określeniami typu "Junta jaruzelsko-mazowiecka", czy PAX, co prawda odrodzony po Piaseckim, ale na ile godny zaufania?

Należy tutaj zresztą podkreślić, że dotychczasowy układ polityczny w Polsce, nazwijmy go nawet umownie "Jaruzelski-Mazowiecki", wywodzi się z układów w Magdalence i "okrągłego stołu", zawartych z udziałem i pełnym poparciem Wałęsy. Chwałą zresztą Wałęsę za Magdalencę. Był to wtedy pierwszy eksperyment w imperium, a nikt w świecie, prezydentów i wywiady włączając, nie przewidział niewyobrażalnych wówczas wydarzeń i zmian politycznych w Sowietach i w Europie Wschodniej, które wkrótce potem nastąpiły.

W okresie ostatnich kilku lat od Wałęsy odsunęli się chyba wszyscy, którzy robili z nim Rewolucję Polską roku 1980. Tak na lewo jak i na prawo od Wałęsy. Na prawo np. Andrzej Gwiazda i Stefan Jurczyk, a na lewo np. Zbigniew Bujak i Władysław Frasyniuk. Od dłuższego czasu nie byłem zwolennikiem Gwiazdy, niektóre jego wypowiedzi przyjmowałem z niesmakiem i uzna-

wałem je za demagogię. Nie mniej jednak, nie mogę wymazać z pamięci sceny z filmu *Robotnicy 80*, gdzie Gwiazda proroczo domagał się od Jagielskiego gwarancji, że nie będzie nowych represji i aresztowań. Teraz Wałęsa sugeruje publicznie, że ludzie z "Solidarności 80" "powinni zostać poddani kuracji w zakładach zamkniętych". Może był to wałęsowski żart, raczej mrozący krew - bo również znany u wschodnich sąsiadów, bynajmniej nie w żartu postaci. Zaś Bujak, a także Frasyniuk, przez kilka najmroczniejszych lat stanu wojennego symbolizowali Podziemie i nieugłętą walkę z tyranją komunistyczną.

Istniała cała liczna grupa wybitnych Polaków popierających niegdyś Wałęsę bez zastrzeżeń. Np. Jerzy Turowicz, o którym śmiem powiedzieć, że jeżeli ktokolwiek w Polsce powojennej robił żmudną pracę od podstaw dla przeorania umysłów i podtrzymania ducha, to w pierwszym rzędzie Turowicz i jego *Tygodnik Powszechny*. Teraz Wałęsa publicznie traktuje dostojnego starca jak uczeniaka, wzywając go na środek sali do odpowiedzi. A ks. Henryk Jankowski z kościoła św. Brygidy w Gdańsku, powiernik Wałęsy przez jego najtrudniejsze lata, teraz co najmniej dystansujący się od Wałęsy? A również już stary pisarz Gustaw Herling-Grudziński, który do niedawna skakał do oczu Prymasowi Polski za jego wypowiedzi o Wałęsie: czy obecnie także bez powodu zmienia on front i dopatruje się analogii między Przewodniczącym a żalosno-komicznymi postaciami z Witkiewicza? A w końcu inny starzec, Ronald Reagan, apelujący w Gdańsku o umiar? Odsuwają się od Wałęsy także i niektórzy doradcy z nowego już naboru, np. Barbara Malak. Czy wszyscy oni są tzw. "utrwalaczami" i przeciwnikami przyspieszenia zmian, czy raczej może widzą w Wałęsie i jego polityce wiele niebezpieczeństw dla kraju? Jednym słowem, większość z tych, którzy przez najtrudniejsze lata stali przy Wałęsie, teraz odsunęła się od niego. Dlaczego? Odpowiedź Wałęsy na to pytanie streszcza być może jego stwierdzenie, że "Adam Michnik bę-

dzie mnie jeszcze przeproszał na kolanach".

Program Wałęsy

Jaki jest naprawdę program Wałęsy? Ten istotny, zarówno polityczny jak i ekonomiczny. O tym chyba niewiele wiadomo poza dosyć tanim populizmem. Latwo jest rzucać populistyczne hasła reform, przyspieszania, przewietrzania, walki politycznej. Latwo jest także oblecać każdemu Polakowi po 100 milionów złotych na zakup akcji prywatyzowanych przedsiębiorstw. Każdy chciałby dostać. W końcu jednak przychodzi szary dzień. A w tym szarym dniu trzeba oprzeć się na ludziach, dla których kariera nie jest być może najważniejszym motywem. Trzeba wypowiadać się i rządzić konsekwentnie, nie zmieniając co drugi dzień swoich poglądów, czy nadawać im sprzeczną interpretację. Szczególnie w "niezmierzalnej przez noc" sytuacji gospodarczej Polski, a nawet sytuacji geopolitycznej, musi się zapewnić zaufanie Zachodu, zarówno tak polityków jak i bankierów. A to Wałęsie, po tym co stwierdził i stwierdza nie będzie łatwo. Tu nie wystarczy mówić "przejeżdżajcie do nas jak nowi Kolumbowie i róbcie z nami interes", bo "to co dotąd robicie jest jak krawal dla nieboszczyka". Trzeba wytworzyć cały klimat zaufania, zrozumienia, poczucia stabilności i przewidywalności sytuacji w Polsce. Czy Wałęsa potrafi to zapewnić?

Osobowość Wałęsy

Egocentryzm Wałęsy to osobny problem. Czy rozłam z Mazowieckim, nawet jeżeli był nieunikniony, musiał nastąpić akurat w trakcie najtrudniejszych i burzliwych reform gospodarczych? Czy jest obecnie korzystny dla kraju? Czy musiało się, jak powiedział Jan Nowak, "wywracać chirurga w trakcie operacji"?

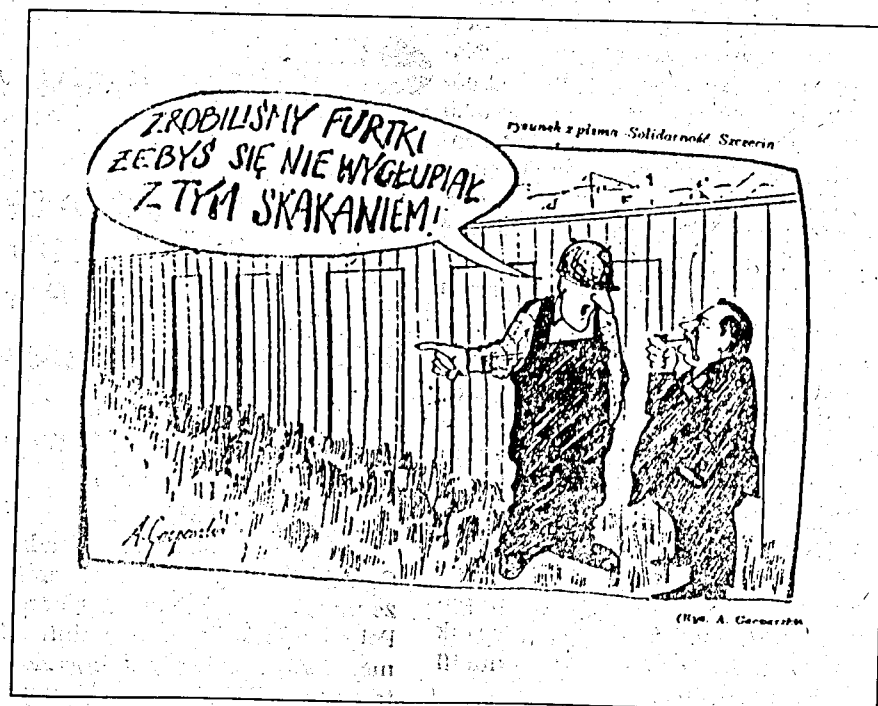
Wałęsa wie jak demokratycznie podejmować decyzje: "wy sobie tu podyskutujcie, a ja potem powiem jak ma być", albo "ja wszystko załatwię". Nieomylność? Niezastąpioność?

Satysfakcja posiadania nieograniczonego wpływu? Styl prezydentury ma być "niefrancuski, nieamerykański, ale mój własny". Jaki? Obietnica rezygnacji z "kolacyjek i winka" nie wystarczy za wyjaśnienie. "Ja już jestem moralnym prezydentem i premierem. Ja stworzyłem Mazowieckiego i Geremka. Ja ich zainstalowałem". Samouwielbienie "twórcy królów"? Narcyzm? Ten ostatni już też mieliśmy - uwielbiał siebie np. Rakowski. Cóż za ironia losu.

Rozumiem, że Wałęsa może być rozżalony brakiem oficjalnej przywódczej funkcji w Polsce - "dałem im wszystko, a oni mnie odsuwają". Czy jednak z tego powodu premier ma być podwładnym owego moralnego prezydenta i uzyskiwać od niego aprobatę każdej decyzji? Prawdą jest, że to Wałęsa doprowadził do powstania tzw. rządu solidarnościowego i wysunął kandydaturę Mazowieckiego na premiera, ale może było to i tak nieuniknione? Ten sam Wałęsa stwierdzał wtedy także, że popiera kandydaturę Jaruzelskiego na prezydenta, a kilka tygodni wcześniej, przed drugą turą wyborów, nawoływał do głosowania i sam głosował na niesławną listę krajową. Mało tego, we wrześniu 1989 r. w telewizji amerykańskiej ABC publicznie

twierdził do Barbary Walters, że "nie chciał śmierci komunizmu jako takiego, tylko śmierci komunizmu w wydaniu Stalina czy Breżniewa". Ten już i tak wówczas był umarł. W wywiadzie tym zresztą, Wałęsa odżegnywał się od wielkich ambicji, w tym prezydenckich i wydawał się nie wierzyć w swoje posłannictwo. Obecnie chyba uwierzył w nie mocno. Sam, czy pod czyjś wpływem?

Ja rozumiem, że w polityce nie ma stwierdzeń kategorycznych. Zgadza się, że Wałęsa może mieć "zwierzęcy instynkt polityczny", ale czy ten instynkt może zastąpić doświadczenie, umiar, kontrolowany temperament, czy wreszcie głębszą wiedzę, wszystko to nieodzowne w rządzeniu w krytycznym momencie 40 milionowym narodem, żyjącym w newralgicznym i ciągle zmieniającym się sercu Europy? Głoszenie popularnych haseł pluralizmu czy przyspieszania i odwetu na słusznie znienawidzonych komunistach może być nie tylko szczere, ale przede wszystkim łatwe i korzystne. Patriotyzm jest także najłatwiej nosić na rękawie czy w klapie. Nawiasem, bywały przypadki w dziejach jednego kraju, że masowe rozpolitykowanie i pójście wyborców za

hasłami populistycznymi nie zawsze kończyły się szczęśliwie.

Rozliczanie

Ponieważ jest to temat wywołujący poważne oskarżenia, zastanawiam się nad nim szczególnie. Jestem jak najbardziej za rozliczeniem byłych komunistów i bezpiekarzy i ukaraniem najgorszych lotrów. Należy jednak zdać sobie sprawę, że nie można było tego zrobić natychmiast, bez ryzyka rewolty z ich strony, podobnej np. do tej Rumunii w momencie upadku reżimu Ceausescu, a także przy niejasnej postawie sowieckiej. W ciągu kilku miesięcy udało się w Polsce doprowadzić do sytuacji, w której cały aparat dawnego terroru poddał się bezkrywawo. Ale nie można jednego bezprawia mścić oko za oko, potencjalnym nowym bezprawiem. Nie można także uwieźić wielu tysięcy ludzi, choćby im się to należało. Po prostu dlatego, że jednego systemu ucisku nie można zastąpić nowym. Trzeba było najpierw zmienić system ścigania, który dotychczas był przecież esencją-jądrem systemu komunizmu, bijącym sercem partii. Ludzie odpowiedzialni za zbrodnie i malwersacje muszą stanąć przed sądem, ale wtedy, gdy odbuduje się system majestatu prawa. To się zaczyna w Polsce dziać, choć nie twierdzą, że czyni się to bez zarzutu. (Nawiasem, Jarosław Kaczyński odmówił podobno przyjęcia stanowiska Prokuratora Generalnego pod Mazowieckim). Nie można rozpalać emocji, ogłosić "zaciągu ludowego" w szeregi mścicieli, nie można powtórzyć tego co zrobili ajatollahowie. To jest nie do przyjęcia w dzisiejszym świecie.

Gdybym mógł

odpowiedzieć sobie uspokajająco na te wszystkie wątpliwości, to z zadowoleniem głosowałbym na Lecha Wałęsę. Niestety nie tylko, że nie potrafię rozwiązać żadnego z tych molch niepokojów, ale wątpliwości moje narastają z każdym dniem, po przeczytaniu kolejnych jego wypowiedzi. Włec może to i dobrze, że i tak nie mogę głosować na Prezydenta III Rzeczypospolitej.

ANDRZEJ M. KOBOS

STOPI
WIELKA OKAZJA

DO ŚWINOUJŚCIA I Z POWROTEM
przez Kopenhagę, za jedyne

\$ 599 + tax

w dniu 1 listopada 1990 roku

PO BLIŻSZE INFORMACJE I REZERWACJĘ
PROSIMY DZWONIĆ
DO

FEDERSEN world tours inc.

(416) 595 - 0905

LUB DO SWOJEGO AGENTA PODRÓŻY
ZAPRASZAMY

II FESTIWAL CHÓRÓW POLONIJNYCH W KANADZIE

Federacja Polek w Kanadzie
Ogniwo 11 uprzejmie zawiadamia,
że urządza drugi Festiwal Chórów
Polonijnych w Toronto, w dniu 11
maja 1991 r. Zarządy chórów zainteresowane Festiwalem prosimy o
przesłanie zgłoszenia

Federacja Polek Ogniwo 11,
75 Emmett Ave. Apt. 904
Toronto, ONt. M6M 5A7
TEL. 416 - 243-7594

Prosimy organizacje polonijne w
Toronto, aby nie organizowały imprez
w tym dniu, a poparły naszą
inicjatywę.

Za Zarząd Ogniw 11
JADWIGA SZTRUMF
Przewodnicząca

Kraj odwiedził popularny piosenkarz polski, przebywający w USA; Waldemar Kocoń. Niedawno podesał nam tekst, który jak ułał pasuje do serii: POWROTY PO LATACH - POLSKA Oczami EMIGRANTA. Jak przeżywa Polskę niegdyś ulubieniec masowej publiczności, dziś walczący o swe miejsce na rynku polonijnej rozrywki sentymentalny, ale zawsze bardzo zaangażowany w sprawy kraju, emigrant z wyboru, Waldemar Kocoń? Oto list, który ujawnia rozterki i rozdarcie nieobce każdemu kto po latach jedzie na spotkanie z przeszłością.

ADIO? TAK? NIE.

W ciągu 9 lat pobytu na emigracji zdarzało mi się dość często opuszczać nową ojczyznę. Nigdy jednak nie wyjeżdżałem z tak bijącym sercem. Emocje związane z wyjazdem na pierwsze po latach koncerty w Polsce sięgnęły zenitu gdy znalazłem się na pokładzie samolotu.

Potężny Boeing 767 LOT bierze kurs na Europę. Dziewięć godzin na jego pokładzie to bilans wydarzeń - mych dziewięciu lat oderwanych od rodzinnego kraju, to bilans jednej czwartej mego życia, życia rozdarte go między dwoma światami - Ameryką i Polską.

W miarę zbliżania się do Warszawy bicie serca przeraża się w istny łomot. Mnożą się pytania: jak wypadnie powitanie na lotnisku, jak zostaną odebrany przez rodzinę, przyjaciół, publiczność? Czy mnie jeszcze pamiętają?

Najbardziej obawiam się tego na ile dziewięć lat spędzonych w innej rzeczywistości zmieniło mnie w ich oczach. A jak oni, doświadczający w minionych dziewięciu latach radości i smutków, trudów codziennego życia, czy nadążają za zmianami, które lawiną zwały się na ich głowy?

Pierwsze minuty na lotnisku spędzone z rodziną, przyjaciółmi, to najbardziej emocjonujące chwile mego życia. Spodziewałem się, że stolica kraju, który zapoczątkował tyle bezprecedensowych zmian w państwach Środkowej Europy będzie się cieszyć. Jadąc z lotniska do gmachu Telewizji Polskiej na Pl. Powstańców, by dla popularnego Teleexpressu udzielić swego pierwszego wywiadu, widzę Warszawę szarą, przygaszoną, choć zalaną zielenią. Natomiast czarno widzę wejście do gmachu TV, kiedy to sta-

ruszek portier w komunistycznym uniformie i stylu nie wyraża zgody na wejście do telewizyjnej twierdzy gościa z amerykańskim paszportem. Kilkanaście minut wyczekiwania na kolejną przepustkę, wydaje się co najmniej tak długie jak przelot z Chicago do Warszawy. Staram się, by ten incydent nie wpłynął na wrażenia jakich spodziewam się po dziewięcioletniej nieobecności w rodzinnym kraju.

Następne wtargnięcia do studiów na Malczewskiego czy Woronicza odbywają się bez najmniejszych przeszkód. Po prostu nigdzie nie pokazują paszportu na jaki przyleciałem.

Na wszystko czego doświadczam, co widzę, staram się patrzeć bardzo obiektywnie. Rozumiem zmęczenie ludzi, zmęczenie sytuacją i huśtawką nastrojów spowodowaną wydarzeniami wywołującymi na przemian radość i cierpienie.

Wydaje mi się jednak, że wszyscy ostentacyjnie ukrywają resztki entuzjazmu jaki przez minionych parę lat wykrzesywał z nich Wałęsa, a od roku Premier ze swym rządem. Zmęczenie staje się atutem życia w dzisiejszej Polsce. Jestem przekonany, że to zmęczenie, zrezygnowanie, potęgują codzienne niekończące się radiowo-telewizyjne transmisje obrad Sejmu, podczas których wielu posłów obrzuca się błotem. Generalnie polityki wszyscy mają dosyć, ale uciec od niej nie sposób, bo tak wiele się dzieje, że siłą rzeczy wciąga.

Na tym tle zapowiadane od dawna wystąpienie przebywającego z krótką wizytą w Polsce prof. Zbigniewa Brzezińskiego w popularnym programie "Interpelacje" wzbudziło

bezprzykładne zainteresowanie. Dyskusja z profesorem to istny rarytas. Ileż w jego wypowiedziach klasy, sztuki dyplomacji. Polska na tych kilkadziesiąt minut zamiera przed telewizorami.

Rozmowy, a w nich niekończąca się lawina pytań. Mało kto pyta mnie o Amerykę, a już zupełnie nikogo nie interesuje problem emigracji. Pytania jakie najczęściej słyszę to: jak po latach widzę ojczyznę, jak odbieram wszystkie zmiany? Co najdziwniejsze, nie czekając na odpowiedź sami sobie odpowiadali. Odnosiłem wrażenie, że mało kto dostrzega zwycięstwo normalności i dobra nadziei. Ci, którzy plawią się w czarnowidztwie głoszącym triumf bez nadziei, jakże często toną w alkoholu.

Tych tonących w alkoholu widać wszędzie. Smutny to widok. Jeszcze smutniejszy spotkać można na Ścianie Wschodniej, Rutkowskiego, Nowym Świecie, na Starym Mieście. Tworzą go młodzi ludzie, kobiety i mężczyźni siedzący milcząco pod ścianą z wystawionymi tabliczkami "Chorzy na AIDS". Wykłęci przez rodzinę, zdesperowani, budzą litość przechodniów. Ci pomagają pieniędzmi, żywnością. Wielu przechodniów zadaje sobie pytanie, iluż z nich jest naprawdę zarażonych wirusem najstraszniejszej choroby XX wieku, a iluż znalazło dość łatwe źródło dochodu. Na tym tle życie kulturalne stolicy wydaje się kwitnąc.

Wystawa malarstwa sakralnego pochodząca z prywatnych zbiorów Barbary Piaseckiej-Johnson szokuje Warszawę i gości z całego świata odwiedzających Zamek Warszawski. Ekspozycja rzeźb i obrazów, dzieł sztuki takich twórców jak Leonardo da Vinci, Caravaggio, El Greco Ra-

fael i wielu innych przygotowana przez światowej sławy reżysera filmowego i teatralnego Franco Zeffirelli'ego elektryzuje każdego miłośnika sztuki. Ta wystawa jest dla szarej, zmęczonej Warszawy, promykiem nadziei z wielkiego świata.

Jeżeli chodzi o życie teatralne stolicy, to skupia się ono w kilku zaledwie teatrach. Ogromnym powodzeniem cieszy się dawny "Teatr na Targówku" dziś zwany "Rampą", prowadzony przez Andrzeja Strzeleckiego. Poza stałą, znakomitą obsadą na scenie Rampy w spektaklu muzycznym "Czerwony stalczek" występują również Daniel Olbrychski, Stanisław Tym i Michał Bajor. Entuzjastycznie przyjmowana jest na scenie Teatru Ateneum sztuka Tadeusza Konwickiego "Mała Apokalipsa" z Gustawem Holoubkiem w roli głównej. Ten utwór chyba najbardziej odzwierciedla nastroje panujące dziś w Polsce. Jest jakby kasandrystycznym proroctwem, ukazującym zbiorowy dramat Polaków, gdzie niby nikogo nie zabijają, nie posyłają do gazu, ale gdzie wszystko, łącznie z codziennym życiem samo się rozkłada.

Czy T. Konwickiemu i jego bohaterom chodzi o wyzwolenie Polski czy od Polski? Czy masowa emigracja pokolenia "Solidarności" w minionych latach nie jest tej chęci wyzwolenia się od Polski namacalnym dowodem?

Jakże innego rodzaju rarytatem jest grana w Teatrze Powszechnym sztuka Wilhelma Gibsona "Dwoje na huśtawce" z rewelacyjną Krystyną Jandą.

Sztuka Gibsona, akcja której toczy się w Nowym Jorku przenosi widzów z polskiej rzeczywistości w świat rozhuśtanych emocji dwojga młodych ludzi, nie mogących znaleźć wspólnego języka. Ta huśtawka nastrojów, emocji w wydaniu Krystyny Jandy to wirtuozeria aktorska najwyższej klasy. Tego spektaklu z nią właśnie, nigdy nie zapomnę, jak nie zapomnę sztuki z Clodette Colbert, Rex Harrisonem, Helen Hayes oglądanych na Broadwayu. Czy przed wieloma laty Anny Magdani widzianej w Warszawie. Czy zachwycał się "Czarną maską"

Krzysztofa Pendereckiego? Chyba nie. Wolę premierę "Halki" w reżyserii Kazimierza Kutza. Na tym przedstawieniu siedzę obok Maril Foltyn wybitnej sopranistki uważanej za niezrównaną odtwórczynię moniuszkowskich ról, mej przed laty nauczycielki śpiewu. To co najbardziej jednak zwraca uwagę tym razem w Teatrze Wielkim to przerwy i podczas nich promenada szpanu. Tego szpanu doświadczam niekiedy podczas spotkań z warszawskim high lifem w gronie kolegów artystów, dziennikarzy. A propos dziennikarzy. Kilka dni po przylocie do Warszawy, wziąłem udział w konferencji prasowej, którą Artpol International (Agencja Artystyczna) zorganizował w siedzibie "Wspólnoty Polskiej". Z załem wyznaję, że z zadawanych mi pytań, z reakcji na moje odpowiedzi wyczułem dozę, powiedziałbym życzliwej niechęci do emigrantów z Ameryki. Im bardziej my tutaj staramy się podtrzymać polską tradycję, kulturę, o tyle oni tam świadomie tę tradycję zacieraają. A nas jakby nie rozumieli, że z dała od matki, ojca, żony, dzieci, siostr i braci po prostu tęsknimy. I to niezależnie od tego jak głęboko puszczały korzenie w przyjazny dla naszej grupy etnicznej grunt Ameryki. To właśnie tęsknota przejawiała się i długo jeszcze przejawiać się będzie w twórczości powstałej na emigracji, zwłaszcza w muzyce i słowie.

Cieszę się bardzo, a ze mną chyba wszyscy ci, którzy byli na jednym ze spotkań w Chicago z nowym ambasadorem Polski w USA Kazimierzem Dzielanowskim i z jego ust usłyszeliśmy jak ważną dla obecnego rządu jest sprawa budowania na nowo wzajemnych więzów, bliskich, serdecznych kontaktów z Polonią i naprawienia błędów wobec niej popełnionych w przeszłości.

Wracając do mej konferencji prasowej nie bardzo byłem z niej zadowolony. Woląłem "konferencje" w rodzinnym i przyjaciół gronie. Nigdy ich nie zapomnę, podobnie jak paru mych koncertów entuzjastycznie przyjętych przez publiczność, zwłaszcza koncertów w sali Kongresowej, w kościele św. Stanisława

Kostki, w Warszawie, w kościele św. Brygi w Gdańsku, czy radiowo-telewizyjnego koncertu Studia Rytm.

Generalnie mój dwumiesięczny pobyt w Polsce był niezapomnianym przeżyciem. Opuszczałem ją z załem, a jednocześnie z nadzieją, że odtworzone po latach kontakty zaowocują w niedalekiej przyszłości.

Teraz jeszcze ostatnie na Polskę spojrzenie z lotu ptaka. Kiedy leciliśmy nad Warszawą biorąc kurs nad Atlantyk, na policzkach poczułem sól. Uświadomiłem sobie jak niełatwo być emigrantem, dzielić miłość między dwa światy. Uświadomiłem sobie, że ten kraj sprawia, iż niezależnie od tego czego doświadczamy ze strony rodaków, wracamy tam jak ptaki do swych gniazd, że czujemy się w Starej Ojczyźnie jak ryby w wodzie. "Nie wypowiem tych słów: Adio kraju mój..." jak w mojej piosence.

WALDEMAR KOCOŃ

BABIE LATO

Federacja Polek Ogniu 11 urządza zabawę taneczną w dniu 27 października (sobota) 1990 r. w sali parafialnej św. Kazimierza przy 156 Roncesvalles Ave.

Do tańca przygrywa najpopularniejsza orkiestra w Polonii, znakomity zespół "ECHO" z Brantford.

Bilety w cenie \$12 do nabycia w Cepelli, 139 Roncesvalles Ave. oraz Pani Jadwiga Terka, tel. 532-6886 po godzinie 18.

W cenie biletu, kanapki, ciasto, kawa.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY CAŁĄ POLONIĘ NA TĘ PRZEMIŁĄ ZABAWĘ

J. Sztrumf
Przewodnicząca

BLAMAŻ W WARSZAWIE - 2:3 z USA

Takiego rezultatu nie spodziewał się chyba nikt. W towarzyskim meczu piłkarskim w Warszawie reprezentacja Polski przegrała z drużyną Stanów Zjednoczonych 2:3 (0:3). Bramki zdobyli: dla Polski - Roman Kosecki (47 min.) i Jacek Złober (62 min.); dla USA - Peter Vermes - 2 (24 i 44 min.) oraz Bruce Murray (15 min.).

Kompromitacja, blamaż, to tylko niektóre określenia podsumowujące grę naszej reprezentacji. Wydaje się jednak, że żadne z nich nie jest wystarczająco wymowne i mocne.

Najlepszym komentarzem do tego sprawdzianu jest obrazek po zakończeniu pierwszej połowy. Polacy wchodzili do szatni przy akompaniamencie gwizdów. Kibicom nie można się jednak dziwić. Gdy nasze "orły" przegrywają z przeciętną drużyną amerykańską 0:3 i stwarzają raptem jedną groźną sytuację (40 min. Krzysztof Warzycha), z której można zdobyć bramkę, to trudno nie żałować pieniędzy (bilety kosztowały 20 tys. złotych) i straconego czasu. O nerwach lepiej nie mówić.

Rozumiemy w pełni pełen żalu i rozpacz zachrypnięty okrzyk kibica: "Każ! wróć!".

Pamięć wspaniałej wiktorii na Wembley żyje w narodzie. Zwłaszcza teraz, gdy znów przyjdzie walczyć o punkty na londyńskim stadionie. Symbolem tamtych czasów jest zaś Kazimierz Górski.

Na pomocowej konferencji prasowej, nastroje były minorowe, czemu trudno się dziwić. Jeśli w Warszawie drużyna traci z Amerykanami trzy bramki, to co to będzie z Anglią w Londynie? Trener Andrzej Strzeliński wyrażał wprawdzie nieśmiałą nadzieję, że reprezentacja, która schodząc z boiska spotyka się z totalną negacją widowni i słyszy ogłuszające gwizdy, powinna się w następnym występie zmobilizować, trudno jed-

nak wierzyć, że przy tak małych umiejętnościach nawet pełna mobilizacja wystarczy, by uzyskać przyzwoity rezultat.

Drużyna polska wystąpiła w składzie: Bako (46, Wandzik) - Szewczyk, Kaczmarek, Wdowczyk, R. Warzycha, Prusik (46, Nawrocki), Złober - Kosecki, Warzycha, Dziekanowski.

17 października Polska wystąpi zasadniczo w tym składzie w meczu eliminacyjnym ME na Wembley przeciwko Anglii.

Ostatnie wyniki spotkań eliminacyjnych ME: Hiszpania - Islandia 2:1, Norwegia - Węgry 0:0, Dania - Wyspy Owcze 4:1, Francja - Czechosłowacja 2:1.

W pierwszym meczu o Superpuchar Europy Sampdoria Genua (zdobywca PZP) zremisowała z AC Milan (zdobywca PE) 1:1.

Tytuł mistrza Kanady w piłce nożnej zdobył Vancouver pokonując w finale rozgrywek play-off Hamilton 6:1.

I liga z powodu przygotowań reprezentacji do meczu z Anglią pauzowała. Rozegrano jednak awansem na prośbę Zawiszy wyjeżdżającej w listopadzie na tournée do Turcji mecz Motor Lublin - Zawisza Bydgoszcz. Zakończył on się pewnym zwycięstwem Motoru 2:0.

WYNIKI 13 kolejki II LIGI:
Jagiellonia Biał. - Polonia Byt. 2:1
Górniki Wałb. - Resovia 0:0
Miedź Legnica - Stilon G. 3:1
Lechia Gdańsk - Ostrovia Ostrów Wlkp. 3:1

Stal Rzeszów - Stal St. Wola 1:1
Gwardia W-wa - Raków Częst. 2:0
Szombierki Byt. - Zagłębie Wałb. 4:2
Odra Wodzisław - Hutnik W-wa 1:1
Starka Tarn. - Korona Kielce 1:1
Widzew Łódź - Pogoń Szcz. - przelozony na 24 października.

TABELA II LIGI:
1. Miedź Legnica 20:6 23-8

2. Stal St. Wola	20:6 16-5
3. Stilon Gorzów	19:7 18-6
4. Raków Częst.	16:10 18-12
5. Widzew Łódź	15:9 16-13
6. Starka Tarn.	15:11 16:13
7. Zagłębie Wałb.	15:11 12-11
8. Polonia Byt.	14:12 16-11
9. Lechia Gdańsk	12:14 19-16
10. Stal Rz.	12:14 16-14
11. Szombierki Byt.	12:14 12-13
12. Jagiellonia Biał.	12:14 11-16
13. Korona Kielce	12:14 9-14
14. Resovia Rz.	11:15 9-17
15. Odra Wodz.	10:16 10-18
16. Gwardia W-wa	9:17 15-18
17. Górnik Wałb.	9:17 7-12
18. Ostrovia O.Wlk.	9:17 9-20
19. Pogoń Szcz.	8:16 14-19
20. Hutnik W-wa	8:18 13-23

POLSKA - SZWECJA 3:4

Tylko wygrana polskich tenisistów stołowych w meczu ze Szwedami w hali Baildonu w Katowicach stworzyła naszemu zespołowi szansę awansu do puli finałowej europejskiej superligi. Dlatego trener Adam Giersz znów sięgnął po "wszystkie" atuty, jakie w ping-pongu mamy, czyli słownie dwa. Zagrał Andrzej Grubba, mimo iż jest kontuzjowany oraz Leszek Kucharski. Nie na wiele się to zdało, choć Kucharski zdołał pokonać Jana Ove Waldnera, a polski debel - Waldnera i Erika Linha. Polska przegrała ze Szwecją 3:4. Zawiódł tym razem Grubba, który przegrał z Lindhem 1:2 i Waldnerem 0:2. Rewelacyjnie grał Kucharski, który wygrał wszystkie swoje mecze: 2:1 z Waldnerem i 2:0 z Lindhem oraz w deblu z Grubbą 2:1 z Waldnerem i Lindhem. Ponadto Anna Januszyk przegrała z T. Petersson 0:2, a mikst Januszyk-Szafranek przegrał 0:2 z parą Petersson - Lindh.

O miejsca 1-4 rywalizować będą Niemcy, Szwecja, Jugosławia i Belgia, a o pozycje 5-8 czyli o utrzymanie w ósemce najlepszych zespołów Europy - Polska, CSRF, Holandia i Francja (wygrała ubiegłą edycję!).

MIESZANKA AGENCYJNA:

Wyniki meczów I ligi hokejowej:
Polonia Bytom - GKS Tychy 5:2
Zagłębie Sosn. - Naprzód Janów 4:5
Towimor Toruń - Górnik Kat. 2:4
Cracovia - Unia Oświęcim 4:7
Podhale Nowy Targ - LKS 8:2
Prowadzi Polonia - 18 pkt, przed Unią - 16 pkt i Naprzodem - 13 pkt.

Główną konkurencją rozegranych w Detroit zawodów w chodzie sportowym - chód na 20 km - wygrał Polak Zbigniew Sadlej.

Czterech wspinaczy z Jugosławii (w tym alpinistka Maria Stremfejl) dokonało wejścia na Mount Everest (8848 m) od strony zachodniej. Jugosłowianka jest pierwszą kobietą, która osiągnęła szczyt Everestu zachodnią ścianą.

Wanda Rutkiewicz przystąpiła do organizowania międzynarodowej wyprawy, której celem jest wejście na 8-tysięczne szczyty, których jeszcze nie zdobyła. Chodzi o szczyty znajdujące się w pasmach górskich Nepalu, Pakistanu i Chin. Pragnie zrealizować ten plan w ciągu 12-16 miesięcy non stop tzn. bez powracania do kraju. Chodzi o szczyty: Kangchendzonga, Broad Peak, Cho Oyu, Annapurna, Dhaulagiri, Manaslu, Makalu, Lhotse.

Polski jeździec Marek Skoczek na koniu Armator zajął drugie miejsce w międzynarodowych zawodach WKKW w Ebreichsdorfie. Wynik Polaka - 57,80 pkt. Wygrał Francuz Jean Marie Baziere na koniu Moribon - 57,40. W czołówce znalazło się jeszcze dwóch Polaków. Rafał Choynowski na koniu Drezden był czwarty - 67,80, a Mirosław Szlępka na Negacie szósty - 70,20 pkt.

Mistrzem Polski w ujeżdżeniu został w Łącku jeździec JLKS Sopot Bogusław Misztal - 193,9 pkt. Dosiadał on swego najlepszego od lat konia Cyprysa. Drugie miejsce zajął Andrzej Sałacki (KJ Zbrosławice) - 183,5

pkt na Balanie, a trzecia była Katarzyna Milczarek-Jasińska (LKJ Hubal Lobeż) - 175,5 pkt. na Rusztanie. Niestety w mistrzostwach startowało tylko 6 jeźdźców na 8 koniach.

Leszek Beblo z Oleśniczanki wygrał międzynarodowy bieg uliczny w Fuerth (RFN) na dystansie 7600 m w czasie 20 minut 30 sekund. Polak wyprzedził o 4 sekundy wicemistrza Europy ze Splitu na 5000 m, Brytyjczyka Gary'ego Stalnesa i o 9 sekund Holendra Marcela Versteega.

Mistrzem Polski w piłce wodnej został Stilon Gorzów. W ostatnich meczach Stilon wygrał z KSZO Ostrobiec 21:17 i z Anilaną Łódź 23:7.

W Krakowie wybrano nowe władze PZN. Prezesem został Kazimierz Masłowski. Postanowiono przenieść siedzibę PZN z Warszawy do Krakowa.

W eliminacyjnym meczu mistrzostw Europy reprezentacja polskich juniorów do lat 18 pokonała na stadionie warszawskiego Hutnika swych

rowieśników ze Szkocji 1:0 (0:0). Bramkę zdobył w 88 minucie Andrzej Sazonowicz z rzutu karnego.

22 września Europejska Unia Piłkarska (UEFA) wysłała do Polski, Jugosławii i Szkocji telexy z zawiadomieniem, że po wycofaniu się z eliminacji do mistrzostw Europy juniorów do lat 16 reprezentacji NRD, następuje korekta w składzie grup eliminacyjnych. Polacy, którzy mieli grać z Jugosławią i Szkocją rozegrają mecze tylko ze Szkotami, natomiast Jugosławia przeniesiona zostaje, na miejsce NRD, do grupy z Cyprem. Nie wiadomo, jaki jest los tej depechy, faktem jest jednak, że 2 października nasza reprezentacja i działacze wyruszyli z Warszawy do Belgradu na... odwołany mecz.

Marek Pietruszka - sekretarz generalny PZPN powiedział, że niefortunny wyjazd do Belgradu nastąpił z winy UEFA, bowiem wiadomość o zmianach w składzie grup eliminacyjnych dotarła do PZPN dopiero w przeddzień meczu, gdy polska ekipa była już w drodze do Jugosławii. Wycieczka ponad 20-osobowej ekipy do Belgradu kosztowała PZPN 51,5 mln zł.

GARRY KASPAROW

ANATOLIJ KARPOW

Trzecia partia szachowego meczu o mistrzostwo świata między Garrim Kasparowem i Anatolijem Karpowem została przelozona z piątku, 12 bm. na poniedziałek, 15 bm. Pierwszy z 3 przysługujących każdemu z graczy "time-outów" wykorzystał Karpow. Nic dziwnego. Przegrał drugą partię wyraźnie i przegrywa mecz 0.5:1.5. W drugiej partii trwającej 5 godzin Karpow grający czarnymi zrezygnował na 44 ruchu.

LIS WITALIS, KACZKA DZIWACZKA, ZAJĄC W BURACZKACH BAJKI DLA DZIECI, POLITYKA DLA DOROSŁYCH I MUZYKA DLA NASTOLATÓW

Pomysł ubierania zwierząt w ludzkie szaty, przypisywania im ludzkich błędów, wad i szelmostw jest stary jak świat. Chwył ten zastosował już Ezop, po nim korzystały z niego niezliczone rzesze innych, włączając w to Orwella z jego "Animal Farm", a najnowszą wariacją na ten temat jest "Czerwony Stoliczek", spektakl muzyczno-kabaretowy w reżyserii Andrzeja Strzeleckiego (kierownictwo literackie Zuzanny Olbrychskiej, muzyczne - Jerzego Santanowskiego). Teksty oparte są na wierszach Jana Brzechwy. Poezji Brzechy, czasami wręcz częstochowskiego lotu, nie można odmówić sporego ładunku aluzji politycznej. Czytając dzisiaj:

*"... Zarządzamy, by zwierzęta do użytku prezydenta
Oddawały prócz okupu czwartą
część swojego łupu
Zeby kury i kurczęta same szły
do prezydenta
"prosiły go ostrożnie, aby upiekł je
na różnie"...*

zastanawiamy się, jak Brzechwa przeprowadził takie teksty przez cenzurę. Czy tłumaczył, że ma na myśli prezydenta USA, prezydenta rządu RP na Uchodźstwie, czy może pisał to wtedy, kiedy Polska miała jeszcze Przewodniczącego Krajowej Rady Narodowej, albo kiedy już miała Przewodniczącego Rady Państwa? W każdym razie takie teksty aż się proszą o zebranie ich w spektakl, co też uczyniono retrospektywnie (premiera w marcu 1990), ofiarowując widzom coś w rodzaju Krótkiego Kursu Historii PRL w Dwóch Odsłonach. Aluzja polityczna krzycząca z bajki o Lisie Witalisie, robi się nieco bardziej naciągana w wierszu o Procie i Filipie, abstrakcyjna w wierszu o Stasiu Pytalskim (bezpieka), purenonsensowa w Kaczce-Dziwacze i prorocza w opowiadaniu o wojnie grzybów przeciw muchom (wojna

polsko-jaruzelska):

*"... Wojowały grzybowe zuchy,
pokonały aż cztery muchy
Król Borowik winał im szczerze
I dał wszystkim po grzybowym
orderze".*

Aby aluzję wypuklić, skomentować i zilustrować, podczas spektaklu wyświetlane są przezrocza. Lisem Witalisem jest więc Bierut, Gomulka - wilkiem, niedźwiedź to Gierek, Król Borowik to Jaruzelski itd. Widzimy szereg dowcipnych migawek oblaśniających i całujących się dostojników, jest Cyranekiewicz, Jaroszewicz, Rakowski, Chruszczow, Breżniew. Żalowałoby tylko, że nie było Urbana. Niestety takie ilustracje są dobre, jeżeli publiczność wie, o kogo chodzi. Jeżeli ktoś urodził się w latach 60, albo później (a takich na sali było sporo), ma prawo nie rozpoznać fotografii Bieruta, a znów także emigracyjne wapiński, jak niżej podpisany, pomieszały Jaroszewicza z Rakowskim. No, ale jeszcze się taki nie narodził, co by wszystkim dogodził... Przezrocza nie zawsze były a propos tekstów, a teksty nie zawsze a propos przezroczy, ale jedne i drugie na ogół dobre. Całość zrobiłaby dużo większe wrażenie, gdybyśmy oglądali ją - powiedzmy - w 1983 roku. Dziś, - to już do pewnego stopnia-musztarda po obiedzie; Bierut, Gomulka, a nawet Gierek nie są już śmieszni - to już historia, a nie satyra polityczna.

Z recytatorów doskonale był, jak zwykle, Daniel Olbrychski nawet w nieco przerysowanej roli Gierka i Wiesław Stefaniak jako Gomulka. Stanisław Tym nie wystąpił z powodu kontuzji (ale moje, dobrze poinformowane źródła twierdzą, że Tym właśnie teraz występuje w monodramie w Londynie, a więc z tą kontuzją to chyba lipa).

Czerwony Stoliczek to spektakl, wydawać by się mogło, przeznaczony

dla ludzi o pewnym poziomie intelektualnym, publiczności która i orientuje się w polityce i aluzje zrozumieć potrafi... Jednocześnie jednak w spektaklu występuje grupa kontorsjonistów-wycjów rycząca w mikrofony teksty (chyba) Brzechwy i wyginająca się w różne strony jak gwiazdy Heavy Metal na koncercie dla teenagerów w Maple Leaf Gardens. Nagłośnienie też jakby z Maple Leaf Gardens. Mimo setek decybeli buchających z głośników, słowa zrozumieć trudno. Wprawdzie moje, dobrze poinformowane źródła, sklasyfikowały tę muzykę jako jazz a la Dave Brubeck, dla mnie był to obrzydliwy hałas zarówno w sensie wokalnym, jak i wizualnym, nie pasujący zupełnie do reszty spektaklu.

A jak odebrała Czerwony Stoliczek publiczność? Moi sąsiedzi po prawej, para młodych ludzi nie wyglądająca na bywalców koncertów Madonny, Springsteena czy Dave Brubecka była zachwycona. Po oklaskach, żądaniach bisu i "standing ovation" wydawało się, że była to opinia większości sali. Ciekawe, czy odbierali oni treść polityczną mimo zagłuszania, czy też właśnie taka, a nie inna forma podania im odpowiadała? Były jednak i opinie diametralnie różne: mój sąsiad z lewej był wściekły i gdyby mógł, zażądałby zwrotu pieniędzy. A ja? No cóż, właściwie muszę zgodzić się z moimi sąsiadami. Tym z prawej i tym z lewej.

S.D.

Od red. Wśród takiej sobie muzyczki, do Brzechwy niewiele dodającej i mającej się nijak do klimatu upiornej epoki, uroczą była pioseneczka o rybach żabach i raku. A swoją drogą wołę socretro w wydaniu Piwnicy pod Baranami. Brzechwę zachowam w swej pamięci tradycyjnie abstrakcyjnym. Nie wiadomo kto jeszcze będzie prezydentem w Polsce i czy to nie lis. Naczelną

Artyści Teatru RAMPA, którzy goszczą w Kanadzie z "Czerwonym Stoliczkiem". W środku Daniel Olbrychski. Zdjęcie, podobnie jak okładkę, wykonał zawodowy polski fotograf z Toronto Zbigniew Obrębski, specjalizujący się głównie w portretach. Kontakt ze Zbyszkiem - 694-3792.

Olbrychski i polityka. Aktor udzielił wywiadu polskiej audycji radiowej Echo Ojczyzny. Mówiąc o sytuacji w kraju wyraził obawę, że gdy Wałęsa zostanie prezydentem, zmuszony będzie przejść do opozycji i że nie przyjdzie mu to z trudem.

MASAKRA JEROZOLIMSKA

Palestyńczyk i Izraelczyk
(Newsweek)

Nawet na miejscu w Jerozolimie nie można ustalić jaki faktycznie był przebieg początku tragedii na Wzgórzu Świątynnym. Palestyńczycy twierdzą, że prawdą jest iż wznosili

antyizraelskie slogany na wieść o tym, że nacjonaliści żydowscy z ugrupowania Gerszona Salomona Wierni Górze Morija zamierzają rozpocząć na Wzgórzu budowę Nowej Świątyni, ale zaczęli rzucać kamieniami dopiero po tym, gdy próbująca rozpedzić ich policja izraelska zabiła już kilku uczestników demonstracji. Izraelczycy twierdzą, że zajęcie spowodowali Palestyńczycy, którzy podpalili posterunek policji w pobliżu meczetu Al-Aksa - czemu Palestyńczycy w ogóle zaprzeczają - oraz rozpoczęli obrzucanie kamieniami kilkutyśięczonego tłumu Żydów zebranych pod Ścianą Placzu.

Warto przypomnieć, że Wzgórze Świątynne jest dla Żydów miejscem świętym, gdyż uważają, że tutaj stała

biblijna Świątynia Salomona. Wzgórze jest także czczone przez Palestyńczyków jako trzecie po Mekce i Medynie najświętsze miejsce na ziemi, gdyż stąd według Koranu Mahomet wstąpił do Nieba.

Palestyńczycy twierdzą, że ludzie z radykalnej organizacji Wierni Górze Morija weszli na Wzgórze, aby rozpocząć budowę Nowej Świątyni na podwórzu meczetu Al-Aksa. Szef organizacji Gerszon Salomon kategorycznie temu zaprzecza. Palestyńczycy podkreślają, że mieli prawo protestować. Gdy jeden dowiedział się, że jestem Polakiem powiedział: zareagowaliśmy tak jak zareagowałby katolicy, gdyby im ktoś zaczął budować synagogę bądź meczet w Bazylice św. Piotra w Watykanie.

Ciąg dalszy na str. 28

Zraniony w pobliżu meczetu Al-Aksa Palestyńczyk w drodze na salę operacyjną (Newsweek)

SPOD PARAGRAFU

Emerytury z kraju

Oto dalszy ciąg informacji, pochodzących tym razem z przedruku, na temat obecnych przepisów, dotyczących polskich emerytur w Kanadzie. Szczegółowe przepisy, tryb załatwiania spraw postaramy się podać Państwu w uzupełnieniu po otrzymaniu cytowanych na końcu zarządzeń.

Dalszy ciąg z numeru 151

Pozostaje trzecia grupa państw - z którymi Polska nie zawarła umów, ani też świadczenia nie są przekazywane na zasadzie wzajemności. Należy tu np. Republika Południowej Afryki.

Radzimy emerytom i rencistom, którzy wyjechali na stałe, i nie otrzymują emerytury, zwracać się bezpośrednio do ZUS. Listy kierować należy: Biuro Rent Zagranicznych ZUS, ul. Senatorska 10 00-082 Warszawa, Poland.

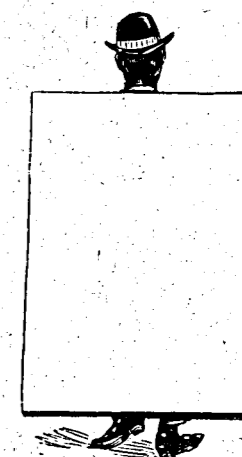
Przekazanie świadczeń następuje po wymianie złotych na walutę państwa, do którego NBP ją przekazuje. Zdajemy sobie sprawę, że średnia emerytura w Polsce to tylko około 50-60 dolarów, a więc nie jest to dużo. Jednak w ciągu ostatnich miesięcy emerytury rosną powoli (przynajmniej nominalnie), natomiast dolar "stoi" w miejscu, więc suma zwiększa się z każdą kolejną waloryzacją. Wydaje nam się też, że niektórym emerytom zależy bardziej na sprawiedliwości niż na tych kilkudziesięciu dolarach na obczyźnie.

Czasowe wyjazdy emerytów i rencistów za granicę nie powodują już zawieszania świadczenia po 12 miesiącach nieobecności. Przepisy zmieniające ustawę emerytalną obowiązują od 1 stycznia tego roku. Jeżeli więc emerytura została po pierwszym styczniu zawieszona, należy zwrócić się z wnioskiem o wypłatę zawieszonych świadczeń do ZUS (ZUS może jednak wypłacić świadczenia tylko do 3 miesięcy

wstecz). Np. obecnie za październik, wrzesień i sierpień 90 roku.

W przypadku wyjazdu czasowego świadczenia nie mogą być przekazywane za granicę, a jedynie wpłacane na konto, bądź odbierane przez osobę upoważnioną przez emeryta tu, w kraju.

Podstawa prawna: Zarządzenie ministra finansów z dnia 22 września 1989 r. w sprawie ogólnego zezwolenia dewizowego (M.P. Nr 34/89), Ustawa z dnia 24 maja 1990 r. o zmianie niektórych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym (Dz.U. Nr 36/90 r.).

Przez te wykluczające się relacje niesposób się przebić - i jeśli misja ONZ zostanie przez Izrael do Jeruzolimy wpuszczona wydaje się, że napotka ona na tę samą rozbieżność i zaprzeczalność stanowisk. Niezależnie jednak od tego kto rozpoczął o wiele ważniejszym problemem jest reakcja izraelskich sił bezpieczeństwa. Nie ulega wątpliwości, że po to, aby powstrzymać Palestyńczyków nie musiały zabić ponad 20 ludzi i kilkaset zranic. W zupełności wystarczyłby gaz łzawiący, w najgorszym razie gumowe kule. Z tą opinią zgadza się po cichu większość Żydów, z którymi rozmawiałem w Jeruzolimie.

Dlaczego więc zginęło tyle ludzi? Oficjalnie Izrael utrzymuje, że policja i służby bezpieczeństwa użyły siły proporcjonalnej do zagrożenia, nieoficjalnie wielu Żydów przyznaje, że reakcja służb bezpieczeństwa była przesadna, nazbyt nerwowa, nieprofesjonalna.

Palestyńczycy utrzymują natomiast, że masakra była izraelską prowokacją, mającą na celu wywołanie wojny z Irakiem. Izraelowi - ich zdaniem - na niej zależy teraz, gdyż prędzej czy później musi do niej dojść, więc lepiej teraz, gdy w Arabii Saudyjskiej i Zatoce Perskiej znajdują się wojska amerykańskie, co stanowi najlepszą gwarancję zwycięstwa nad Irakiem i jego zniszczenia przy najmniejszych stratach dla samego Izraela.

Izrael dowodzi, że incydent był prowokacją arabską mającą na celu odwrócenie uwagi świata od kryzysu w Zatoce Perskiej, skonsolidowanie świata arabskiego przeciwko Żydom, stworzenie pretekstu Husseinowi - obrońcy Palestyńczyków do wykonania uderzenia militarnego na Izrael.

Jestem za tym, ażeby misja ONZ przybyła do Jeruzolimy chociaż wątpliwe czy uda jej się sprawę całkowicie wyjaśnić. Ale jej przybycie podkreśliłoby fakt, że Jeruzolima nie jest i nie może być własnością Izraela. Jest to święte miejsce nie tylko dla Żydów, ale także dla muzułmanów i chrześcijan. Każdy rozsądny administrator Jeruzolimy powinien umieć ten fakt uwzględnić.

Sprzątanie kamień pod Ścianą Zachodnią (Time)

Sytuacja w Jeruzolimie jest niebywale napięta. Ciągący się od 1948 roku, a więc od powstania państwa izraelskiego polityczny konflikt palestyńsko-izraelski został zaostrozony dramatyczną konfronta-

cją religijną między wyznawcami kultu mojżeszowego a wyznawcami islamu. I to w sytuacji, gdy na Bliskim Wschodzie w każdej chwili może dojść do strasznej wojny.

Kazimierz Wodźniński

KORESPONDENCJA Z MOSKWY JERZEGO ZIELENIEWSKIEGO

"Cierpię za Rosję"

Głośny w Moskwie proces 54-letniego Konstantina Smirnowa-Ostaszewskiego działacza nacjonalistycznej organizacji "Pamięć" zakończył się po trzech miesiącach sensacyjnym wyrokiem - 2 lata łagru o obostrzonym rygorze za szerzenie wrogości do innych narodowości i podżeganie do waśni etnicznych. Był to pierwszy tego rodzaju proces w ZSSR.

Smirnow-Ostaszewski był w styczniu br. jednym z uczestników napaści na zebranie w Moskiewskim Domu Pisarza klubu literackiego "April", którego członkami są liczni pisarze pochodzenia żydowskiego. Wznosząc różne okrzyki antysemityczne, m.in. "Towarzysze Żydzi wynoś-

cie się z Rosji", "Precz z mafią syjonistyczną", itp. grupa poturbowała kilku uczestników zebrania. Proces Ostaszewskiego był śledzony z zainteresowaniem przez moskiewską inteligencję, która spodziewała się wyroku skazującego, ale tak surowy wyrok zaskoczył chyba wszystkich (maksimum kary mogło wynosić 5 lat łagru).

Inteligencja śledziła proces z uwagą, gdyż jej większość jest przekonana, że w ZSSR istnieją obecnie dobre warunki do powstania jakiegokolwiek rosyjskiej odmiany faszyzmu. Wyraził to dobrze jeden z najlepszych adwokatów moskiewskich Andriej Makarow pełniący w procesie Ostaszewskiego rolę dodatkowego

oskarżyciela, oświadczając, że proces dowodzi, iż faszyzm rodzi się w ZSSR. "Boimy się tego - powiedział jeden z moich rosyjskich znajomych - po strasznym faszyzmie komunistycznym co doskonale opisał Solżenicyn w Archipelagu Gulag, nie jest nam absolutnie potrzebny jakiś nowy faszyzm popieriestrojkowy, a mamy na to szansę, gdyż pieriestrojka w gospodarce zawiodła kompletnie".

Nie ulega także wątpliwości, że wielu Rosjan śledziło proces uważnie z sympatią dla Ostaszewskiego. Próbowal on zamienić salę sądową w salę wykładową swych idei ześrodkowanych na sloganie Rosja dla Rosji, co mile lechało dumę narodową wszystkich Wielkorusów. Proces był zresztą nieustannie zakłócany przez publikę, która ile razy mogła, tyle razy wyrażała swe poparcie do oskarżonego. Jego popularność rosła z dnia na dzień i na tydzień przed ogłoszeniem wyroku został zgło-

Nacjonalista rosyjski z "Pamięci" Konstantin Smirnow-Ostaszewski krzyczy na sąd, który skazał go na 2 lata łagru za podżeganie do waśni etnicznych.

szony przez 2 ugrupowania nacjonalistów rosyjskich do wyborów do rady miejskiej Moskwy. Według wszelkich sygnałów wybory te pewnie wygrałby, ale tak musi poczekać do następnych.

Ostaszewski, gdy ogłoszono wyrok był chyba najbardziej zaskoczonym człowiekiem. Zdenerwował się bardzo i krzychał: "Wyrok przynosi wstyd Gorbaczowowi - teraz widzimy jaki rodzaj demokracji mamy w kraju". Jego zwolennicy krzykali: "Nazywają nas rosyjskimi faszystami, ale wyrok dowodzi, że rządzą nami syjonisci-faszyci", "Żądamy de-syjonizacji. Coś takiego nie wydarzyłoby się nawet w czasach Stalina".

Pucz nadal w modzie

W warunkach niebywałego chaosu i bałaganu z uporem utrzymuje się pogłoska, że najwyższe dowództwo sowieckich sił zbrojnych przygotowuje się lub jest już przygotowane do przeprowadzenia puczu. Nie pomogły zapewnienia marszałków i generałów, z ministrem obrony Jazowem, że tak nie jest. Ludzie wiedzą swoje - a wiedzą m.in., że stolica rzeczywiście otoczona jest od dwóch miesięcy kordonem kilkudziesięciu tysięcy komandosów i kilkoma jednostkami pancernymi.

Burmistrz Moskwy Gawrił Popow stwierdził niedawno, że wojsko jest, gdyż biurokracja komunistyczna przygotowuje się do zamachu stanu, ale nic z tego nie wyjdzie - chociaż liczy się z rozruchami głodowymi i załamaniem polityki reform. W Moskwie brakuje niemal wszystkiego, ale ostatnio do braków doszły ziemniaki, których jest pełno na polach, ale jak twierdzi Popow nie są zbierane, gdyż biurokracja komunistyczna i beton sabotują zbiórki i dostawy żywności. Popow posunął się tak dalece, że wezwał mieszkańców Moskwy, aby się nie dali i udali się sami na wykopki, obiecując, że będą mogli sobie zatrzymać większość ziemniaków. Tymczasem

faktem jest, że ziemniaki gniją co sam na podmoskiewskich polach widziałem. Właśnie w tych najbardziej niby prostych, trywialnych sprawach jak zbiór ziemniaków widać, że pieriestrojka nie działa i jak dalece załamało się państwo sowieckie.

Natomiast agencja TASS nadal wyrażająca poglądy partyjnego betonu utrzymuje, że wojsko jest potrzebne, gdyż kontrrewolucyjna opozycja rozłożyła już państwo, a obecnie dąży do zdobycia władzy.

Prostytutki to chaos czy porządek?

Nie wiem jak agencja TASS skłasyfikowałaby ruch związkowy prostytutek - kontrrewolucja to, czy też nie, gdyż się na ten temat nie wypowiada, ale faktem jest, że ZSSR pobili chyba wszystkie rekordy świata w tempie przyrostu prostytucji, a w następstwie i w ilości cór Koryntu oraz ze względu na ich taniość także liczby usług. Stolicą prostytucji - zostało nieoczekiwanie Soczi, gdzie można spędzić całą noc z pięcioma córami Koryntu za jedyne 50 dol., ale i w Moskwie i wielu innych wielkich miastach prostytucja rozmnożyła się potwornie. Pojawił się nawet ruch na rzecz utworzenia związku zawodowego prostytutek. Na jego czele stoi Jewgieni Debriańska, która utrzymuje, że prostytutki są jedną z najmniej chronionych grup ludności, a pracownicy - zarówno kobiety jak i mężczyźni parający się tym zawodem wielokrotnie padają ofiarami prześladowań i wyzysku. Hasła w niedawnej demonstracji w Moskwie w obronie prostytutek: "Jedna łódź podwodna to 5 miliardów prezerwatyw", "500 domów publicznych w ciągu 500 dni", "Dziewczyny - seksualny bojkot komunistów", "Jeśli zapłacisz otrzymasz usługi najwyższej jakości", "Make love not war", "Więcej prezerwatyw mniej AIDS".

Jerzy Zieleniewski

GRYPA

Grypa to jedna z najpowszechniejszych chorób, ze względu na ogromną zaraźliwość. Kaszląc lub kichając rozprzestrzeniamy wirusa grypy. Przyjęta w niektórych krajach nazwa tej choroby wywodzi się od francuskiego "gripper" - co znaczy "chwycić, łapać". Słowo to dobrze charakteryzuje sposób zapadania na tę chorobę.

Inna jej nazwa, znacznie starsza to "influenza". Powstała ona we Włoszech jako określenie choroby, która zdaniem średniowiecznych lekarzy tworzy się pod wpływem gwiazd czy innych ciał niebieskich. Amerykanie i Anglicy przyjęli nazwę influenza, ale skrócili ją do zdrobnialej, jakby pieszczotliwej formy "flu".

Na grype cierpieli ludzie od bardzo dawna. Jej objawy opisał nawet Hipokrates. Po raz pierwszy wirusa grypy wyizolowano w 1933 roku, ale niestety nie przyniosło to odkrycie poprawy w leczeniu grypy. Istnieje bowiem wiele szczepów wirusa grypy. Ostatnie pandemiczne, czyli epidemie grypy, ogarniające całe kontynenty wywodzą się przeważnie z Azji. Można je już zidentyfikować i zlokalizować ich pochodzenie według odmian wirusa, jaki je wywołuje, a następnie rozprzestrzenia się. Nieustanne tworzenie się nowych odmian wirusa utrudnia bardzo możliwość wyeliminowania tej choroby.

Rozpoznanie grypy jest dość łatwe. Objawy są nam wszystkim dobrze znane. Na ogół grype większość ludzi lekceważy. A stać się może ona niebezpieczna u osób przewlekle chorych, u osób starszych, lub małych dzieci.

Leczenie to przede wszystkim ograniczenie kontaktów międzyludzkich, przebywanie w łóżku w okresie silnych objawów i gorączki. Leczenie naturalne stanowi cenne wsparcie objawowego leczenia gry-

py. Wielostronne działanie lecznicze mają różnego rodzaju napary ziołowe, nalewki, odvary sporządzane z mieszanek ziołowych. Wykorzystuje się tu działanie przeciwgorączkowe, napotne i wykrztuśne ziół.

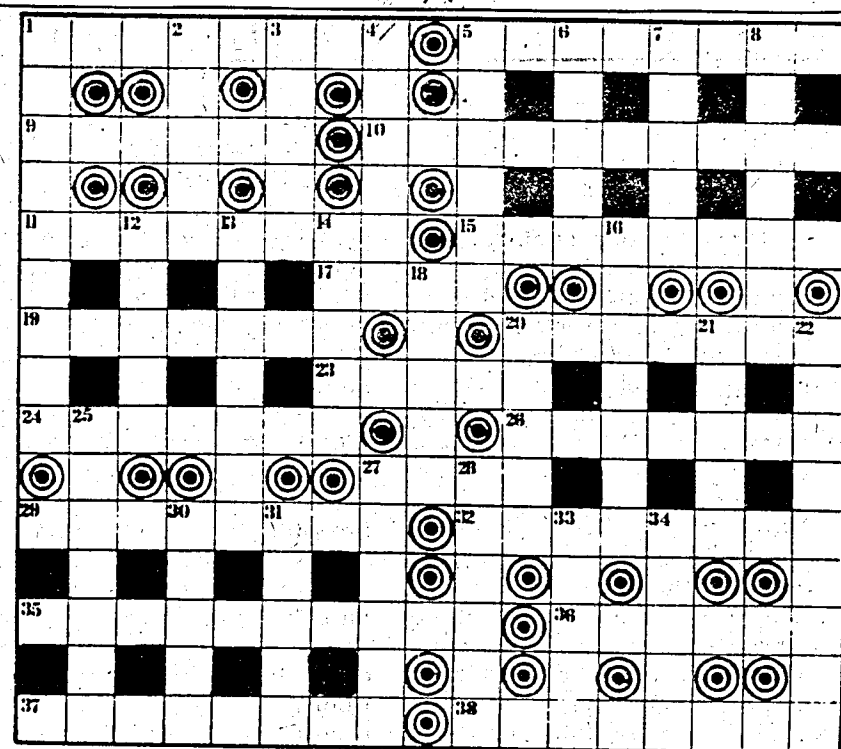
Prawdopodobnie nie wszyscy wiedzą, że istnieje specjalny, profilaktyczny program, uodparniający pacjenta na przeziębienia i grypy. Program ten prowadzimy w naszej Klinice Leczenia Naturalnego.

Leczenie zapobiegawcze polega na stosowaniu leków naturalnych, homeopatycznych, które nie powodują żadnych niepożądanych, ubocznych skutków, czy też uczuleń. Terapia taka jest całkowicie

bezpieczna dla wszystkich. Szczególnie dzieci, ze względu na ich silny system immunologiczny reagują bardzo dobrze na tę terapię.

Dla uzyskania jak najlepszej skuteczności zaleca się rozpoczęcie tego programu profilaktycznego jak najwcześniej, jeszcze przed rozpoczęciem sezonu jesiennych przeziębień i grypy. Taka profilaktyka przed grypą zapewni nam wzmocnienie organizmu jak również możliwość przetrwania bez przeziębienia okresu zimowego.

LIDIA DOBOSZ M.D., N.D.
TEL. 534-0050

POZIOMO:

- 1 Ma prawnuki
- 5 Lampa obrazowa w telewizorze
- 9 Nowy pęd wyrastający po ścięciu drzewa
- 10 Rządca prowincji
- 11 Rekwizyt policjanta
- 15 Nadwyżka, nadmiar
- 17 W segregatorze
- 19 Rozdroże
- 20 Pojedynczy wykonawca
- 23 Rezultat
- 24 Odmiana czerwieni
- 26 Najwyższy urzędnik w starożytnych Atenach
- 27 Koc
- 29 Zabezpieczenie zapłaty długu na nieruchomości
- 32 Indiański topór wojenny
- 35 Głosek, propagator
- 36 Zastępuje aktora w pewnych scenach
- 37 Polska metropolia
- 38 Substancja białkowa stosowana w przemyśle spożywczym i farmaceutycznym

PIONOWO:

- 1 Roznositelka kłamliwych pogłosek
- 2 Jasne włosy
- 3 Wyrób czekolady, nadziewany
- 4 Mieszkaniec Londynu
- 5 Pomieszczenie pilota
- 6 Ludność
- 7 Coś z umeblowania
- 8 Przeciwnik w dyskusji
- 12 Podróż
- 13 Przerwa teatralna
- 14 Zeszyt
- 16 Smakołyk, przysmak

- 18 Kolor w kartach
- 20 Gromada zwierząt
- 21 Część nogi
- 22 Farmaceutka
- 25 Zakonnica
- 27 Popłoch
- 28 Wystawa
- 30 Okrywa stół
- 31 Moralność
- 33 Prototyp, szablon
- 34 Ubiór zakorny

Rozwiązanie krzyżówki z poprzedniego numeru

POZIOMO: zagranica, zjazd, realizm, owsik, lichy, bazar, arlekin, drzwi, innowacja, scena, indyk, mankament, karma, pacierz, komża, sanie, stwór, naręcze, nakaz, katarakta.
PIONOWO: wzgląd, narcyz, odrobina, płacz, zbiórka, gimnazjum, Apollo, in-sekt, arkana, ruch, wino, obarzanek, anta, rytm, inkasent, kokarda, spisek, uchwyt, terror, randka, areszt, macka.

BRYDŻ NR 117

ZADANIE

A 10 8 7 6 D 2
A K W E W 10 4
K 7 6 5 4 A W 10
K D W 10 9 2

Jak W powinien rozgrywać 3 b.a., po ataku trójką kier?

ROZWIĄZANIE

Wydaje się, że po lewie kierowej i zagraniu króla trefli, którego oczywiście przeciwnicy przepuszczą, trzeba zaimpasować kara. Grając w ten sposób, wygramy nie tylko wówczas, gdy uda się impas, ale i przy nieudanym impasie, gdy który dzieli się 4:4.

Zupełnie pewnym sposobem wygrania kontraktu jest następująca rozgrywka: as kier, król trefli, oczywiście przepuszczony, as karo i zrzućcie króla kier na trefle. Przeciwnicy dojdą do ręki i w cokolwiek zagrają, mamy zawsze dziesięć lew, jeśli po dościsiu do ręki zagramy błotką karo.

DAMA PIK

**PRZYPOWIEŚCI Z DALEKIEGO WSCHODU
AKTUALNE W EUROPIE ŚRODKOWEJ**

W pewnej pagodzie stały obok siebie gliniane posągi: Lao-tsego na lewo, a Buddy na prawo. Wszedł mnich buddyjski i przestawił posągi, wołając:
- Dlaczego mój mistrz, twórca największej nauki, stoi na mniej szlachetnym miejscu?

Na drugi dzień mnich taoistyczny zobaczywszy zmianę, powiedział:
- Przecież nauka mojego mistrza jest najszlachetniejsza i jemu należy się godniejsze miejsce.

I znowu poprzestawiał figury.
Powtarzało się to parę razy, aż w końcu od ciągłego przestawiania podoblikiwały się oba posągi. Wtedy Lao-tsy, śmiejąc się, zwrócił się do Buddy:
- Choć my osobiście nie mamy nic przeciwko sobie, nasi głupi wyznawcy obu nas uszkodzili.

Mencjusz powiedział:
- Dla urzędnika utrata stanowiska jest tym samym, czym dla władcy utrata państwa.

Pytanie: Sprowadziłam do Kanady rodziców. Niestety, nie układa nam się życie razem. Czy mogą dostać pomoc finansową, gdyż wiek i zdrowie im nie pozwala na podjęcie pracy?

Odpowiedź: Sponsorstwo złożone w biurze imigracyjnym zwykle jest na 10 lat w tym wypadku. Jedynie w bardzo wyjątkowych wypadkach można wycofać się z takiego sponsorstwa. Welfare udzielił im pomocy po 5 latach. Niektóre kraje mają z Kanadą umowę co do przekazywania emerytury. (Patrz rubryka SPOD PARAGRAFU, Nr 151, 152). Rodzice mogą również po 10 latach pobytu i ukończeniu 65 lat otrzymać rentę starczą.

Pytanie: Dostałem nakaz wyjazdu (Departure Notice) z Kanady. Mam powody humanitarne, aby tu zostać. Czy muszę wyjechać?

Odpowiedź: Biuro imigracyjne nie może wydać pozwolenia Ministra w takim wypadku. Nakaz wyjazdu MUSI być wykonany. Jeśli nie, odbędzie się następny sąd imigracyjny, który skończy się tym razem deportacją. Jeśli są powody humanitarne, biuro imigracyjne może powody rozpatrzyć i "iść na rękę" zatwierdzając wyjazd i od razu wjazd pod specjalnym pozwoleniem Ministra. Taka rzecz odbywa się na granicy.

Pytanie: Przyjechałem do Kanady trzy tygodnie temu. Bardzo źle tu się czuję. Nikogo nie znam. Pracy nie mam. Co mam ze sobą zrobić?

Odpowiedź: W Toronto i okolicach jest masa Polaków i wiele polskich gazet. Jest też dużo polskich organizacji i lokalni. Powinien Pan się zapisać do jakiejś organizacji. Od razu będzie Pan "wciągnięty" w życie polonijne. Może Pan zacząć od uzyskania informacji z Kongresu Polonii Kanadyjskiej (532-2876), Polish Immigrant Aid (979-9634) oraz Polish Canadian Community Services (533-9471). We wszystkich trzech miejscach mówią po polsku. Emigracja nie jest zawsze łatwa. Początki są prawie zawsze trudne.

Pierwsze trzy lata trzeba przecierpieć. Będzie lepiej. Powodzenia!

Pytanie: Jestem turystycznie w Kanadzie. Urodziło mi się tutaj dziecko. Czy ubezpieczenie pokryje mój pobyt w szpitalu? Czy z powodu, że mam dziecko kanadyjskie, mogę zostać na stałe w Kanadzie?

Odpowiedź: Ubezpieczenie zwykle pokrywa nieprzewidziane choroby lub okoliczności nagłe. Cięża i choroby już ze sobą "przywieszłone" są wykluczone. Każda polisa ubezpieczeniowa pokrywa coś innego. Trzeba się zapoznać z warunkami w polisie. Biuro imigracyjne nie pozwoli Pani zostać w Kanadzie z tego powodu. Dziecko, natomiast, mając 18 lat, może Panią sponsorować do Kanady.

Pytanie: Sponsorowałem rodzinę do Kanady. Niestety, źle się zachowują i nie chcą już być odpowiedzialni. Czy mogę się wyrzec sponsorstwa?

Odpowiedź: Można się wycofać z jakiegokolwiek sponsorstwa jedynie PRZED przyjazdem na stałe danej osoby do Kanady. Po otrzymaniu stałego pobytu jest za późno się wycofywać. Jeśli osoba zwróci się do Welfare, zostanie odesłana do biura imigracyjnego po wyjaśnienie co do warunków przyjazdu. Jedynie rodzice, po 5 latach pobytu, mogą się starać o pomoc (mimo że byli sponsorowani na okres 10 lat - patrz wyżej).

HANIA SOKOLSKA
766-4779

KOMUNIKAT

"Z chwilą zjednoczenia obu państw niemieckich rząd niemiecki wprowadził obowiązek posiadania wiza RFN przez obywateli polskich udających się na obszar b. NRD. Dotąd wiza w obrocie z NRD i jej obecnym obszarem nie obowiązywały. Rezultatem zarządzenia niemieckiego było wprowadzenie obowiązku posiadania wiza polskiej także przez b. obywateli NRD.

Obecnie, po porozumieniu się z prezesem Rady Ministrów, minister spraw zagranicznych postanowił cofnąć wymóg posiadania wiza polskiej przez b. obywateli NRD legitymujących się dowodem osobistym b. NRD lub paszportem b. NRD.

Podjęmując te decyzje minister spraw zagranicznych kierował się m.in. usilnym życzeniem polskich rejonów przygranicznych, które w dotychczasowych przyjazdach obywateli NRD widziały i widzą korzyści gospodarcze.

Zwolnienie wizowe b. obywateli NRD obowiązuje od zaraz do 7 listopada br., w tym okresie odbędzie się pilne rozmowy polsko-niemieckie, celem uregulowania sprawy na zasadzie wzajemności.

Obecne postanowienie ministra spraw zagranicznych jest aktem dobrej woli w pierwszych dniach zjednoczenia Niemiec. Dążeniem Polski jest całkowite zniesienie obowiązku wizowego na pobytu krótkoterminowe obywateli obu państw".

KRZYSZTOF SMYK - Konsul
p.o. Kierownika Urzędu
Konsulat Generalny RP

Gdy nterychło liść opada,
zima ostra bywa rada.

18 października, CZWARTEK
Juliana, Jusatusa, Łukasza
19 października, PIĄTEK
Pawła, Plotra, Skarbimira,
Ziemowita

20 października, SOBOTA
Artemiana, Budzisława, Ireny,
Jana, Wandelina

21 października, NIEDZIELA
Dobromiła, Hilarego, Jakuba,
Klemencji, Urszuli

22 października,
PONIEDZIAŁEK
Filipa, Józefiny, Glikertii,
Korduli, Marka, Melanii,
Przebysława

23 października, WTOREK
Ignacji, Jana, Marleny,
Odilli, Seweryna, Teodora
24 października, ŚRODA
Antonięgo, Arety, Haralda,
Hortensji, Marcina, Rafała

PRZEPIS

NA GRZYBOWY SEZON

25-30 dag makaronu spaghetti, 50 dag pieczarek, prawdziwków, gąsek lub maślaków, 1 łyżka smalcu, 2 cebule, 2 jajka, 4 łyżki utartego żółtego sera, 1 szklanka mleka, sól, pieprz, 3 łyżki posiekanej naci pietruszki, tarta bułka i masło do wysmarowania formy. Grzyby przebrać, oczyścić, umyć i dokładnie osączyć, a następnie pokrajać drobno, włożyć do rondla, dodać 1/2 łyżki smalcu i odrobinę wody. Dusić pod przykryciem, mieszając od czasu do czasu i w miarę potrzeby podlewać wodą. Obraną i opłukaną cebulę drobno pokrajać i zrumienić na pozostałym smalcu. Makaron ugotować, wrzucając do osolonego wrzątku, odcedzić i przepłukać ciepłą wodą. Wymieszać w misce z jajami lekko roztrzepanymi z mlekiem, tartym serem, grzybami i cebulą; przyprawić solą i pieprzem. Szeroki rondel lub prodż wysmarować masłem i posypać tartą bułką, wyłożyć makaron i wyrównać powierzchnię. Zapiec wstawiając do nagrzanego piekarnika. Po zrumieniu wyłożyć zapiekankę na półmisek, posypać posiekaną nacią pietruszki. Podawać z dodatkiem sosu pomidrowego lub śmietanowego.

Zmiany w Stawkach Płacy Minimalnej

Z początkiem tygodnia roboczego, w którym wypada dzień 1-go października 1990 roku, na terenie Ontario obowiązywać będą nowe stawki płacy minimalnej. Podane poniżej stawki obejmują też pomoc domowa; stawki dla robotników zniwnych podane osobno.

STAWKI ZASADNICZE

Pracownicy niewykwalifikowani (za godzinę)	\$ 5.40
Studenci poniżej 18 lat	\$ 4.55
Podający napoje alkoholowe	\$ 4.90
Przewodnicy wędkarzy lub myśliwych (za dzień - powyżej 5 godzin)	\$54.00
Przewodnicy wędkarzy lub myśliwych (poniżej 5 godzin)	\$27.00

Od 1 stycznia 1991 roku, obowiązywać będą następujące stawki płacy minimalnej dla robotników zniwnych zatrudnionych przy zbiorze warzyw i jarzyn, owoców, oraz tytoniu:

Dorośli (za godzinę)	\$ 5.40
Studenci poniżej 18 lat	\$ 4.55

Maksymalne potrącenia za mieszkanie i wyżywienie przy ustalaniu płacy minimalnej (obowiązujące z początkiem tygodnia roboczego w którym wypada dzień 1-go października 1990 roku - dla pracowników niewykwalifikowanych, oraz od 1 stycznia 1991 roku - dla robotników zniwnych):

Pokój - prywatny (tygodniowo)	\$25.00
- dzielony (tygodniowo)	\$12.50
Posiłki - od posiłku	\$ 2.00
- tygodniowo	\$42.00
Pokój z wyżywieniem (tygodniowo)	
- pokój prywatny	\$67.00
- pokój dzielony	\$54.50
Mieszkanie (tygodniowo)	
stawki obowiązujące wyłącznie robotników zniwnych	
- mieszkanie z wygodami	\$78.30
- mieszkanie bez wygod	\$57.80

Ministry of Labour
 Ontario

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia
Spotkanie w gronie życzliwych Ci osób. Może nawet jakaś miła niespodzianka? Kilka rozmów przeprowadzonych z tej okazji da Ci dużo do myślenia. Szczególnie jedna sprawa obudzi na nowo Twoje, już zarzucone, nadzieje i zamierzenia. Nie da się w tych dniach ominąć nadprogramowych wydatków, ale nie doprowadzi Cię do bankructwa. Miły znak - Lew, unikaj Wagi. Dzień - piątek, liczba - 5.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja
Usłyszysz w tych dniach miłe słowa ze strony osób, na których zdaniu Ci zależy. Ta przyjemność wydatnie poprawi Twój nastrój, a nawet zdopinguje do energiczniejszego działania. Warto bowiem udowodnić, że głoszone pochwały mają konkretne pokrycie. Dzieci wreszcie wdrożyły się w rytm obowiązków po wakacjach. Znak przyjazny - Bliźnięta, unikaj Koziorożca. Dzień - środa, liczba - 4.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca
Ruch, zabieganie, dużo pilnych i dość ważnych spraw. Okazja ku temu będzie istotna na tyle, że Twoja nerwowa krzątanina okaże się w pełni uzasadniona. Rozmowa z kimś rzadko widywanym, a ważnym, może być bogata w efekty? Zadbaj o zdrowie i samopoczucie, mniej wagi przykładając do zbawienia świata całego. Znak miły - Ryby, unikaj Wagi. Dzień - wtorek, liczba - 8.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca
Atmosfera oczekiwania na dalszy bieg spraw, którym poświęcasz uwagę już od jakiegoś czasu. W tych dniach najpewniej dotrzesz do finału. Da Ci to niemałą satysfakcję. Ale rywalizacja z kimś równie zainteresowanym sprawą jak Ty trwać będzie nadal. Znak miły - Skorpion, unikaj Wodnika. Dzień - niedziela, liczba - 2.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia
Zbliża się okres pewnych zmian, dość zasadniczych w niektórych polach Twego działania. Odczujesz trochę tremy, a także moment niewiary w własne siły. Na szczęście nie potrwa to długo. Zaraz potem rzucisz się z nową energią w sam wir ważnych spraw! Dobra passa żyć. Znak życzliwy - Strzelec, unikaj Panny. Dzień miły - piątek, liczba - 6.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września
Wysłuchasz pochwał, które nie zawsze wydadzą Ci się w pełni szczerze. Nie zwracaj sobie głowy takimi podejrzeniami! Ten, z którego zdaniem się liczysz, powie Ci prawdę. Stwórz mu tylko odpowiednią okazję. Spotkanie, na które w tych dniach dostaniesz zaproszenie powinno być udane, więc nie odmawiaj udziału!... Znak miły - Lew, unikaj Raka. Dzień - sobota, liczba - 3.

WAGA: 23 września - 23 października
Nowe twarze, nowe tematy do rozmowy. Ruch w starych sprawach. Tak najpewniej będzie wyglądał ten tydzień. Trzeba będzie uważać, żeby zdażyć tam, gdzie Twoja obecność jest rzeczywiście potrzebna, a zrobić unik wówczas, gdy sytuacja Ci nie w smak. A może tak się zdarzy. Uroczystości rodzinne w podniosłej i uroczystej atmosferze. Znak miły - Bliźnięta, unikaj Ryb. Dzień - środa, liczba - 4.

SKORPION: 24 październ. - 22 listopada
Bieg niektórych spraw trochę zawiedzie Twoje oczekiwania. Spróbuj nie okazywać swoich przeżyć. Zwłaszcza że w niedługim czasie sytuacja się trochę unormuje i powoli wyjdiesz na swoje. Warto poświęcić czas i energię, bo sprawy, z którymi się zetkniesz będą miały duży ciężar gatunkowy. Znak sprzyjający - Baran, unikaj Wagi. Dzień miły - poniedziałek, liczba - 4.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia
Sprawy tego tygodnia ułożą się dość skomplikowanie. Potrzebne z Twojej strony będą takt i bardzo delikatne postępowanie. Nawet drobne uchybienie od przyjętych norm czy niedostrzeżenie na czas zmiany atmosfery mogą mieć poważne skutki związane z długo wlokącym się kłopotami. Znak przychylny - Koziorożec, unikaj Raka. Dzień - sobota, liczba - 7.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia
Niektóre zdarzenia, nawet drobne, uświadomią Ci problemy dotychczas mało zrozumiałe. Po prostu - jakaś nowa sytuacja otworzy Ci na coś oczy. Inaczej zaczniesz traktować sprawy dotychczas istotne, a teraz już nie tak ważne! Niespodzianką będzie krótki, ale interesujący wyjazd. Znak życzliwy - Waga, unikaj Byka. Dzień miły - wtorek, liczba - 5.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego
Miłe spotkanie będzie ozdobą tego tygodnia. Jest szansa, że staniesz się ozdobą towarzystwa. Warto dobrze przygotować się do tej roli! Rywalizacja z kimś dobrze znanym nie powinna doprowadzić do spięcia. Trzymaj więc nerwy w takich okolicznościach na wodzy. Zdrowie dopisze. Finanse lekko powyżej normy. Znak miły - Bliźnięta, unikaj Ryb. Dzień - wtorek, liczba - 5.

RYBY: 19 lutego - 20 marca
Napięta sytuacja. Nie komplikuj jej dodatkowo. Zwłaszcza że są szanse na szybkie uspokojenie się tego wzburzonego morza!... Rozmowa z kimś życzliwym dużo Ci da. I w tę stronę zwróć swoją uwagę. Przelewać się nie będzie, ale na brak pieniędzy narzekać nie możesz. Znak miły - Waga, unikaj Raka. Twój dzień - niedziela, liczba - 4.

• "The Arab's Mouth" jest to sztuka, która otwiera sezon Factory Theatre. Wystawiana będzie do 4 listopada, 125 Bathurst St., tel. 864-9971.

• "Penn And Teller" to nowa premiera w Royal Alexandra Theatre, 260 King St. W., tel. 872-3333. Od 16 do 28 października.

• Wystawa ok. 45 prac Rembrandta i innych XVII-wiecznych malarzy holenderskich. Do 4 listopada w Art Gallery of Ontario, 317 Dundas St. W., tel. 977-0414.

• Wolontariusze Czerwonego Krzyża wystawiają swe rękodzieło na sprzedaż od 24 do 26 października. Dochody będą przeznaczone na program związany z pomocą medyczną w krajach Trzeciego Świata. Cumberland Terrace Mall, 2 Bloor St. W., tel. 422-1010.

• Festiwal krajów Wspólnoty Brytyjskiej i W. Brytanii. 26 - 28 października, Queen Elizabeth Building, Exhibition Place, tel. 467-9444.

• Art Gallery of Ontario organizuje po raz trzeci Halloween party - The Roaring Twenties "Deco Dance". 27 października, Walker Court, Art Gallery of Ontario, 317 Dundas St. West, tel. 977-0114.

• Old Paper Show And Sale, czyli kermasz staroci - od pocztówek po plakaty. 28 października w Lawrence North Market, Front Street, tel. 366-1310.

ECHO POLECA DZIECIOM:

• Na zamku Casa Loma straszy od 27 do 29 października. Dzieci w kostiumach Halloweenowych mają wstęp wolny. 1 Austin Ter., tel. 599-8454.

• Tradycyjne kostiumowe party Halloweenowe odbędzie się też w Ontario Science Centre, 770 Don Mills Rd., tel. 429-4100. 31 października. Początek o godz. 18.

KRÓL CHŁOPÓW

Powiadają, że król Kazimierz zwany Wielkim lubił w przebraniu po Polsce wędrować. Zaglądał do biednych domów, słuchał skarg i narzekań na urzędników, podatki i niesprawiedliwość sędziów i wielmoży. Wiedział król Kazimierz, że wieści takie na dwór same nie dotrą, że ktoś je tam po drodze przekreśli, zatrzyma. Do królewskich uszu dojdą tylko pochwały i dobre wieści, jak to zwykle na dworze bywa.

Przebierał się król Kazimierz za kupców, zakonników i żebraków. Wędrował pieszo w deszczu i błocie, poznając na własnej skórze los biednych i upośledzonych. Zdarzało się, że przebranego króla wygnano z karczmy czy zajazdu, psami szczuto, na próg nie wpuszczono. Dziwili się wszyscy skąd król Kazimierz tak dobrze zna swych poddanych, ich wady i przywary. Skąd wie o niesprawiedliwości i krzywdzie. Z czasem rozniosła się wieść o królewskich wędrownikach i nikt nie znał ni dnia, ni godziny. Kto nie miał nic na sumieniu chwalił króla. Dobroć bowiem nagradzał on sownie i chętnie otaczał opieką swych najlepszych poddanych. Zachowała się do dziś o takim wydarzeniu opowieść taka.

Było to słotną i zimną jesienią. Mrok nastał wcześniej. W ubogiej chłopskiej chacie dzieci już było co niemiarą. A oto i nowe, ósme na świat przyszło. Przyjęli rodzice dziecinę z radością, choć głód im w oczy zaglądał. Chcieli chrzest wyprawić i martwili się, że nie mają z czego. Kogo by nie poprosili na ojca chrzestnego, jak to dawniej nazywano kuma - odmawiał i wykręcał się, jak mógł. Kto zechce być kumem biedaka korzyści szukając. Leżała więc w chacie nieochrzczona dziecina i matka z ojcem uradzili, że ją sami do kościoła poniosą. Gdy tak radzili usłyszeli pukanie do drzwi. - Któż to o tej porze w niskie progi zagląda? - zdziwili się oboje.

W drzwiach stał dziad-żebrak w nędznych łachmanach, przemoknięty i wyraźnie zmęczony. O nocleg zapytał. Ciasno było w chłopskiej izbie i duszno. Najmłodsze płakało i reszta nie spała. Ale babina przygotowała legowisko dla żebraka, a i miskę z gorącą wodą i resztką chleba, co im na jutro została, przed obcym dziadem postawiła. Zasiadł dziad za stołem i dalej wypytując co we wsi, czego ludziom brak, jak złu zaradzić. A pytał i prawił jakby mędrzec jaki. I choć na biednego bardzo wyglądał, bardzo się ów dziad chłopu spoczął. Wyniósł z kąta niemowlę, na ręce żebrakowi podał i pyta, czyby nie zechciał jutro do chrztu dziecka potrzymać, bo jak to mówią - jaki rodzic chrzestny, takie i dziecko. Ucieszył się gość i powiada, że choć rano do Krakowa spieszy to do wieczora obróci i chętnie kumem zostanie. Dziwne się to chłopu zdało, że stary migiem tak do miasta i z miasta zdaży, ale zgodzić się musiał. Rano żebrak o świcie przepadł i nikt go nie widział. Dopiero pod wieczór rozległ się tętent koni i przed chatą ubożego wieśniaka zatrzymała się wspaniała karoca. Wsiadł z niej pan dostojnie odziany, całkiem do owego żebraka podobny, w otoczeniu dworzan i rycerzy. Padł na twarz chłop i jego rodzina. Poznał króla Kazimierza. A król podniósł go i powiada:

- Podzieliłeś się ze mną chatą i chlebem ostatnim, dziś kumem ci będę!

I zabrał struchlałego chłopą i jego żonę i dzieci do karocy i do parafialnego kościółka kazał jechać.

Król Kazimierz nie zaniedbał swego chrześniaka. Wychował go i wykształcił na dworze i w zakonie. Wyrósł z niego ksiądz i mąż uczony i sławny, po którym zostały księgi i prawa. Nazywał się ten chłopski syn Kazimierz Trzaska. A króla Kazimierza Wielkiego nazwano, na pamiątkę jego wędrowek, Królem Chłopów.

ROMUALD SZEREMIETIEW NIE KANDYDUJE

W dniu 10 października br. wystąpiłem w Studio "Bałtyk" i programie III Polskiego Radia. Słuchacze dzwoniłi do mnie, a odpowiedzi były przekazywane na antenę. Najwięcej pytań dotyczyło sprawy prezydentury. Pytano czy będę kandydował. Odpowiedziałem, że tego nie uczynię z kilku powodów. Po pierwsze Polska ma prezydenta, jest nim Pan Ryszard Kaczorowski i dopóki on nie wróci do kraju i nie zarządzi wyborów nie można mówić o wyborze prezydenta RP. "Nie chcę aspirować do urzędu prezydenta, spadkobiercy "prezydentów RP" Bleruta i Jaruzelskiego" - powiedziałem. Ponadto stwierdziłem, iż zgłaszanie kandydatury musi towarzyszyć przekona-

nie, że ludzie tę kandydaturę znają i są realne szanse zdobycia liczącego się odsetka głosów. Wreszcie obecna kampania ma sporo momentów niepoważnych i jest odbierana przez przeciętnych ludzi jako wyścig do stołka. Zapewniłem, że nie chcę występować w takim kontekście i takie też jest stanowisko Rady Naczelnej Polskiej Partii Niepodległościowej, kiedy ocenialiśmy stosunek naszej Partii do wyborów prezydenckich.

Były też pytania na temat stosunków z Sowiecami, rozliczenia komunistów, a także pytano o model ustroju państwa w programie PPN. Przedstawiłem nasze koncepcje w tej kwestii i spotkało się to ze zrozumie-

niem i aprobatą. Dziennikarze prowadzący program powiedzieli, że są zaskoczeni ilością telefonów i całkowitym brakiem głosów mi wrogich lub krytykujących. Powszechne było wołanie o popularyzowanie programu PPN, który, jak powiedział jeden ze słuchaczy - "jest dla Polski najlepszy". Zapytany o to, kogo popieram ze zgłoszonych kandydatów powiedziałem, że nie ma takiej osoby. Oceniając dwóch najważniejszych kandydatów stwierdziłem, że moje sympatie są po stronie Wałęsy, bowiem jestem przeciwnikiem politycznym obozu popierającego Mazowieckiego. Obawiam się jednak, iż Wałęsa okaże się jako prezydent osobą niekompetentną. Stąd takie jest moje stanowisko. Generalnie mogę stwierdzić, iż moje wystąpienie w radio spotkało się z dużym odzewem, a jeden z dziennikarzy w radio gdańskim powiedział: "Udała się panu duża sztuka, zaczął pan kampanię prezydencką nie zgłaszając swojej kandydatury".

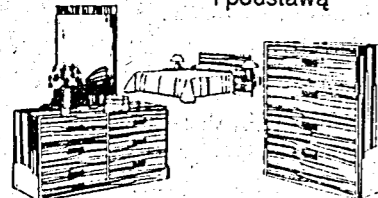
R. Szeremietiew

SKLEP, KTÓRY WARTO ODWIEDZIĆ!

ALMAR FURNITURE

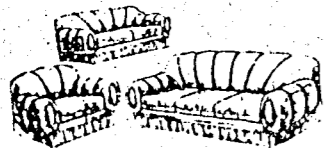
2879 A Lakeshore Blvd. W., Toronto, Ontario M8V 1J1
2 BLOCKS EAST OF ISLINGTON. TEL. 251 - 3251

9-częściowo sypialnia
wraz z pełnym materacem
i podstawą

\$ 699.00

Komplet wypoczynkowy do salonu
w różnych deseniach i kolorach -
sofa, kanapa, fotel - TYLKO

\$ 699.00

MEBLE ZA BEZCEN W DUŻYM WYBORZE!

Łóżko : podstawa i materac - TYLKO
pojedyncze: \$ 149.00
podwójne: \$ 169.00
Queen: \$ 199.00

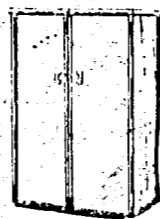

3 stoliki do salonu \$ 399.00
Szafki kuchenne \$ 179.00
Biuorka uczniowskie \$ 99.00
Meblóścianki (3 szt.) \$ 299.00

STOŁOWY NA START!

stół i 4 krzesła - kosztuje \$ 259.00
U NAS - \$ 179.00

SZAFY

Kosztuje \$ 399.00

**U NAS
\$ 299.00**

CO TYDZIEŃ
WYPRZEDAŻ

ŻYĆ NIE UMIERAĆ

MORTGAGE INSURANCE - CZYLI UBEZPIECZENIE HIPOTEKI

Mamy dom od trzech lat, ale jeszcze nie wykupiliśmy ubezpieczenia na mortgage, po prostu nie było nas na to stać i poza tym nie odczuwaliśmy potrzeby takiego ubezpieczenia. Teraz nasze zarobki wzrosły w stosunku do spłat miesięcznych, i zastanawiamy się nad sensem wykupienia ubezpieczenia hipotecznego, czyli mortgage insurance. Oczywiście jeśli byśmy się zdecydowali, chcemy dokonać jak najkorzystniejszego zakupu, żeby jak najmniej wydać, jak najwięcej zyskać. Instytucja finansowa, w której załatwiliśmy hipotekę oferowała nam również jej ubezpieczenie. Czy bardziej korzystnie jest wykupić takie ubezpieczenie razem z mortgage? Jeśli tak to dlaczego? Jeśli nie, to też chciałbym wiedzieć dlaczego..

Czytelnik

Dom, dla większości ludzi, jest największą, jeśli nie jedyną inwestycją jakiej dokonują w życiu. Jest to nie tylko inwestycja, lecz i gwarancja posiadania dachu nad głową, oraz stworzenia i utrzymania pewnego stylu życia dla nas i dla naszej rodziny. Rzadko jednak zdarzają się przypadki, że ktoś kupuje dom za gotówkę. Najczęściej bank czy inna instytucja finansowa, poprzez udzielenie pożyczki umożliwiła nam wprowadzenie się do własnego domu już teraz, a nie np. za 25 lat. Za to jest ona współwłaścicielem naszego domu, niekłopotliwym co prawda, dopóki wywiązujemy się z płatności. Ponieważ wartość domu stanowi zabezpieczenie hipoteki, w razie niemożności płacenia ustalonych rat, nasz pożyczkodawca może zażądać zwrotu całej pożyczki i jeśli nie mamy funduszy, ma prawo wystawić nasz

dom na sprzedaż i w ten sposób odzyskać swoje pieniądze (nazywa się to foreclosure). Najczęstszą przyczyną niemożności spłacania hipoteki jest długotrwała choroba lub przedwczesna śmierć jednego z żywicieli rodziny. Ubezpieczenie hipoteczne (mortgage insurance) stanowi gwarancję dla naszej rodziny że zostanie we własnym domu i we własnym świecie niezależnie od tego rodzaju wypadków losowych. Ubezpieczenie hipoteczne (mortgage insurance) to nie jest jakaś specjalna forma ubezpieczenia inna niż inne, jest to po prostu ubezpieczenie na życie przeznaczone na spłacenie hipoteki, tak samo jak pieniądze na jedzenie nie są specjalnym, odrębnym rodzajem waluty, tylko pieniędzmi przeznaczonymi na określony cel, czyli zakup żywności dla rodziny.

Jeśli wykupimy ubezpieczenie hipoteczne w instytucji finansowej, która nam daje hipotekę, być może, jeśli jesteśmy młodzi i ponieważ jest to ubezpieczenie grupowe, zapłacimy nieco mniej niż za ubezpieczenie indywidualne. (Fakt, że jest to ubezpieczenie grupowe nie stanowi gwarancji, że jest to ubezpieczenie tańsze. Najlepiej przed podjęciem decyzji porozmawiać ze swoim agentem lub agentką od ubezpieczeń). Ubezpieczenie hipoteczne z banku czy innej instytucji finansowej jest czystym ubezpieczeniem na wysokość naszej hipoteki. W miarę zmniejszania się naszego długu hipotecznego maleje kwota ubezpieczenia. Jeśli przy odnawianiu pożyczki hipotecznej lub sprzedaży obecnego domu i nabyciu innego zechcemy skorzystać z lepszej stopy procentowej w innej instytucji finansowej musimy od nowa złożyć podanie o ubezpieczenie. Nie ma to zasadniczego znaczenia, jeśli stan naszego zdrowia nie uległ zmianie.

Jeśli natomiast zmieniła się nasza ubezpieczalność to możemy albo zrezygnować z ubezpieczenia hipotecznego, albo zrezygnować z możliwości uzyskania dogodniejszych warunków na pożyczkę hipoteczną. Jeśli posiadamy indywidualne ubezpieczenie hipoteczne posiadamy pełną kontrolę nad tym, co dzieje się z naszą polisą. Zawsze stanowi ona gwarancję dla naszej rodziny niezależnie od tego kto nam daje pożyczkę i od tego, ile razy zmieniamy nasz dom i hipotekę.

Na pytania dotyczące ubezpieczeń na życie, zdrowie, planów emerytalnych RRSP i RRIF, funduszy szkolnych oraz funduszy inwestycyjnych Mutual Funds odpowiadam na łamach ECHA lub indywidualnie tel.: (416) 622-1115 lub (416) 746-5270.

Redaguje:
HALINA BARANOWSKA
M.A. A.I.I.C.

21 października 1990 r. o godz. 5:30, w sali Stowarzyszenia Kombatantów Polskich odbędzie się kolejne spotkanie Polsko-Kanadyjskiego Stowarzyszenia Zawodów Medycznych. W czasie tego spotkania - obiad ufundowany przez firmę farmaceutyczną Ron Sell, potem krótki odczyt dr Luba na temat leków przeciwwzapalnych. Prosimy o zarezerwowanie miejsc do 15 października -
TEL. 458-5138
w godz. 6-9 wiecz.

Wszystkie naprawy samochodowe

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut

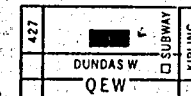
Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29,95
 Hamulce tylne - \$59,95
 Hamulce przednie - \$84,95
 Tłumiki od \$40,05
 (Installed, Lifetime Guaranty)

251-2203, po polsku 274-8229
Thruway Muffler & Brakes Centre
 3090 Lakeshore Blvd. W. Toronto
 Druga lokalizacja w SCARBOROUGH - TEL. 297-4800

Islington
 CHRYSLER PLYMOUTH
 5476 Dundas Str. West, Islington, Ont. M9B 1B6
 TEL. biuro: 239-3541, dom: 429-5494
 ADAM MEDYNA
 Sales & Leasing Consultant

Sprzedaż i leasing samochodów nowych i używanych
 Golf, Dodge - Plymouth, samociody osobowe, vany, pick-ups

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

Inż. **ANDRZEJ BOGUCKI** **ANDRZEJ KOZIARSKI**
 Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

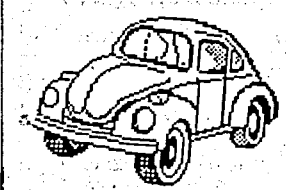
ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców (przód i tył) + części **\$49.99** Wymiana oleju + filtra (do 5 litrów oleju) **\$19.99**

w tym tygodniu **POLECAMY:**

- 86 Ford Escort Automatic
- 83 Ford Escort Automatic
- 83 Dodge Colt Automatic
- 84 Plymouth Reliant Kombi, Air Cond.

1541 - A The Queensway, Toronto, Ontario M8Z 1T8 **252-0226** Najlepiej zadzwoń o silnik - używając

AUTO DRIVING SCHOOL
The Helpful Professionals

Wojtek Antczak

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat. "G")

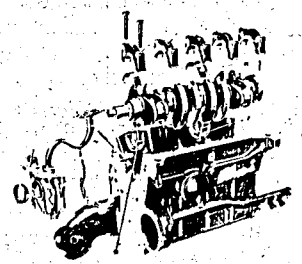
270-8145 res.
536-5454 bus.
 900 Dufferin St. ste 215 Toronto, Ontario

KAPITALNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem
 objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD.

Stan Ignakiewicz 30 LAT PRAKTYKI Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
 KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowym i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazjna sprzedaż części zamiennych do silników

FORTE zabezpieczy Twój motor

537-2529 483 DUPONT STREET (przy Bathurst) 537-5857

ZAPRASZAM WSZYSTKICH PAŃSTWA DO DUFFERIN MAZDA

Tel. 789-4521

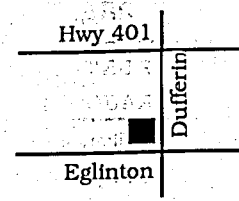
ELŻBIETA KORZYCKA

Naczelną Kierownicą ds. Sprzedaży

Wszyscy Państwo zainteresowani kupnem, obejrzeniem lub sprawdzeniem naszych cen, proszeni są o skontaktowanie się ze mną. Dlaczego? Ponieważ:

- Mazda oferuje najlepszą gwarancję samochodową w biznesie
- Samochody Mazdy stały się najbardziej popularnymi w ostatnich latach. Mazda bije rekordy w sprzedaży przez ostatnie dwa lata
- Oferuję również duży wybór samochodów używanych, różnych marek i w różnych cenach
- Załatwiam pożyczki na miejscu
- Pomagam także w załatwieniu dogodnych ubezpieczeń na nowo zakupiony samochód
- Znam mój zawód bardzo dobrze, więc będziecie Państwo obsłużeni fachowo

DO ZOBACZENIA W DUFFERIN MAZDA

2460 Dufferin St., Toronto, Ont.

Arnold Penk

Przedstawiciel firmy sprzedającej samochody General Motors

ADDISON ON BAY LTD.
 SALES & LEASING
 832 Bay St. (przy College), Toronto, Ont.

Nowe samochody 90 i 91.
 Posiadają 3-letnią gwarancję na wszystko

Oferujemy niskie oprocentowanie pożyczek prawie na każdy samochód

Wielka wyprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu. Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, załatwia na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę, poleca tania ubezpieczenia, uwzględniające zagraniczne prawa jazdy. Osobista opieka ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzielaniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym; trzeba wiedzieć z kim przeprowadzić tak poważną transakcję. ARNOLD PENK został wyróżniony przez GM jako Gold Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaferować? Zanim podpiszesz gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdź u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić: **964-3211** lub do domu: **731-0757** o każdej porze, podając nazwisko i numer telefonu.

UWAGA Polonia w Toronto i okolicy POLISH ALLIANCE (TORONTO) CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.
 (wciąż od wschodniej strony budynku)
 Tel. **762-9523**

otwarta
 codziennie od 10⁰⁰ - 2³⁰ po poł. i od 7⁰⁰ - 9⁰⁰ wiecz., wg
 wtorki tylko od 10⁰⁰-12³⁰ p. poł., soboty od 10⁰⁰-12³⁰ po poł.

Konta depozytowe.....	8 1/2 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe	8%	rocznie
(oprocentowane na każdy dzień depozytu)		
3-miesięczne certyfikaty	9 1/4%	rocznie
3-miesięczne, minimum \$50,000	10%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty	9 3/4%	rocznie
6-miesięczne, minimum \$50,000	10 1/2%	rocznie
1-roczone certyfikaty	9 1/2%	rocznie
1-roczone, minimum \$50,000	10 1/2%	rocznie
3-letnie certyfikaty	9 1/2%	rocznie
3-letnie "non-redeemable"	9 3/4%	rocznie
3-letnie, minimum \$50,000	10%	rocznie
OHOSP	10%	rocznie
R R S P		
"demand" depozyt	10 1/2%	rocznie
1-roczy "term" depozyt, min. \$10,000	10 1/2%	rocznie
3-letni "term" depozyt, min. \$10,000	9 1/2%	rocznie
RRIF	10%	rocznie
Pożyczki personalne	17 1/2%	rocznie
Pożyczki hipoteczne	14 1/4%	rocznie
(\$50,000 pożyczki ubezpieczone na życie)		
Line of credit	18%	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

**UNICAR
AUTO COLLISION
& Paint Centre**

naprawy powypadkowe • prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją
Bezpłatne kosztorysy napraw • rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi
• Holowanie • samochody zastępcze
• Kompletnie malowanie TYLKO \$ 600

Południowe Etobicoke, 81 Shorncliffe Rd.,
TEL. (416) 239-7377

JERZY SZEMPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Mutual of Omaha Insurance Company

na życie • biznesu
UBEZPIECZENIA dla odwiedzających w razie choroby lub wypadku
plany finansowe zabezpieczające dzieci
plany emerytalne RRSP

Jerzy Majewski, M.Sc.
Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

**ZAINTERESOWANI WSPÓLPRACĄ
Z POLSKĄ,**

posiadamy kilkanaście ofert z firm polskich dotyczących różnych aspektów współpracy z firmami zachodnimi. Za \$15 otrzymasz listę firm zainteresowanych eksportem, joint venture i innymi formami współpracy. Oferujemy także pośrednictwo w zakresie handlu, charteringu i usług formalne przy tworzeniu spółek.

**C.T.I., 2356 Gerrard St.E. Suite 183, Toronto,
Ontario M4E 2E2, CANADA Fax: (416) 438 6380**

**Halina Baranowska
MA, A.I.I.C.**

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
Suite 625, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8

TEL. bus. 622-1115

**NEW YORK LIFE
INSURANCE COMPANY**

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

Planowanie finansowe i ubezpieczenia

- LIFE INSURANCE - na życie
- DISABILITY - chorobowe
- MORTGAGE - hipoteczne
- GROUP, BUSINESS - handlowe
- RRSP, ANNUITY - emerytury
- VISITORS - dla odwiedzających

Po bliższe informacje proszę dzwonić
Biuro: 226-6515, Dcm: 858-0129

**Andrzej
Krysiak**

**WYCIECZKI
ZAPROSZENIA
WIZY**

WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -
100 dni TYLKO \$ 135.00
BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

185 Roncesvalles Ave. TEL.: 588 - 0039

**HUMBERVIEW
INSURANCE
BROKERS LTD.**

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.

TEL.: 531 - 4647

FAX: 531 - 2396

INSURANCE NA:

- DOMY
- SAMOCHOBY
- KOMERCYJNE
- SKLEPY

GRAND FLOORS

Solidnie układam, cykluję, lakieruję wszelkie rodzaje podłóg drewnianych po bardzo niskich cenach. Naturalne lakierowanie 70 - 80 centów za stopę. "Stain finish" - \$1.30 za stopę. Darmowe wyceny.

**GRZEGORZ
TEL. 282-5545**

**PROFESSIONAL
RESUME WRITING**

Piszę resume i cover letter. Przygotowuję do interview.

**EWA DUBISKA
TEL. 925-8128**

**MANICURE, PEDICURE,
MAKE UP**

**ARTYSTYCZNY
w Twoim lub moim
domu
TEL. 766-3664**

**RENEWAL
CONSTRUCTION
& DECORATION**

Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładziny, kafelki, wykańczanie piwnic
**BEZPŁATNA WYCENA
TEL. 249-5212 lub 742-1302**

**POLISH
CANADIAN
COMMUNITY
SERVICES
CENTER**

**1579 Bloor Str.W.,
Toronto
TEL. 533-9471**

KOMUNIKAT

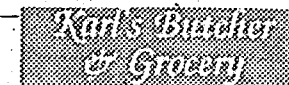
**JAK ZNALEŹĆ ZAJĘCIE
NA TRUDNYM,
KRYZYSOWYM RYNKU
PRACY?**

W czwartek, 25 października o godz. 6.30 w Toronto odbędzie się pierwsze z serii spotkań informa-

cyjnych Polish Canadian Community Services Center w sprawie technik poszukiwania pracy. Stałym miejscem spotkań ma być sala Credit Union przy Roncesvalles. Niestety do momentu zamknięcia numeru Centrum nie otrzymało potwierdzenia udostępnienia sali. Informacje o miejscu spotkania ukażą się w przyszłym tygodniu w prasie i radiu. Po informacji proszę dzwonić 4165339471. Tematy innych sesji obejmują

8 listopada Kto ma prawo do zasiłków Welfare i Family Benefits?
15 listopada Przemoc wobec kobiet.
22 listopada Kryzys w rodzinie.
29 listopada Usługi i pomoc dla starszych kobiet.
9 grudnia Pomoc prawna w sprawach cywilnych i kryminalnych.

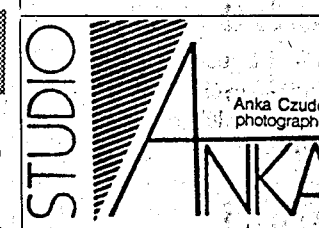
PCCSC rozpoczyna wkrótce cykl sesji dla kobiet, które znalazły się w trudnej sytuacji rodzinnej. Zajęcia prowadzone będą w dogodnych wieczornych godzinach w małych grupach.

właściciel: Karol Jarząbek

Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu, smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze.

105 Roncesvalles Ave.
TORONTO

2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

**LOTUS 1-2-3 oraz
Word Perfect**

niezbędne w pracy biurowej programy komputerowe **POZNASZ NA KURSACH PROWADZONYCH PO POLSKU**

Adres: Arkadia Training Centre
1600 Bloor St. West
TEL. 533-8011

**Dr. JOLANTA
JASTRZĘBSKA**

lekarz ogólny
• Choroby skóry
• Choroby dzieci
Przyjmuje od pon. do piątku od 13 do 19:39, w soboty od 9:30 do 13.
TEL. 588-7878
2333 Dundas Str. W. 404

**JEZELI PRAGNIECIE
WZBOGACIĆ I UROZMAIĆCÍ
SWOJE PRZEŻYCIE
MIŁOSNE POTĘGUJĄC
INTYMNĄ ROZKOSZ
oferujemy Wam:**
oleje, kremy, wibratory, gry miłosne i dużo, dużo więcej atrakcyjnych produktów, które pomogą Wam odkryć nowy i cudowny świat rozkoszy. Prześlij gotówkę, czek lub Money Order na \$5 katalog.
**J & B SERVICES
6478 YONGE ST.
P.O. BOX 37096
WILLOWDALE, ONT. M2M4J8**

**PARIS
STUDIO**

2007 BLOOR St. West, TORONTO
Ont. M6P 3L2

tel. (416) 766-0660

**SALON
FRYZJERSKI**

**ANDRZEJ
z WARSZAWY**

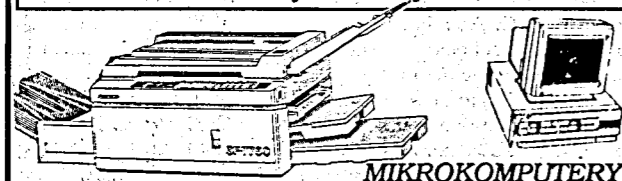
- UŻYWAMY PRODUKTÓW FRYZJERSKICH FIRMY FRANCUSKIEJ "PERMA"
- USŁUGI KOSMETYCZNE WYKONUJE PANI MILA (manicure, pedicure, woskowanie, henna)

ZAKŁAD CZYNNY OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU
OD 9:00 DO 19:00 (7 pm), W SOBOTĘ OD 9:00 DO 17:00

TIPS Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (całą dobę)
FAX 890-6092

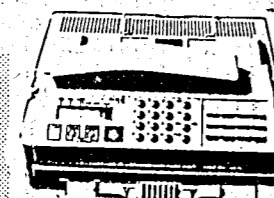
Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny klasy światowej

MIKROKOMPUTERY

KOPIARKI

- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

SHARP FAXY

TIPS Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.

440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (całą dobę)
FAX 890-6092

Oferujemy pełny wybór telefonów przenośnych i samochodowych najlepszych światowych firm!

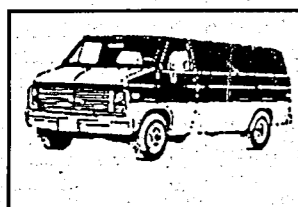
- 5-letnia gwarancja na wybrane modele
- gwarantowane najlepsze ceny i serwis
- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe (Trade in)
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

OGROMNE OSZCZĘDNOŚCI!

CANTEL APPROVED AGENT

Marko - Polo Transport

UWAGA RODACY!
ZAMIESZKALI NA TRASIE
WINDSOR - LONDON - TORONTO

Z przyjemnością zawiadamiamy, że została uruchomiona gorąca linia odbioru pasażerów na lotnisko w Toronto i Montrealu oraz z powrotem. Specjalnie przygotowany autobus zawiezie Was szybko i wygodnie.

Po bliższe informacje proszę dzwonić 1-519-473-1096

VIDEO z POLSKI
International Video List
Postal Station
(416) 769-7868
66 Oakmount Rd. Ste 1211
Toronto, Ontario M6P 2M9

Lech Prusiński
NAJSTARSZE
POLONIJNE
BIURO POMOCY
IMIGRACYJNEJ

W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie — niezależnie od ich obecnego statusu — że nasze biuro udziela bezpłatnie porad w wtorki w godzinach 12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

ADWOKACI

MALICKI and MALICKI
Marek S. Malicki

Adwokat
3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250

Złatwia sprawy:
- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy matrymonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki

... przychodzi z pomocą każdemu, kto ma problemy z prawem karnym
Auto - 580-6445

adwokat
KRZYSZTOF PREOBRAZEŃSKI
dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:
99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

FIRMA ADWOKACKA
MICHAEL CZUMA ASSOCIATES

Oferuje doświadczenie i efektywną pomoc w sprawach **KARNYCH**

- Prowadzenia samochodu w stanie nietrzeźwym (impaired driving)
- Napaści (assaults) • Kradzież (theft)
- oraz we wszelkich sprawach podlegających kodeksowi karnemu, włączając sprawy sądowe i apelacje na wszystkich szczeblach sądownictwa

Mec. Michał Czuma, L.L.B.
599 - 5799

481 University Ave., Suite 502
Toronto, Ontario M5G 2E9

UWAGA POLSCY IMIGRANCY!
OSOBY ZAINTERESOWANE NAUKĄ JĘZYKA ANGIELSKIEGO, KTÓRE NIE MOGĄ KORZYSTAĆ Z OBECNIE ISTNIEJĄCYCH KURSÓW

Ośrodek Pomocy Polskim Imigrantom w kooperacji z Ministerstwem Imigracji i wydziałami Oświaty organizuje dodatkowe kursy języka angielskiego (English as a second Language) z opieką nad dziećmi poniżej lat 5. Utworzone też będą osobne klasy dla osób starszych z programem dostosowanym do ich potrzeb. Lokalizacje i godziny będą podane po zarejestrowaniu się telefonicznie lub osobiście w Ośrodku, 206 Beverley Str., Toronto, tel. 979-2017, 979-8756 w godz. 10:00 - 4:00 od pon. do czwartku. Możliwość subsydiowania kosztów przejazdu.
J.GASZYŃSKA, dyrektor

NAJNIŻSZE CENY TOWARÓW DO POLSKI

Dostawy do Polski w cyklu 14-dniowym. Dowolnie zestawiaj skład paczki. Zamówienie minimum 5 kg.

Ilość	Nazwa towaru	Cena CDS	Razem
..... x 1 kg	Cytryny	2.60 =
..... x 1 kg	Pomarańcze	2.60 =
..... x 1 kg	Grejfruty	2.60 =
..... x 1 kg	Mandarynki (1stpd-kwcn)	2.80 =
..... x 100 g	Czekolada gorzka	0.90 =
..... x 100 g	Czekolada mleczna	0.90 =
..... x 100 g	Czekolada orzechowa	1.00 =
..... x 400 g	Bomboniera	4.00 =
..... x 300 g	Cukierki witaminowe	3.40 =
..... x 6 op	Guma do żucia	3.00 =
..... x 250 g	Kawa ziarnista brazyl.	2.40 =
..... x 1 kg	Kawa ziarnista brazyl.	8.00 =
..... x 3 kg	Kawa ziarnista brazyl.	20.00 =
..... x 100 g	Herbata cejlońska	1.60 =
..... x 25 szt.	Herbata expr. norm.	1.30 =
..... x 25 szt.	Herbata expr. różana	1.30 =
..... x 400 g	Herbata instant cytrynowa	2.50 =
..... x 800 g	Czekolada w proszku	4.80 =
..... x 250 g	Kakao	2.00 =
..... x 200 g	Rodzynki kalifor.	1.30 =
..... x 200 g	Migdały kalifor.	2.30 =
..... x 200 g	Wiórki kokosowe	1.60 =
..... x 400 g	Pasta czekol. orzech.	2.70 =
..... x 500 g	Margaryna mleczna słońecz.	2.00 =
..... x 1 l	Olej jadalny słonecznikowy	4.00 =
..... x 500 g	Ryż	1.80 =
..... x 500 g	Mąka kartoflana	1.90 =
..... x 3 op	Budyń czekol. i wanil.	1.40 =
..... x 5 kg	Cukier	6.50 =
..... x 500 g	Pieprz czarny	6.00 =
..... x 100 g	Sardynki w oleju	1.20 =
..... x 190 g	Filet śledziowy w pom.	1.40 =
..... x 200 g	Ser żółty krojony	1.90 =
..... x 450 g	Szynka w puszcze	4.50 =
..... x 340 g	Szynka mielona	2.50 =
..... x 1 l	Sok pomarańczowy	2.60 =
..... x 580 g	Ananas plstr. w puszcze	2.50 =
..... x 840 g	Brzoskwinie w puszcze	3.00 =
..... x 3 szt.	Piwo w puszcze	3.00 =
..... x 200 g	Orzeszki ziemne solone	1.30 =
..... x 1 szt.	Pasta do zębów (fluor.)	1.40 =
..... x 3 szt.	Mydło toaletowe Fa	3.00 =
..... x 3 kg	Proszek do prania	11.00 =
	Razem =	

Ubezpieczenie i dostawa paczki:
BEZ OPŁAT w Kanadzie i w Polsce.

Załączam Cheque lub Money Order na sumę ogółemCDS

NADAWCA: tel:

ODBIORCA: tel:

Zlecenia przyjmuje: **COPYA-TRADE**
291 Lois Crescent, TIMMINS, ONT. P4P - 1G6
TEL. 705-268-6875 (po 6 pm); TEL. 416-266-1456 (po 6 pm);
FAX 705-268-9181 (bez przerwy)

CHWALISZ TAX & BUSINESS CONSULTING INC.

26 GLENADEN AVE. EAST, TORONTO, ONT. M8Y 2L3
\$ Skorzystaj z wypróbowanych wieloletnich strategii odpisów podatkowych
\$ Zaoszczędź setki dolarów dzięki naszym mało znanym technikom planowania podatkowego
\$ Nie trać czasu na zapoznanie się z przewodnikiem Urzędu Podatkowego, który nie ujmuje wielu dozwolonych odpisów
\$ Zdać się na fachowe i dyskretne usługi firmy Piotra Chwalisza

\$ Stosujemy przepisy prawa podatkowego na korzyść Klienta!
\$ NIE ZWLEKAJ - ZADZWOŃ DZISIAJ!
TEL. (416) 233 - 2804 FAX: (416) 233 - 3583

INWESTYCJE W POLSCE I NA WĘGRZECH

CONSULTACJE W SPRAWACH FINANSOWYCH

\$ PROWADZENIE KSIĄG \$ PRZYGOTOWYWANIE SPRAWOZDAŃ

Dla Polonii w SCARBOROUGH

EXPOL

Przedstawiciel
Pekao i Polimexu

- zaproszenia, wize, paszporty
- paczki morskie i lotnicze
- zestawy żywnościowe i leki
- sprzęt RTV, maszyny, samochody
- przekazy na konta i gotówka do rąk
- ubezpieczenia dla odwiedzających

3630 LAWRENCE AVE. E. # 26
TEL. (416) 438-5656

Markham Rd.

Lawrence Ave. E.

BLOOR NATUROPATHIC CLINIC

Leczenie środkami naturalnymi:

złota, akupunktura, homeopatia, hydroterapia,
komputerowa analiza diety

Lidia Dobosz, M.D.(P), N.D.

Halina Sroczyńska, M.D.(P), N.D.

1595 Bloor St. W.,

Toronto, Ontario M6P 1A6

TEL. 534-0050

DR. TERESA MIRECKA

DERMATOLOG Z POLSKI

Uprzejmie informuje o otwarciu gabinetu
kosmetyki leczniczej i elektrolizy
w Mississauga

2155 Cawthra Rd. (pomiędzy Queensway i Q.E.W.)
TEL. 949-8461

LAUER

465 PHILLIP STREET
WATERLOO, ONTARIO
N2L 6C7

REALTY LTD. REALTOR

MARIOLA BRODA

oferuje usługi w okręgu Kitchener, Waterloo

- KUPNO-SPRZEDAŻ • WYCENA NIERUCHOMOŚCI
- POMOC W FINANSOWANIU

Dom. (519) 725-1821 Biuro (519) 746-8086

NR 152 • 18 - 24 PAŹDZIERNIKA 90

**KINGSWAY
MEAT
PRODUCTS
&
DELICATESSEN
LTD.**

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej
produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych
polskich rzeźników według tradycyjnych polskich
receptur

CENY KONKURENCYJNE

Wszystko na temat emigracji do Kanady w książce
Janusza Zalewskiego

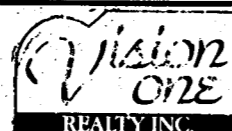
JAK EMIGROWAĆ DO KANADY?

- wszystkie, uaktualnione sposoby pozostania w Kanadzie;
- rodzaje wiz i kategorie kandydatów;
- system punktowy i listy zawodów preferowanych;
- tymczasowe zezwolenie o pracę i naukę;
- jak zostać obywatelem Kanady

Stron 152, cena \$13.50 plus \$1.50 porto

Universal Publishing Company

P.O. BOX 1916, EDMONTON, ALBERTA T5J 2C3

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

**HENRY
A. RASTON**

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022
1600 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

CHIN

RADIO/TV INTERNATIONAL
**Polski Program Radiowy
ECHO OJCZYŹNY**

Redagują dla Polonii i o Polonii:
KRYSTYNA I RYSZARD PIOTROWSCY

- Wiadomości z Polski
- Informacje o życiu i działalności środowiska polonijnego w Toronto, Kanadzie i na całym świecie
- Wywiady z politykami, ludźmi nauki i rozrywki
- Muzyka i piosenka
- Koncert życzeń

TEL. 531-9991 od 10-11

TEL. 568-1489

Od poniedziałku do piątku na fali FM 100.7
od godz. 10:30 do 11:30 rano.

P.O. Box 26 STN "A" Mississauga, Ont. L5A 3A1

**POLART
DISTRIBUTION
CENTRE**

**POLART
DISTRIBUTION
CENTRE**

925 Rathburn Rd. East,
Mississauga, Ont. L4W 4E7
Tel: (416) 848-1020 • Fax: (416) 848-4296

**• PONAD 100 TYTUŁÓW • KOPIE NAJWYŻSZEJ
PROFESJONALNEJ JAKOŚCI • CO MIESIĄC KILKANĄSIE
NOWYCH POZYCJI — OTO NASZA OFERTA NA ROK 1990
W TEJ CHWILI DYSPONUJEMY M.I.N.:**

KLASYKA

Krzyżacy \$69 • Noce i Dnie* \$69 • Pan Wołodyjowski* \$69 • Nad
Niemnem \$69 • Chłopi* \$69 • Lalka* \$48 • Doktor Judym* \$48

KOMEDIE

Miś \$42 • Misja specjalna \$48 • Och, Karol \$42 • Co mi zrobisz, jak
mnie złapiesz \$42 • Cesarskie cięcie \$42 • Zeniac \$42 • Wesołych świąt
\$30 • Big band \$30 • Kariera Nikodema Dyzmy \$97 • Pociąg do
Hollywood* \$48

DLA DZIECI

W świecie bajki \$35 • Lis Leon i inni \$35 • Przygody pchły szachrajki
\$35 • Szaleństwa panny Ewy \$42 • Wiersze dla dzieci \$35 • Bajkowe
przygody \$35

TRADYCJE POLSKIE

Polskie koledy i pastoralki \$30 • Wśród nocnej ciszy \$30 • Nie było
miejsca dla Ciebie \$30 • Cztery pory roku w kuchni polskiej \$35

DRAMAT

Matka królów* \$48 • Wahadelko \$30 • Kontrakt \$42 • Ręce do góry \$42
• Bohater roku* \$48 • Wodzirej \$42 • W zawieszaniu* \$42 • Przypadek*
\$48 • Gorączka* \$48 • Baryton* \$48 • Dolina Issy \$42 • Znachor* \$48
• Łuk Erosa* \$48 • Karate po polsku* \$48 • Bilans kwartalny* \$48

KABARET

S. Tym-Kawalek szczęścia \$35 • Kabaret Dudek \$35 • Benefis Zenona
Laskowika - Z tyłu sklepu \$35 • J. Pietrzak - Panie kontrolerze \$42 •
Hemar - Piosenki i wiersze \$42 • Kabaret T. Drodzy \$35 • Dwójka bez
sternika (J. Gajos, K. Jaroszyński) \$35 • W. Młynarski - Róbmy swoje
\$30 • W. Młynarski - Wieczór liryczny \$30 • L. Długosz - Także i Ty
\$30

DOKUMENT

Historia Polski w malarstwie \$35 • Skarby Jasnej Góry \$35 (wersja
polska lub angielska) • W krainie Orła Białego - cz. I, II i III; każda po
\$42 (wersja polska lub angielska)

OSTATNIO UKAZAŁY SIĘ:

Bo wolność krzyżami się mierzy \$35 (80 min. z generałem Andersem)
• Mistrz i Małgorzata \$109 (4-odcinkowa adaptacja głośnej powieści
Michała Bułhakowa) • Jacek Fedorowicz - wieczór autorski 1990 \$30
(nowa polska rzeczywistość w satyrze popularnego artysty) • Tulipan
\$109 (6-odcinkowy serial kryminalno-obyczajowy, oparty na
zdarzeniach rzeczywistych) • Pieśń ojczyzna \$35 (pieśni żołnierskie na
przestrzeni wieków) • Dekada długów - Kabaret 1990 \$44

KATALOGI WYSYŁAMY NA ŻĄDANIE
ZAMÓWIENIA PROSIMY PRZESYLAĆ
POD WYŻEJ PODANYM ADRESEM

Do ceny należy doliczyć koszt przesyłki: \$3 za 1 kasetę i \$2 za
każdą następną. Mieszkańcy Ontario dodają 8% PST.
Filmy opatrzone gwiazdką (*) mają napisy angielskie
(English subtitles)

POLSKI FILM W POLSKIM DOMU

PACZKI do POLSKI

- Można dowolnie zestawiać skład paczki.
- Dostawa bezpośrednio do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kilogramów.
- Ceny w dolarach Kanadyjskich.
- Czas dostawy - około 14 dni od daty otrzymania zamówienia.

Nazwa towaru Jednostka Ilość C\$ Razem

Pomarańcze.....	1 kg	@ 2.90 =
Cytryny.....	1 kg	@ 2.90 =
Grejpfruty.....	1 kg	@ 2.90 =
Banany.....	1 kg	@ 3.40 =
Mandarynki *.....	1 kg	@ 3.40 =
Ananas.....	1 szt.	@ 2.90 =
Orzech kokosowy.....	1 szt.	@ 2.90 =
Kiwi.....	1 szt.	@ 0.80 =
Czekolada orzechowa 100 g		@ 1.30 =
Czekolada mleczna.....	100 g	@ 1.30 =
Czekolada gorzka.....	100 g	@ 1.30 =
Guma do zucia 20szt 125 g		@ 1.80 =
Chalwa.....	1 kg	@ 11.20 =
Miód -Dziki Kwiat.....	500 g	@ 2.40 =
Kawa ziarnista.....	250 g	@ 4.00 =
Kawa Nescafe.....	100 g	@ 4.40 =
Herbata sypka.....	250 g	@ 4.80 =
Herbata ekspresowa 100 szt.		@ 4.80 =
Czekolada w proszku 800 g		@ 6.40 =
Rodzynki.....	250 g	@ 1.60 =
Figi.....	200 g	@ 2.20 =
Migdały.....	200 g	@ 2.20 =
Wiórki kokosowe.....	200 g	@ 2.20 =
Pasta "Nutella".....	450 g	@ 3.20 =
Kabanosy.....	1 kg	@ 12.00 =
Poledwica wedzona.....	1 kg	@ 14.00 =
Baleron.....	1 kg	@ 12.00 =
Szynka w puszcze.....	454 g	@ 4.80 =
Szynka mielona.....	340 g	@ 2.60 =
Dostawa do domu i ubezpieczenie		C\$ 5.50	
Zalaczam: ... Czek ... Money Order Total C\$.....			

* Od 1 czerwca do 30 września mandarynek nie wysyłamy.

Nadawca :
Adres :
Odbiorca :
Adres :

EuroPak International®

1547 Merivale Road, Merivale Depot, Box 5554
Ottawa, Ontario K2C 3M1 Tel.: (613) 722 2767

NR 152 • 18 - 24 PAŹDZIERNIKA 90

WIDZIANE Z KANAPY

"W
zawieszeniu"

Świetny film w reżyserii Waldemara Krzystka, w znakomitej obsadzie z Krystyną Jandą, Jerzym Radziwiłowiczem, Andrzejem Łapickim i Bogusławem Lindą w głównych rolach - doskonały do oglądania w któryś z długich, jesiennych wieczorów.

Akcja toczy się w latach pięćdziesiątych, w okresie największego nasilenia terroru stalinowskiego. Główny bohater (Jerzy Radziwiłowicz), były żołnierz Armii Krajowej ukrywa się przez kilka lat, znajdując opiekę i miłość swej dawnej dziewczyny (Krystyna Janda). Miłość Anny pozwala mu przetrwać fizycznie, zachować własne człowieczeństwo i godność.

Prawdziwą bohaterką jest Anna, samotna w swej walce, nie mająca nawet prawa do szukania pomocy i oparcia w bliskich, podejmująca dramatyczne zmagania z otoczeniem i narastającą bezsilną ukochanego, zwyciężająca wreszcie, choć zwycięstwo to odarte jest z radości i tak problematyczne.

Film grany jest niezwykle oszczędnie, dialogi są proste, rysunek postaci zadziwiająco subtelny. Żadna z sytuacji nie została przerysowana, wszelka harmonia jest zachowana.

"W zawieszeniu" jest mniej drażliwe od "Przesłuchania" czy innych filmów traktujących o tych samych czasach. Jest obrazem bardzo pastelowym, kameralnym, a przy tym niezwykle przejmującym. Nie ma cech demaskatorskich, nie odkrywa nowych, nie znanych dotąd prawd, nie ma też takiego celu. Jest to po prostu znakomicie zrobiony polski film, w równie znakomitej obsadzie.

Film udostępni do wypożyczenia księgarnia ARKADIA, 1600 Bloor Street West, tel. 533-8011

JOANNA SCHETYNA

FESTIWAL POLSKICH FILMÓW
PONIEDZIAŁKI o 6:30 wieczor

Wszystkie filmy w języku polskim z napisami w języku angielskim.

22 października -	Ziemia Obiecana, część II
5 listopada -	Paciorki Jednego Różańca, 1979
reż. K.Kutz
12 listopad -	Dolina Issy, 1982
reż. T.Konwicki
19 listopad -	Wielki Szu, 1982
reż. S.Chęciński

HIGH PARK LIBRARY
228 Roncesvalles Ave.
393-7671

Wstęp wolny. Zapraszamy dorosłych.

KOMUNIKAT

Uwaga! Polsko Kanadyjskie Towarzystwo Muzyczne przyjmuje zawodowych instrumentalistów do orkiestry kameralnej, bardziej zaawansowanych chórzystów do chóru kameralnego oraz wszystkich amatorów śpiewu do dużego chóru amatorskiego.

Zapraszamy również wszystkich miłośników muzyki do wstąpienia do Towarzystwa Muzycznego.

Zainteresowanych prosimy o jak najszybsze skontaktowanie się z poniżej podanymi osobami lub też o przybycie na **walne zebranie Towarzystwa Muzycznego, w piątek 28 września o godzinie 8 wieczorem w budynku Credit Union przy 226 Roncesvalles Ave., Toronto.**

• muzycy orkiestrowi oraz osoby o talentach organizatorskich proszone są dzwonić do Lecha Strączyńskiego, kierownika orkiestry, TEL. 236-1316

• chórzyci mogą się zgłaszać telefonicznie do kierownika chóru Andrzeja Pasadyna. TEL. 924-9477

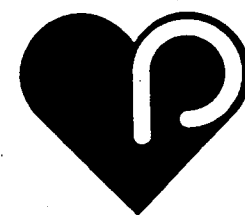
• pianiści, śpiewający oraz inni soliści są proszeni o skontaktowanie się z kierownikiem muzycznym Towarzystwa, Maciejem Jaśkiewiczem. TEL. 922-9973

• osoby zainteresowane wstąpieniem do Polskiego Towarzystwa Muzycznego proszone są dzwonić o bliźsze informacje do Alicji Liebert. TEL. 270-4676.

Już w październiku, Polsko Kanadyjskie Towarzystwo Muzyczne rozpoczyna swój piąty sezon artystyczny comiesięcznych koncertów. W programie 90/91 planujemy wykonanie dzieł Bacha, Chopina, Dvoraka, Góreckiego, Griega, Kurpińskiego, Mozarta, Padlewskiego, Vivaldiego i Żebrowskiego. Apelujemy jeszcze raz aby wszyscy, którzy chcą wziąć czynny udział w tym ambitnym programie jako wykonawcy, organizatorzy lub stali słuchacze skontaktowali się z wyżej wymienionymi przedstawicielami Towarzystwa lub też przybyli osobiście na zebranie 28 września.

PACZKA DO RODZINY
w POLSCE lub ZSRR

PRZEZ

POLIMEX

TO WESOŁE I
POGODNE ŚWIĘTA

POLIMEX

215 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Tel. 537-7914

7370 Bramalea Rd., Mississauga, Ontario
Tel. 677-4527

oraz autoryzowani przedstawiciele w całej Kanadzie

OFERUJEMY SZEROKI WYBÓR KSIĄŻEK,
KASET MUZYCZNYCH Z POLSKI ORAZ FILMÓW VIDEO PO POLSKU

UWAGA SCARBOROUGH i OKOLICE

NOWY PRZEDSTAWICIEL POLIMEX
MIRA POL SERVICES

3482 LAWRENCE AVE. #104 Scarborough, On. TEL. 439-7132